



Специално проучване на Евробарометър 540

# Европейците и техните езици

Доклад Работа на място: Септември-октомври 2024 г.

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

Проучване, проведено от Verian от името на Verian Belgium

по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“ (ГД ЕАС)

Проучване, координирано от Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникация“

(Отдел „Медиен мониторинг и Евробарометър“ на ГД СОММ)

Заглавие на проекта	Специално проучване на Евробарометър „Европейците и техните езици“
Езикова версия	EN
Каталожен номер	NC-02—24—122-EN-N
ISBN	978—92—68—12045—3
ДОИ	10.2766/28257

© Union européenne, 2024 г.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Снимка на Crédit: Getty Images



Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Европа-Демокрация-ЕспеРанто](#)

Целтана този „временен“ документ е да даде възможностна повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документи, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

**Ако няма преводи, гражданите са изключени от дебата.**

Този документ „Евробарометър“ **е съществувал само на английски език**, в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатитевечеса [достъпни на всички официални езици](#).

**Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само закони и разпоредби, но и важната информация, необходима за вземане на информирани решения заедно.**

За да обсъдим заедно нашето общо бъдеще и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

## Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
РЕЗЮМЕ.....	6
I. МНОГОЕЗИЧИЕТО В ЕС.....	9
1. Майчини езици на европейските граждани.....	10
2. Други езици.....	16
3. Владеее на езици, различни от майчиния език.....	26
II. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЗИЦИ В РАЗЛИЧНИ КОНТЕКСТИ.....	38
1. Честота на използване на езици, различни от майчиния език.....	39
2. Ситуации, при които езиците се използват редовно.....	52
III. МЕТОДИ ЗА ИЗУЧАВАНЕНА ЕЗИЦИ.....	65
1. Най-важните езици за лично развитие.....	66
2. Най-важните езици за развитие на децата.....	69
3. Ползите от изучаването на нов език.....	73
4. Стимули за изучаване на нов език.....	81
5. Пречки пред изучаването на нови езици.....	87
6. Как европейците научават нови езикови умения.....	93
7. Ефективност на методите на обучение.....	98
8. Използване на онлайн машинни преводи.....	102
IV. ОТНОШЕНИЕТО НА ЗЕНС КЪМ МНОГОЕЗИЧИЕТО.....	104
1. Говорене на един или повече езици в допълнение към майчиния език.....	105
2. Защита на малцинствените езици.....	112
3. Подобряване на езиковите умения като приоритет на политиката.....	115
ИЗВОДИ.....	118
1. Многоезичието в ЕС.....	119
2. Използване на езици в различни контексти.....	119
3. Изучаване на езици: мотиви и методи.....	120
4. Отношението на гражданите към многоезичието.....	121
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ.....	122
(Въпросът не е достъпен тук).....	127
(Приложенията за данни не са налични тук).....	128
МНЕНИЯ.....	129
Както обикновено, съобщението за медиите е много положително и ласкателно за политиката на Европейския съюз.....	129
Текст, графики и таблици често са с твърде ниска резолюция, за да бъдат използвани.....	129
Грешките подкопават надеждността на документа.....	130
Чувствителните въпроси от предишния доклад бяха премахнати.....	130
Припомняне на доклада от 2012 г.....	130
Какво е новото в доклада за 2024 г.....	130

## ВЪВЕДЕНИЕ





Европейският съюз е дом на множество езици, обхващащи 24 официални езика, над 60 регионални и малцинствени езика, местни за района, както и различни езици, говорени от имигрантското население. Въпреки че образователната и езиковата политика попадат в юрисдикцията на всяка държава членка, ограничавайки пряката роля на ЕС, Съюзът продължава да бъде посветен на опазването и насърчаването на богатото си езиково многообразие. Този ангажимент се корени в убеждението, че културната идентичност, социалната интеграция и сближаването се укрепват чрез езика и че многоезичието може да подобри достъпа на гражданите до социално-икономическите ползи от обединена Европа. Езиковите компетентности са абсолютно необходими за мобилността, сътрудничеството и взаимното разбирателство през границите.

Препоръката на Съвета от 2019 г. относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици<sup>1</sup> е основният политически документ в областта на изучаването на езици. В него се посочва, че всеки европейски ученик следва да има възможност да изучава два езика в допълнение към езика на училищното образование.

В препоръката се подчертава значението на пълното овладяване на езика на училищното образование като основа за учене и образователни постижения, като същевременно се оценява езиковото многообразие и се подкрепя езиковото чувствително преподаване. На държавите членки се препоръчва да насърчават иновативни, приобщаващи и многоезични педагогически методи, като използват европейски инструменти и платформи, като например Европейската платформа за училищно образование (ESEP).

Ключов европейски инструмент за насърчаване на изучаването на езици е програмата „Еразъм+“. Програмата предоставя възможности за обучение и мобилност на младите хора в държавите по програмата и партньорските държави. Тя също така финансира проекти за сътрудничество между училищата, включително в областта на изучаването на езици и езиковата осведоменост.

Настоящото проучване е начин да се прецени дали гражданите са съгласни с европейските цели за многоезичие и дали напредват в тази посока. Проучването разглежда езиковите познания на европейците, обхващащи уменията, използването на езици и нагласите към езиците.

Проучването беше проведено от Verian в 27-те държави — членки на ЕС, от септември до октомври 2023 г., в което участваха 26,523 респонденти на възраст над 15 години и от различен демографски произход на родния им език, поръчан от Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“.

<sup>1</sup> [Препоръка на Съвета от 22 май 2019 г. относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици \(europa.eu\)](#)

Използваната методология е тази на проучванията на Евробарометър, проведени от Генерална дирекция за комуникация („Мониторинг на медиите и Евробарометър“). Във всички държави бяха проведени интервюта лице в лице, допълнени с интервюта за самозавършване в Чехия, Дания, Малта и Финландия. Като приложение към настоящия доклад е приложена техническа бележка относно начина, по който интервютата са проведени от институтите в рамките на мрежата Verian. Включени са и методите за интервю и доверителните интервали. Анализът на резултатите от проучването беше извършен както на равнището на ЕС, така и на равнището на отделните държави. Бяха извлечени допълнителни прозрения от различни социално-демографски и поведенчески данни, като възраст, образование, професия, социален статус, използване на интернет, финансова стабилност, нива на урбанизация и показатели въз основа на дейностите по езиково обучение и броя на говорените чужди езици. Когато беше възможно, резултатите от настоящото проучване бяха сравнявани с резултатите от предишното проучване по темата, което беше проведено през 2012 г. като част от вълна 77.1. на Евробарометър. За да се даде възможност за точна съпоставимост на резултатите, средните стойности за ЕС и Ирландия, представени през 2012 г., бяха преизчислени така, че Обединеното кралство да напусне ЕС и Хърватия да стане член.

Бележка: В този доклад държавите са посочени в официалното им съкращение. Съкращенията, използвани в настоящия доклад, съответстват на:

Белгия	БЪДЕ	Литва	LT
	TE		
България	BG	Люксембург	ЛУ
Чехия	CZ	Унгария	HU
Дания	DK	Малта	MT
Германия	DE	Нидерландия	NL
Естония	EE	Австрия	HA
Ирландия	IE	Полша	PL
Гърция	EL	Португалия	PT
Испания	ES	Румъния	RO
Франция	FR	Словения	SI
Хърватия	HR	Словакия	SK
Италия	TO	Финландия	FI
Република Кипър	CY*	Швеция	SE
Латвия	LV		

\*Кипър като цяло е една от 27-те държави членки на ЕС. Въпреки това, достиженията на правото на Общността бяха преустановени в частта от страната, която не се контролира от правителството на Република Кипър. По практически причини само интервютата, проведени в частта от държавата, контролирана от правителството на Република Кипър, са включени в категорията „Кипър“ и средната стойност за ЕС-27.



## РЕЗЮМЕ

### Отношението на гражданите към многоезичието

- 86 % от респондентите (без промяна от 2012 г.) считат, че всеки в Европейския съюз трябва да може да говори поне един чужд език, докато 69 % (-4) подкрепят идеята, че хората в ЕС трябва да говорят повече от един език в допълнение към майчиния си език.
- Девет от десет респонденти (90 %, + 5) на възраст 15—24 години са съгласни, че европейците трябва да говорят поне един допълнителен език. По същия начин 90 % (+ 1) от анкетираните, които са учили след 20-годишна възраст, са съгласни с тази перспектива, което е много по-високо в сравнение с по-слабо образованите им колеги.
- Три четвърти от европейците (76 %, -2) са съгласни, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритетно като цел на политиката, като 35 % (+ 1) изразяват силно съгласие.
- По-младите респонденти на възраст 15—24 години (80 %, + 2) са още по-убедени, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритетна цел на политиката. Подобни пропорции могат да се наблюдават при лица, които са завършили образование след 20-годишна възраст, които са по-склонни (82 %, =) да подкрепят тази идея в сравнение с тези, които са напуснали училище на 15 или по-млади години.
- Повече от осем на всеки десет европейци (84 %) подкрепят опазването на регионалните и малцинствените езици.

### Многоезичието в ЕС

- Приблизително шест от всеки десет европейци (59 %) могат да разговарят на поне един език, различен от майчиния си език, което бележи увеличение спрямо 56 % през 2012 г. (+ 3 процентни пункта) и 55 % през 2005 г. Около 28 % (+ 1) съобщават, че могат да разговарят на поне два и 11 % (+ 1) най-малко три езика.
- Жените, по-младите хора и тези с висше образование проявяват по-голяма склонност към многоезичие. По-специално 79 % (+ 5 от 2012 г. насам) от лицата на възраст 15—24 години могат да разговарят на поне един допълнителен език от майчиния си език (в сравнение с 44 %, + 6 сред лицата на възраст 55 и повече години), а 39 % (+ 2) могат да говорят на поне два езика. Освен това от 2012 г. насам се наблюдава увеличение с 3 процентни пункта, като 15 % от тях са в състояние да разговарят на три допълнителни езика. Освен това лицата, заемачи ръководни длъжности или принадлежащи към по-високи социални класове, са

по-склонни да владеят допълнителни езици. Например 83 % (+ 6) от мениджърите имат способността да говорят един език освен родния си език, докато 44 % (+ 6) могат да говорят два допълнителни езика, а 19 % (-1) са владеещи на три.

- Английският е най-разпространен, като 47 % (+ 5) от европейците твърдят, че говорят достатъчно добре, за да водят разговор. Следват френски (11 %, =) и немски (10 %, -2). Уменията за владеење на английски език са нараснали значително, като най-голямо увеличение се наблюдава в Испания (38 %, + 16), Чешката република (41 %, + 14) и Португалия (41 %, + 14).
- Щосе отнася до най-разпространения майчин език,<sup>2</sup> не е изненадващо и в съответствие с населението, немският е 19 %, следван от френски (15 %), италиански (13 %), испански (9 %) и полски (9 %). На европейско равнище 2 % от респондентите отговориха, че говорят допълнителен език, който считат за свой роден език.
- Сред регионалните или малцинствените езици най-разпространеният като майчин език на равнище ЕС е каталонският (малко под 1 % от общото европейско население). Сред езиците от миграцията арабският и турският език са най-често срещани (и двете са малко под 1 %).

### Мотиви и методи за изучаване на езици

- Сред езиците, различни от майчиния език, изучаването на английски език се откроява със 77 % (-1), като се има предвид, че той е от решаващо значение за личностното развитие, следван от немски (14 %, -3), френски (13 %, -1) и испански (12 %, =)<sup>3</sup>.
- По-младите респонденти (на възраст 15—24 години) проявяват по-голяма склонност да видят ползите от изучаването на езици, като 18 % (=) са започнали да учат нов език през последните 2 години, в сравнение със само 2 % (-1) сред лицата на възраст 55 и повече години.
- Като цяло нивото на висшето образование съответства на това, че многоезичието е важно. Финансовата стабилност и по-високият социален статус също съвпадат с поскъпването на езици като английски, немски и френски.

2 Тези цифри представляват майчиния език, както и втори майчин език, когато са посочени от респондента (D48a.f.mtongues.ex.NNDK).

3 Тези цифри изключват майчиния език на респондента, тъй като изборът на език е най-важен за личното му развитие: той разглежда само езици, различни от майчиния език.

- На въпроса кой чужд език е най-важен за децата, за да учат с оглед на бъдещето си, европейците виждат английския (85 %, -3) като най-важния език. Други езици следват на доста разстояние, като най-важни са немският (13 %, -6), испанският (13 %, =), френският (12 %, -4) и китайският (11 %, -2). Между държавите членки съществуват големи различия по отношение на това кои езици са най-важни. Ако повечето страни широко споменават английския с Нидерландия и Швеция, и двете регистрират най-високи стойности от 96 %, други като Словения (55 %) или Словакия (45 %) също поставят силен акцент върху немския език.
- Основните ползи от изучаването на нов език включват възможности за работа в чужбина (51 %), за да могат да се разбират хора от други култури (45 %), да се намери по-добра работа в страната, в която живеят (42 %), да се използва на почивка в чужбина (42 %) и да се използва на работното място (включително пътуване в чужбина по работа (40 %).
- Що се отнася до изучаването на езици, европейците научават предимно чужд език чрез своето образование (47 %), последвано от гледане на телевизия/слушане в радиото (20 %) и неформално говорене с роден език (17 %). Около 20 % (-1 процентни пункта в сравнение с 2012 г.) понастоящем учат език, докато 9 % възнамеряват да започнат да учат език (+ 1). 48 % (+ 3) напоследък не са научили език и не възнамеряват да започнат работа през 2024 г. 21 % (=) никога не са научили друг език освен майчиния си език. Интересът към изучаването на друг език е по-голям сред мъжете и по-младите хора.
- Респондентите от най-младите демографски групи (15—24-годишни) са много по-склонни от по-старото поколение (55 години и повече) да кажат, че са научили чрез преподаване онлайн (27 % спрямо 7 %) или чрез гледане на телевизия/филми или слушане на радио (34 % спрямо 12 %). Младите европейци също така са по-склонни да кажат, че са използвали уроци „един към един“ с учител (6 % спрямо 3 %), преподавайки сами, използвайки офлайн аудио-визуални материали (13 % спрямо 5 %) или посещаващи езиков курс в държава, в която се говори езикът (12 % спрямо 7 %).
- Европейците най-вероятно смятат, че безплатните уроци са най-добрият стимул за учене или подобряване на езиковите умения (27 %, -2), следвани от възможността да учат в държава, в която се говори езикът (18 %, =), ако има перспектива за пътуване в чужбина на по-късен етап (18 %, + 2) и ако им е било платено (17 %, -1).
- Мотивацията играе ключова роля в изучаването на езици. Почти четирима от всеки десет (39 %, + 3) респонденти заявяват, че липсата на мотивация е важна причина, която ги обезкуражава да научат допълнителен език, докато 28 % (=) посочват ограниченията във времето като пречка. Възможността за използване на машинен превод изглежда не е важна причина да не се учат езици (5 %). Около 60 % от анкетираните казват, че рядко или никога не използват машинен превод.

#### Използване на езици в различни контексти

- Сред европейците, които говорят поне един допълнителен език, различен от майчиния си език, 31 % използват първия си друг език ежедневно (+ 8). Английският е най-говореният на дневна база (20 %, + 8), следван от немски (4 %, =), френски (3 %, + 1) и испански (3 %, =). 46 % говорят английски „често“ или ежедневно. 7 % говорят немски често или ежедневно (-1), 7 % френски (+ 2) и 5 % испански (=).
- Респондентите посочиха, че използват предимно първия си чужд език по време на почивка в чужбина (50 %, + 5), следван от използването му в интернет (44 %, + 9) и за забавление (39 %, + 4), като гледане на филми/телевизионни програми или слушане на радио. 35 % (+ 5) от европейците са посочили, че използват най-добрия си друг език за комуникация с приятели. 29 % казват, че го използват за четене на новини, 28 % (+ 3) за разговори, свързани с работата.
- По отношение на потреблението на медии мнозинството (53 %) изразиха предпочитание към съдържание със субтитри пред т.нар. чуждестранни филми и програми — предпочитание, което значително се е увеличило с 11 процентни пункта от 2012 г. насам (42 %) и 16 от 2005 г. насам.

## I. МНОГОЕЗИЧИЕТО В ЕС

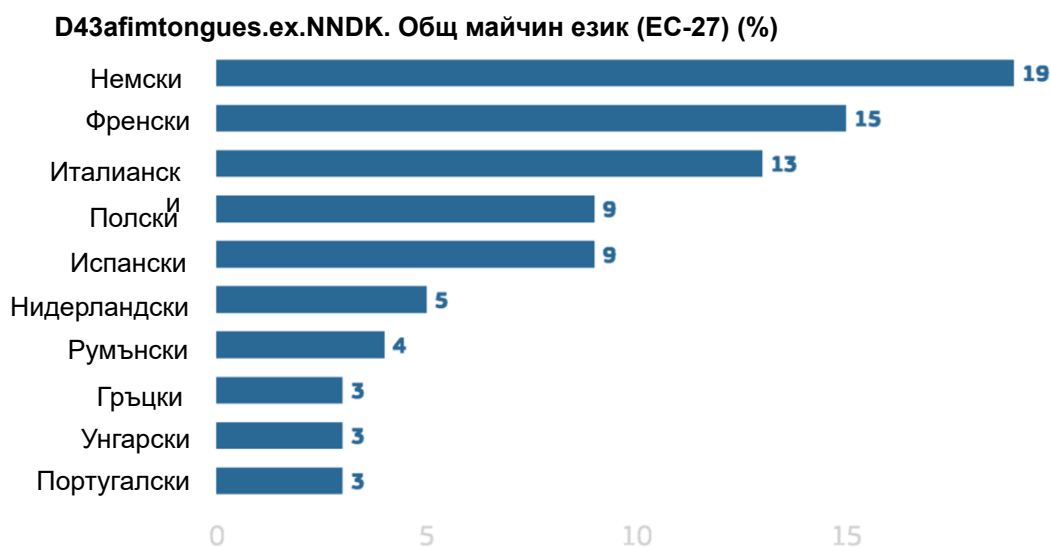


В този първоначален сегмент на доклада ние разглеждаме настоящото състояние на езиковото многообразие в рамките на ЕС. Разделът започва с основните езици, които европейците определят като родни езици. След това тя навлиза в допълнителните езици, които европейците могат да разговарят свободно, като посочва онези, които се радват на широко разпространено владение в цяла Европа и в отделните държави членки. Докладът продължава с проучване на често говорените допълнителни езици, като оценява самооценените нива на компетентност, преди да приключи с проучване на допълнителни езици, които европейците използват за по-възприемчиви дейности, като например разбиране на новинарски предавания, четене на статии и композиране на имейли.

Разнообразието от местни езици в Европа е огромно, което отразява широкото демографско разпространение в целия ЕС. Честотата на езиците, които се говорят на местно равнище, има тенденция да съответства на тенденциите за разпределение на населението и имиграцията, наблюдавани в рамките на Съюза.

Като цяло немският е най-широко разпространен като роден език, като близо един на всеки пет (19 %) европейци заявяват, че това е техният майчин език, следван от френски (15 %), италиански (13 %), след това испански (9 %) и полски (9 %). Нидерландският език се говори като майчин език от 5 % от респондентите, докато всички останали езици се говорят от по-малко от 5 % от участниците<sup>5</sup>.

След предишния доклад, публикуван през юни 2012 г.,



● Септември/  
октомври 2023 г.

База: 26129 (Всички респонденти с изключение на тези, които отговориха „Не знам,“ и „Никои“ на D48a)

## 1. Майчини езици на европейските граждани

**Най-разпространеният майчин език е немски, френски, италиански, полски и испански.**

Участниците в проучването идентифицираха родния си език<sup>4</sup>, т.е. първия си език, този, който говорят със семейството си, у дома или в общността. След това отговорите им бяха категоризирани въз основа на предварително определен списък, обхващащ 38 езика. Всички посочени допълнителни езици бяха групирани в категория „други“. Когато лицата са посочили, че имат повече от един роден език, те са преброени и интегрирани в този раздел.

бяха извършени две промени — присъединяването на Хърватия към Европейския съюз на 1 юли 2013 г. и излизането на Обединеното кралство от ЕС на 31 януари 2020 г. По-специално последното събитие оказва влияние върху относителната превес на различните езици в блока. Най-очевидно е големият спад в дела на говорещите английски език — от 13 % през 2012 г. до 2 % през 2023 г. Вероятно в резултат на

5 За този раздел резултатите са преизчислени така, че да отчетат първия и втория майчин език, с изключение на отговорите „Не знам,“ и „Няма“ отговори: D48a.f.mtongues.ex.NNDK. Тотално майчин език. Тези резултати трябва да се тълкуват с повишено внимание поради ниската база, наблюдавана за определени езици. За допълнителна информация относно границите на грешките, свързани с размера на извадката, на читателя се препоръчва да направи справка с техническите спецификации, предоставени в края на настоящия доклад.

4 D48a. Мислейки за езиците, които говорите, кой език е майчиният ви език?



тази промяна относителният дял на местните немски и френски говорещи се е увеличил съответно от 16 % на 19 % и от 12 % на 15 %. Промяната е по-малко видима или незначителна за по-малките езикови групи.

На национално равнище виждаме, че за по-голямата част от европейците, не е изненадващо, че техният майчин език е един от официалните езици на страната, в която пребивават.

Особено вероятно е респондентите в Унгария и Португалия (99 % и 98 %) да използват официален език на своята страна като майчин език, следвани от Чехия (96 %), Гърция (95 %) Финландия, Швеция, Италия и Дания (общо 94 %). За разлика от тях, лицата в Латвия (72 %) и Естония (73 %) са най-малко склонни да използват официален език. И в двете страни значителна част от респондентите заявяват, че родният им език е руски, съответно (28 %) и (25 %). В други случаи, като например в Испания, официалните езици като каталонски (7 %), галисийски (4 %) биха обяснили относително малкия брой испанци, които имат испански като майчин език (85 %).

Други държави с относително голямо малцинство, което говори неофициален език на страната, са Люксембург, където 19 % посочват португалския като майчин език; Словакия и Румъния, където съответно 9 % и 6 % от респондентите посочват унгарския като свой роден език.

**Малта и Дания са единствените държави, в които поне един на всеки десет има два майчини езика.**

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

Респондентите също така бяха запитани дали говорят допълнителен език, който считат за свой роден език,<sup>6</sup>което позволява на респондента да посочи повече от един майчин език. Тъй като този въпрос не

На европейско равнище 2 % от респондентите отговориха, че говорят допълнителен език, който считат за свой роден език.

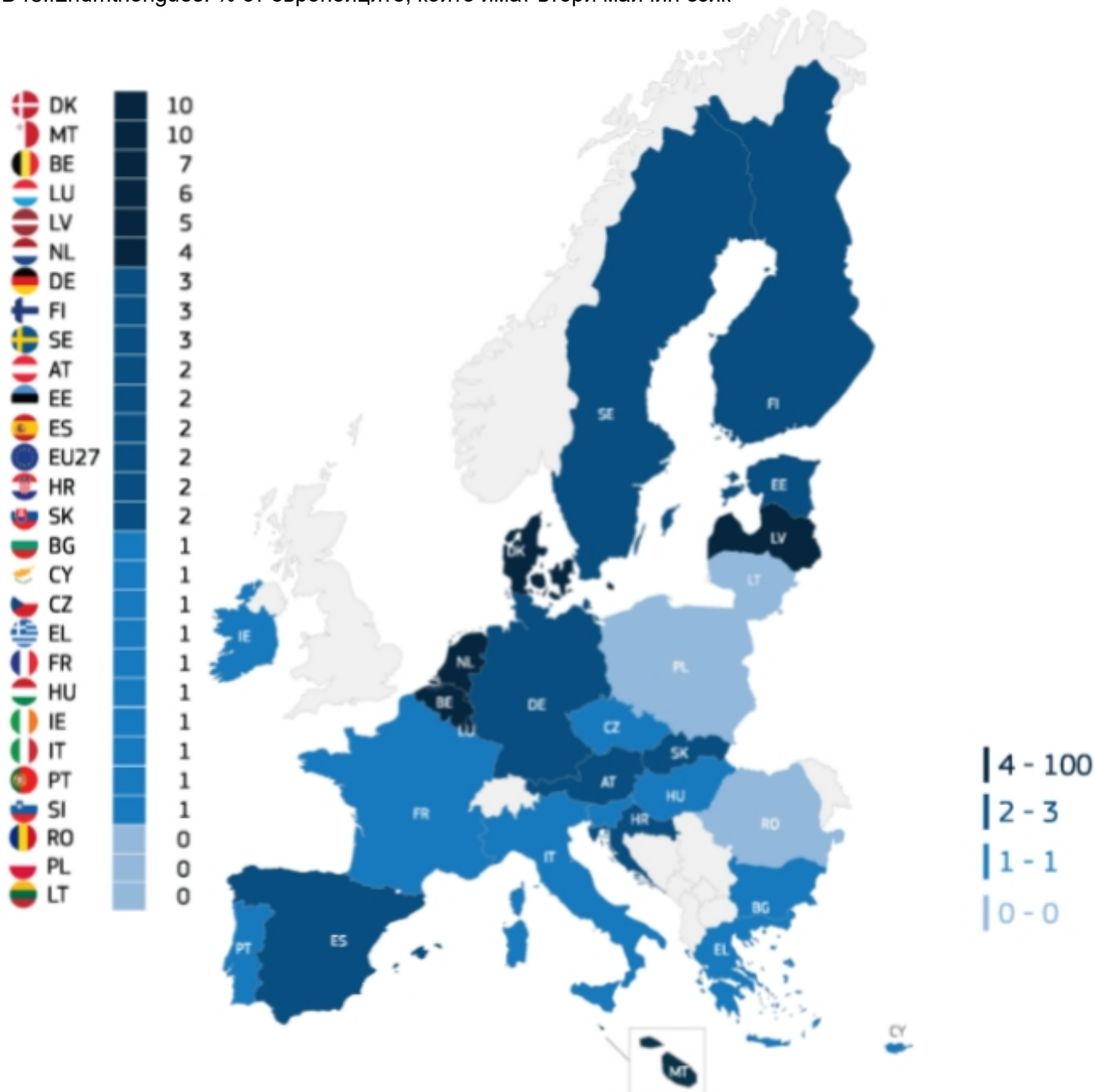
D48a. Мислейки за езиците, които говорите, кой език е майчиният ви език?																															
	ЕС-27	НА	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DW	DE	DE	EE	IE	ЕЛ	ES	FR	HR	ТО	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	НА	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Немски	19	84			1	1	86	88	95		1			1	1	1				7				84				1	1	1	1
Френски	14	1	36								1		1	89	1					17		1		1		1					
Италиански	13		1				1	1						1		92				3		1									
Испански	9		1				1	1			1		83	1		1				3										1	
Полски	8		1				2	2	1		3								4	1					94					1	
Нидерландски	5		50			1	1													1			93								
Румънски	4		1				1	1			1		1			1	1			1							89				
Гръцки	3											94					90			1		1									
Унгарски	3	1									1										97		1			6		8			
Португалски	3		1								1			1						19						97					
Български	2			85												1	1														
Чешки	2	1			93																			1					1		
Английски	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	80	1	1	1	3	1	6	1	1	3	1	5	1	1	3		2	1	2	2	1
Шведски	2																													3	93
Каталонски	1												7	1																	
Хърватски	1	1					1	1			1				89								1				1				
Датски	1					92									1																
Фински	1									1																			94	1	
Литовски	1										1							1	91	1											
Словашки	1				1						1																		85		
Словенски	1																										93				
Турско	1	2		9			2	2	1			2												2							
Арабски			1			1	1	1					1	2						1			1							1	
Галисийски													4																		
Латвийски																		71													
Естонски										72																					
Малтийски																						91									
Роми				4																									1		
Сръбски/ босненски/ Монтенегрин		1													2					2			1				3				
Ирландски/ Gaeilic											4																				

**D48a.f.mtongues.ex.NNDK. Общ майчин език (%)**

беше зададен в предишни проучвания, от представените по-долу данни липсват данни за тенденциите.

6 Q48f.m.езици. Вашият втори майчин/местен език ли е?

D48.f2ndmthongues. % от европейците, които имат втори майчин език



На национално равнище има само две държави, в които най-малко един на всеки десет респонденти заявява, че говори втори език, който също счита за свой роден език: Малта (10 %) и Дания (10 %), следвани от Белгия (7 %), Люксембург (6 %), Латвия (5 %) и Нидерландия (4 %). В три държави (Румъния, Полша и Литва) по-малко от 1 % от населението споменава, че има втори майчин език.

Социално-демографските данни показват, че хората в по-младата демографска възраст (на възраст 15—24 години) са по-склонни да имат втори майчин език в сравнение с тези в по-възрастните демографски групи (на възраст 55 и повече години), като преобладават съответно 3 % спрямо 1 %.

D48f_2ndmtongues е вашият... Общо втори майчин/местен език? (% ЕС)	
	(Втори) майчин език
ЕС-27	2
<b>Пол</b>	
Човек	2
Жена	2
<b>Възраст</b>	
15—24	3
25—39	2
40—54	2
55 +	1
<b>Образование (края на)</b>	
15—	0
16—19	1
20+	2
Все още учи	4
<b>Социално-професионална категория</b>	
Самостоятелно заети лица	1
Мениджъри	2
Други бели якички	2
Ръчни работници	2
Домашни лица	0
Безработни	2
Пенсионер	1
Студенти	4
<b>Трудности при плащането на сметки</b>	
През по-голямата част от времето	2
От време на време	2
Почти никога/Никога	2
<b>Помислете за принадлежност към</b>	
Работническата класа	2
Долната средна класа	2
Средната класа	2
Горната средна класа	3
Висшата класа	1
<b>Дейност като изучаващ език</b>	
Много активни	3
Активни	2
Не е активен	1

## 2. Други езици

**Малко повече от половината европейци твърдят, че говорят поне още един език в допълнение към майчиния си език.**

Респондентите бяха запитани колко езика могат да говорят достатъчно добре, за да проведат разговор, различен от техния (първи) майчин език<sup>7</sup>.

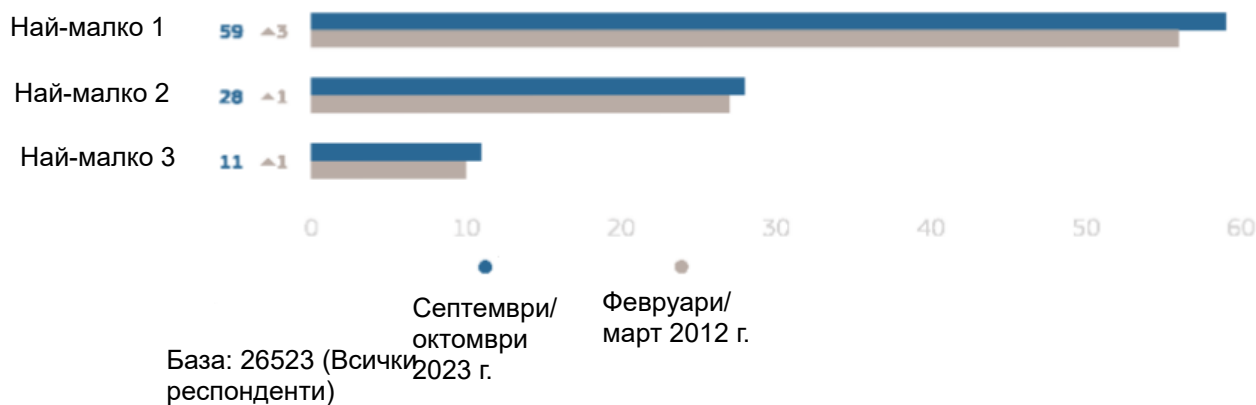
По-голямата част от европейците (59 %) са в състояние да водят разговор на поне един допълнителен език, малко над една четвърт (28 %) могат да говорят най-малко два допълнителни езика, а малко над един на всеки десет (11 %) — най-малко три. От друга страна, малко над една трета от всички европейци (39 %) не могат да говорят достатъчно добре допълнителен език, за да проведат разговор.

В сравнение с 2012 г. се наблюдава увеличение на дела на респондентите, които говорят поне един език в допълнение към своя (първи) майчин език (56 % до 59 %). Това също така предполага лек напредък в сравнение с 56 % през 2005 г. За респондентите, които могат да говорят най-малко два и три езика, настоящите резултати са подобни на тези,

+ 5). В шест държави по-малко от половината от респондентите говорят повече от родния си език, като най-ниските проценти се наблюдават в Полша (33 %, -17), Румъния (34 %, -14) и Унгария (38 %, +3).

Що се отнася до дългосрочната цел на ЕС всеки гражданин да притежава практически умения по поне два допълнителни езика, има само девет държави членки, в които поне половината са в състояние да направят това, като най-голям дял се наблюдава в Люксембург (91 %, +7), Нидерландия (74 %, -3), Словения (68 %, +1), Дания (63 %, +5) и Латвия (64 %, +10), Малта (59 %, =), Финландия (57 %, +9), Естония (56 %, +4) и Белгия (56 %, +4). Респондентите, за които е най-малко вероятно да говорят най-малко два езика в допълнение към майчиния си език, са в Полша (7 %, -15), Румъния (11 %, -11), Унгария (14 %, +1), Италия (16 %, =6), Португалия (17 %, +3), Гърция, Ирландия и България (съответно трите с 18 %, +3 =, -1).

### D4Bcount. Езици, които говорите достатъчно добре, за да можете да проведете разговор — TOTAL (EU27) (%)



регистрирани през 2005 г. — съответно 28 % и 11 %<sup>8</sup>.

На национално равнище виждаме много вариации:

В седем държави най-малко девет от десет респонденти разговарят на поне един допълнителен език, като най-голям дял се наблюдава в Люксембург (99 %, +1), Нидерландия (97 %, +3) и Швеция (97 %, +3).

<sup>7</sup> За този раздел резултатите бяха преизчислени така, че да обобщат броя на езиците, говорени от респондентите, различни от първия им майчин език (d48a).

<sup>8</sup> Данните за 2005 г. се отнасят за периода, в който ЕС е имал 25 държави членки.

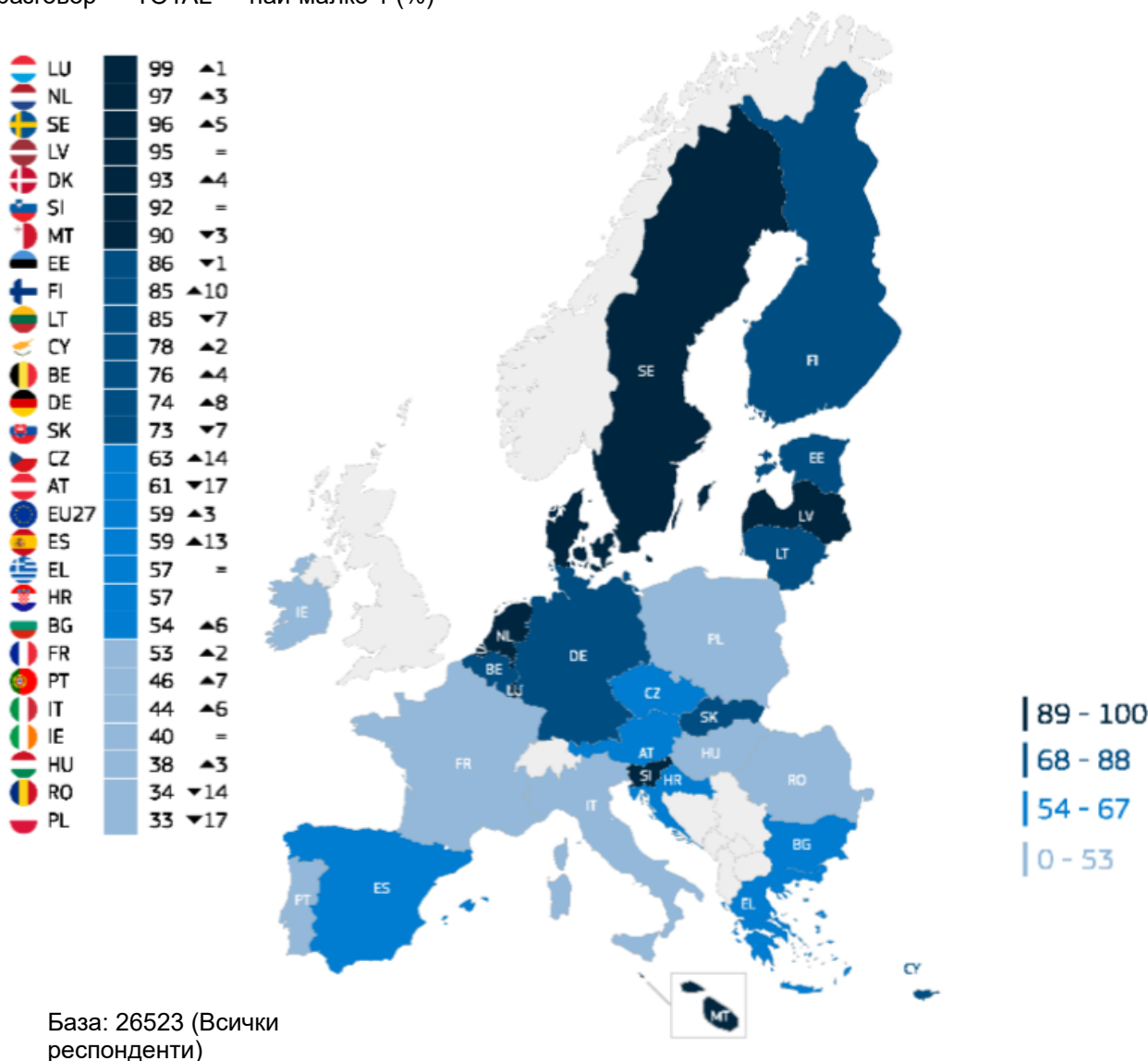


Способността да се говори най-малко три езика е по-широко разпространена в страните от ЕС, варираща от 1 % за Полша до 76 % в Люксембург. Само в една държава по-голямата част от респондентите могат да говорят още три езика от майчиния си език: Люксембург (76 %, + 15), следван от Нидерландия (42 %, + 5), Словения (41 %, + 7), като повече от 4 от десет респонденти могат да разговарят на три други езика. Респондентите, които говорят най-малко три езика, различни от майчиния си език, са в Ирландия (5 %, + 1), Гърция (4 %, =), Португалия (4 %, =), Румъния (3 %, -5), Унгария (3 %, -1) и Португалия (1 %, -6).

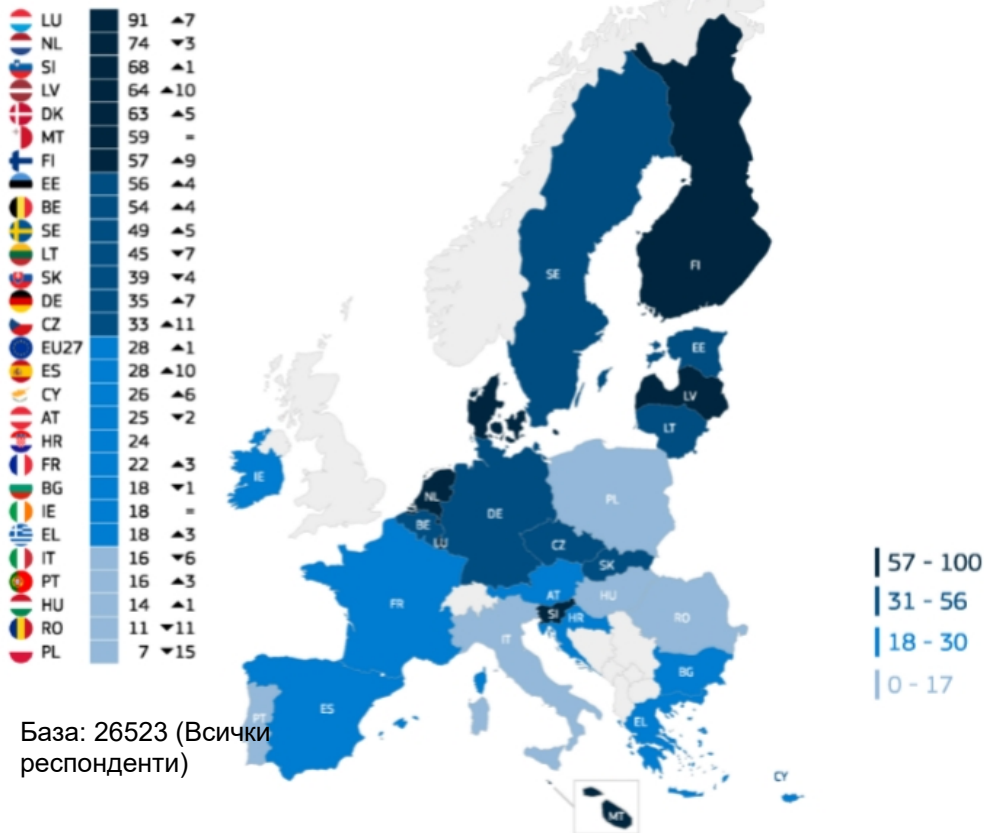
говорят един език в допълнение към майчиния си език, се е увеличил, най-вече в Чехия (63 %, + 14), Испания (59 %, + 13) и Финландия (85 %, + 10). В шест държави тя е намаляла: Австрия (61 %, -17), Полша (33 %, -17), Румъния (34 %, -14), Словакия (73 %, -7), Малта (90 %, -3) и Естония (86 %, -1). В 16 държави делът на тези, които говорят два допълнителни езика, се е увеличил, като най-голямо увеличение е отбелязано в Чехия (33 %, + 11), Испания (28 %, + 10), Латвия (64 %, + 10) и Финландия (57 %, + 9). Значителни намаления са регистрирани в Полша (7 %, -15), Румъния (11 %, -11), Литва (45 %, -7) и Италия (16 %, -6).

В сравнение с 2012 г. и 2023 г. виждаме, че в 15 държави членки делът на респондентите, които

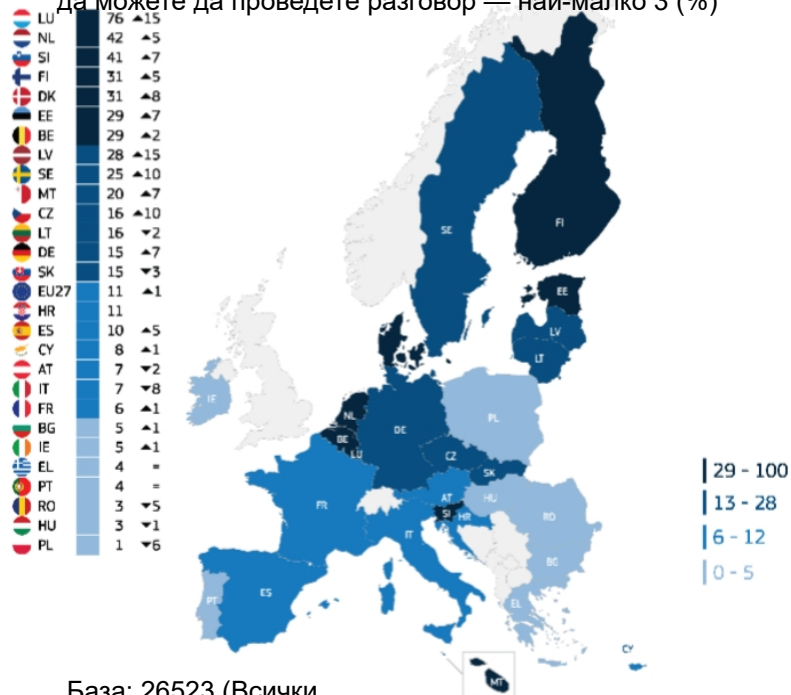
Брой D48. Допълнителни езици, които говорите достатъчно добре, за да можете да проведете разговор — TOTAL — най-малко 1 (%)



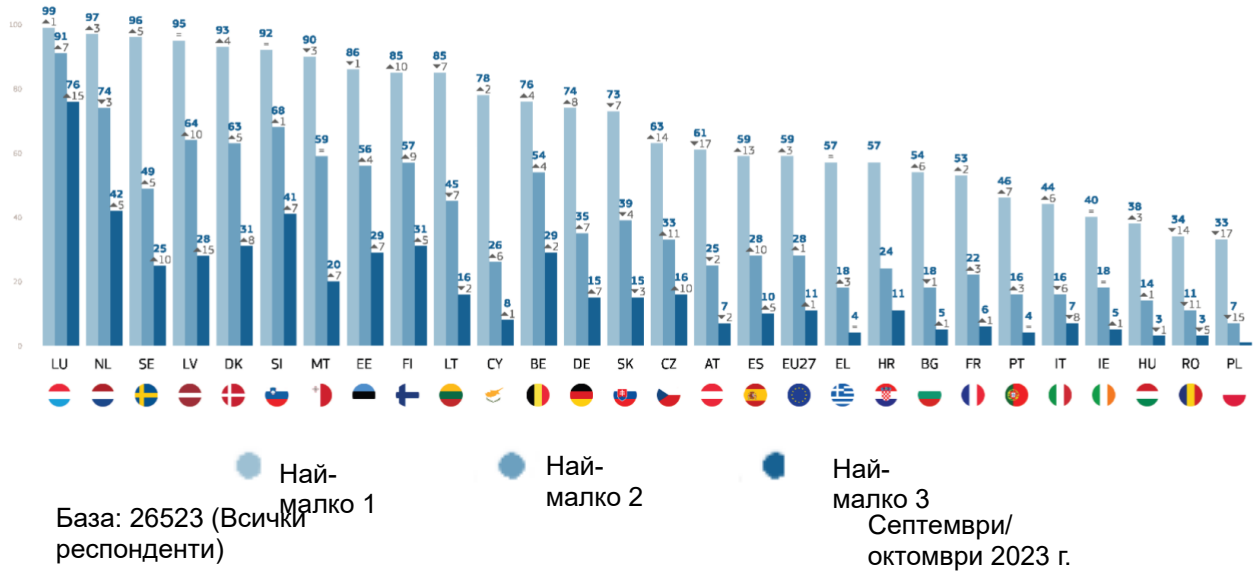
D4Vcount Допълнителни езици, които говорите достатъчно добре За да можете да проведете разговор — TOTAL — Най-малко 2 (%)



D4Vcount. Допълнителни езици, които говорите достатъчно добре, за да можете да проведете разговор — най-малко 3 (%)



D4Vcount. Езици, които говорите достатъчно добре, за да можете да проведете разговор — TOTAL (%)



Съществуват социално-демографски и поведенчески различия между тези, които го правят, и тези, които не говорят никакъв допълнителен език достатъчно добре, за да проведат разговор. Най-забележителните вариации са свързани с възрастта, възрастта на крайното образование, професията, социалното позициониране, използването на интернет и възможността за плащане на битови сметки (мярка за богатство).

- Мъжете са по-склонни от жените (62 % срещу 56 %) да говорят поне един допълнителен език достатъчно добре, за да водят разговор, и малко по-вероятно да говорят два (29 % срещу 27 %).
- По-младите хора, особено на възраст между 15 и 24 години (79 %), е по-вероятно в сравнение с по-възрастните хора, най-вече тези на възраст 55+ (44 %) да говорят още един език, и двойно по-вероятно да говорят два (39 % спрямо 21 %). Повнимателното разглеждане на категорията на младите европейци на възраст между 15 и 24 години показва значително увеличение с течение на времето на способността им да говорят още един език. В сравнение с 2005 г. (74 %) и 2012 г. (74 %) се наблюдава увеличение с 5 процентни пункта. Това увеличение с течение на времето е още по-голямо, когато се разглеждат младите европейци на възраст 15—24 години, които могат да говорят още два езика. Ако през 2005 г. и 2012 г. 11 % и 37 % от респондентите на възраст 15—24 години могат да говорят съответно два допълнителни езика, през 2023 г. този дял се е увеличил на 39 %.
- Респондентите, които завършват редовното си образование на възраст 20 или повече години, е по-вероятно (80 %), отколкото тези, които завършват на 15 или по-малко (23 %) да говорят достатъчно добре един допълнителен език, за да проведат разговор. Същото важи и за тези, които говорят два допълнителни езика (43 % спрямо 7 %). Учениците също така имат преобладаващо владение на допълнителни езици, като 85 % говорят поне един, 46 % най-малко двама и 18 % най-малко три. Тези, които заемат ръководни длъжности, е най-вероятно да говорят поне един допълнителен език (83 %), особено в сравнение с домакините (33 %), ръчните работници (51 %) и пенсионерите (41 %). Тези, които се поставят високо на социалната стълба, са по-склонни да говорят поне още един език. Например, наблюдаваме това при респондентите, които смятат, че принадлежат към висшата средна класа (87 %), в сравнение с работническата класа (40 %).
- Хората, които използват интернет ежедневно, са шест пъти по-склонни да говорят поне два други

езика в сравнение с тези, които никога не го използват (32 % спрямо 5 %).

- Не е изненадващо, че има връзка между броя на говорените допълнителни езици и степента, в която хората се занимават с изучаването на нови езици. По този начин хората, които са много активни в изучаването на нови езици, също са много по-склонни от тези, които са неактивни, да могат да разбират поне два допълнителни езика достатъчно добре, за да водят разговор в тях (съответно 53 % срещу 19 %)<sup>9</sup>.

<sup>9</sup> Разграничението между активни учащи се прави въз основа на въпрос 083. Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

D48count Езици, които говорите достатъчно добре, за да можете да проведете разговор — TOTAL (% — ЕС)			
	Най-малко 1	Най-малко 3	Най-малко 3
ЕС-27	59	28	11
<b>Пол</b>			
Човек	62	29	12
Жена	56	27	11
<b>Възраст</b>			
15—24	79	39	15
25—39	71	33	13
40—54	62	28	12
55 +	44	21	9
<b>Образование (края на)</b>			
15—	23	7	2
16—19	48	18	7
20+	80	43	19
Все още учи	85	46	18
<b>Социално-професионална категория</b>			
Самостоятелно заети лица	71	36	15
Мениджъри	83	44	19
Други бели якички	67	27	11
Ръчни работници	51	20	8
Домашни лица	33	14	5
Безработни	54	21	7
Пенсионер	41	20	8
Студенти	85	46	18
<b>Трудности при плащането на сметки</b>			
През по-голямата част от времето	45	18	8
От време на време	50	22	9
Почти никога/Никога	65	32	13
<b>Помислете за принадлежност към</b>			
Работническата класа	40	16	6
Долната средна класа	53	23	9
Средната класа	64	30	12
Горната средна класа	87	53	25
Висшата класа	84	59	31
<b>Дейност като изучаващ език</b>			
Много активни	89	53	24
Активни	72	36	16
Не е активен	49	19	7

**Английският доминира като език, който европейците най-вероятно ще могат да говорят.**

Респондентите бяха запитани кой друг език, ако има такъв, говорят достатъчно добре, за да могат да водят разговор, като първи, втори или трети друг език<sup>10</sup>.

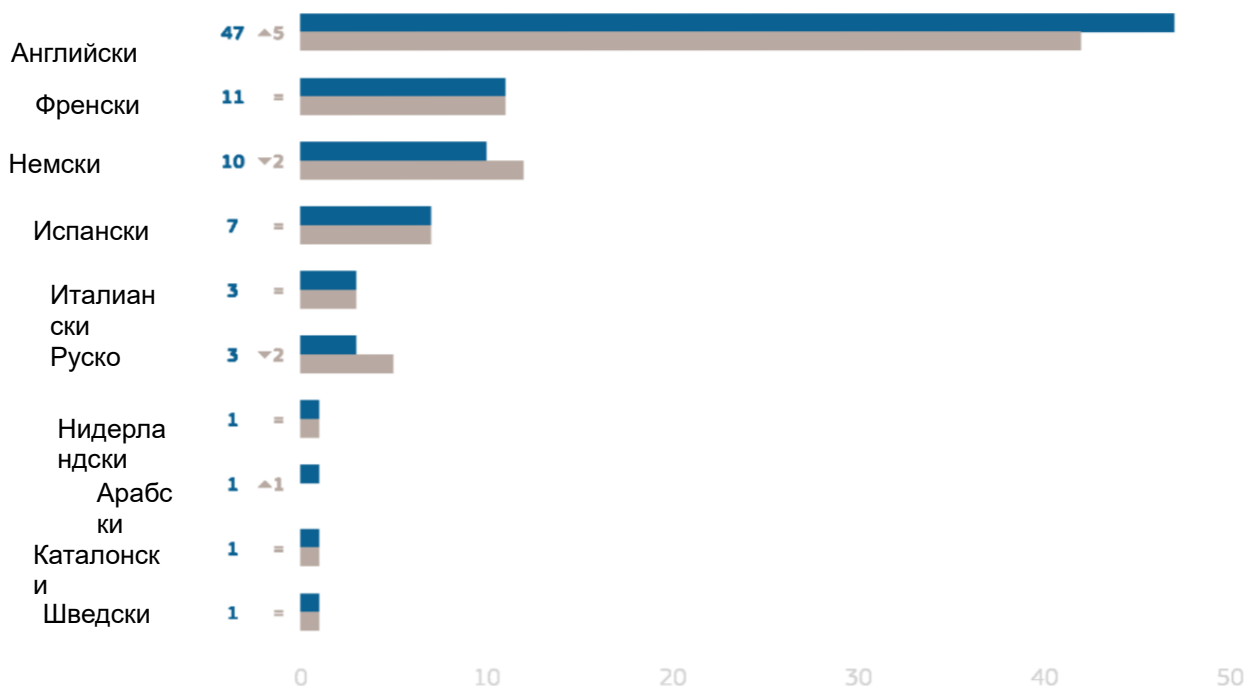
Сред езиците, които се говорят не като (първи) майчин език, английският доминира над всички останали езици с голяма разлика. Почти половината от европейците (47 %) заявяват, че говорят за това, което е леко увеличение (+ 5) в сравнение с 2012 г. Следват повече от един на всеки десет, които говорят френски (11 %, =), немски (10 %, -2), испански (7 %, =), италиански (3 %, =) и руски (3 %, -2).

На национално равнище английският език е най-широко разпространен като неместен език във всяка държава — членка на ЕС, с изключение на Люксембург. Това е вторият най-разпространен чужд език. Люксембургците най-често споменават френски (77 %), който е официален език в страната, следван от английски (68 %) и немски, също официален език (59 %).

Респондентите в Нидерландия (93 %), Швеция (90 %), Дания (87 %) Малта (86 %) и Финландия (81 %) са особено склонни да говорят английски като чужд език. Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Румъния (25 %), Полша (27 %) и България (29 %). В Белгия френският, който е официален език в страната, е вторият най-широко разпространен език, различен от майчиния (46 %). Нидерландският и немският език, които също са официални езици, се посочват съответно с 13 % и 17 %. В Ирландия, където английският е официален език, ирландският/гелският е най-разпространеният език, различен от майчиния език, който респондентите могат да говорят достатъчно добре, за да проведат разговор (36 %), следван от английски (15 %) френски (12 %).

В сравнение с 2012 г. във всички държави — членки на ЕС, английският нараства значително като първи, втори или трети език, на който респондентите говорят достатъчно добре, за да проведат разговор, като най-голямо увеличение се наблюдава в Испания (38 %, + 16 %), Чехия (41 %, + 14) и Португалия (41 %, + 14).

D48.otherlang. И кой друг език, ако има такъв, говориш достатъчно добре, за да можеш да водиш разговор? — Първи, втори и трети друг език (ЕС-27)(%)



База: 26523 (Всички респонденти)

● Септември/октомври 2023 г.

● Февруари/март 2012 г.

<sup>10</sup> D48.otherlang. И кой друг език, ако има такъв, говориш достатъчно добре, за да можеш да водиш разговор? Първият, вторият и третият друг език. Резултатите са обобщени от D48b, D48c и D48d.



D48.otherlang. И кой друг език, ако има такъв, говориш достатъчно добре, за да можеш да водиш разговор? — Първи, втори и трети друг език (%)

	ЕС-27	Н А	БЪ ДЕ ТЕ	BG	КИ ПЪ Р	CZ	DE	DK	EE	ЕЛ	ES	FI	FR	HR	HU	IE	Т О	LT	ЛУ	LV	MT	NL	PL	PT	НД	SE	SI	SK	
Английски	47	54	58	29	73	41	65	87	58	51	38	81	40	41	30	15	33	44	68	54	86	93	27	41	25	90	61	38	
Френски	11	9	46	3	9	4	16	11	2	6	12	4	7	4	2	12	9	3	77	3	13	27	1	12	7	12	2	2	
Немски	10	7	17	5	7	19	11	49	14	7	3	18	6	15	13	7	3	12	59	18	4	61	5	1	2	25	33	19	
Испански	7	4	9	3	1	2	8	9	2	2	14	4	13	1	2	6	6	1	12	2	4	9	1	8	3	8	4	2	
Италиански	3	8	5	1	3	2	4	1	1	3	4	2	5	8	2	1	3	1	7	1	51	1	1	1	3	2	13	2	
Руско	3	1	1	14	4	14	3	0	50	2	0	4	0	1	2	1	1	62	0	66	1	0	5	0	1	1	2	14	
Нидерландски	1	1	13	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	0	0	5	0	0	0	1	0	0	
Чешки	1	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	
Хърватски	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	0
Каталонски	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Словашки	1	1	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
Шведски	1	0	0	0	0	0	0	14	1	0	0	48	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	5	0	0	
Фински	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Български	0	0	0	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Латвийски	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ирландски/ Gaelic	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Румънски	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	
Сръбски/ босненски/ Монтенегрин	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0

Септември/октомври 2023 г. База: 26523 (Всички респонденти)

Що се отнася до немския като чужд език, на който респондентите могат да разговарят, виждаме най-голямо увеличение в Кипър (7 %, +5), следван от Чехия (19 %, +4) и Латвия (18 %, +4). От друга страна, най-рязкото намаление на немския като чужд език е отбелязано в Полша (5 %—14), Нидерландия (61 %, -10) и Люксембург (59 %, -10). Най-рязкото увеличение на испанския се наблюдава най-вече в Люксембург (12 %, +7 %), Дания (9 %, +5), Белгия (9 %, +4) и Германия (8 %, +4). Най-рязък спад на испанския като друг език се наблюдава в Италия (11 %, -5), следвана от Португалия (8 %, -2) и Румъния (3 %, -2).

**Английският се говори от половината европейци или като майчин език, или като друг language<sup>11</sup>.**

В този раздел изследваме уменията на европейците да говорят всички свои езици, включително както първия, така и втория майчин език, както и допълнителните езици.

Английският език е най-говореният от европейците с 50 % (+6) от тях, следван от немски (29 %, -1), френски (25 %, =), испански (17 %, +1) и италиански (16 %, -1).

<sup>11</sup> За този раздел резултатите са преизчислени така, че да отчетат общия брой на говорените езици чрез добавяне на d48a, d48b, d48c и d48d, с изключение на тези, които са отговорили „Не знам,и „Никои“ на D48a.

Отразявайки до известна степен разпределението на населението в Европа, Полша е следващата (9 %, -1), следвана от нидерландски (6 %, =), румънски (5 %, -1) и португалски (3 %). Руският, който е признат за малцинствен език в някои страни, се нарежда на 9-то място като говорим език с 4 % (-2).

Следва Малта (520/0, -5), Словения (13 %, -1) и Люксембург (10 %, -1).

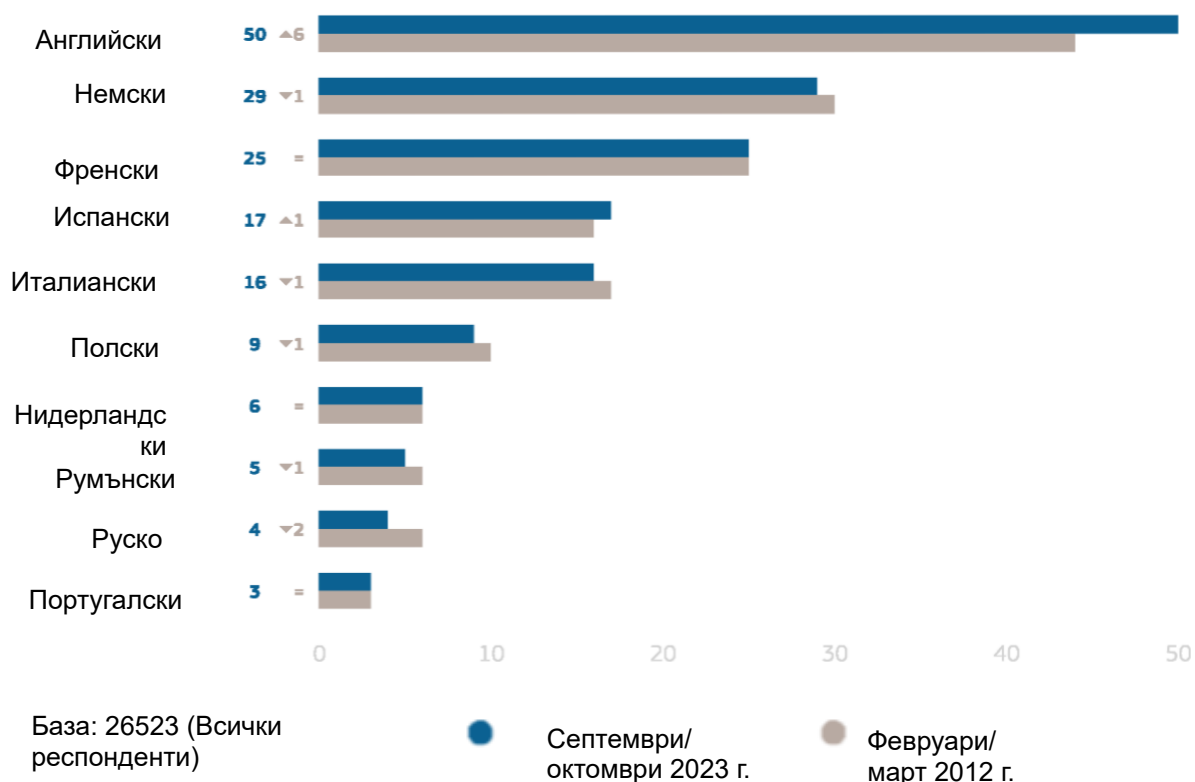
На национално ниво, освен Ирландия (97 %, -2), която има английски като официален език, ние наблюдаваме същия модел, както в предишния раздел. В Нидерландия (95 %, +4) от респондентите могат да говорят английски език, следвани от Швеция (91 %, +3), Малта (91 %, -1) и Дания (90 %, +4). Английският език е по-малко вероятно да се говори в Румъния (27 %, -5), Полша (31 %, -4) и Унгария (31 % + 11).

За немския език Германия (98 %, +1) и Австрия (98 %, -1) са на първо място с подобни цифри. Сред държавите, които нямат официален език, Нидерландия е на първо място (61 % — 12), следвана от Дания (50 %, +2) и Словения (33 %, — 9).

Френският език естествено е на първо място в страните, които го имат като официален език с Франция (97 %, =), Люксембург (94 %, -2) и Белгия (83 %, +2). Сред страните, които нямат официален език, Нидерландия е на първо място (27 % — 3 %), следвана от Германия (16 %, +2) и Португалия (13 %, — 3). Когато става въпрос за испански, Испания не е изненадващо първа с 97 % (-1). Сред страните, които нямат официален език, Люксембург (15 %, +9) е на първо място след Франция (14 %, =) и Швеция (10 %, +4).

И накрая, на италиански език се говори от 97 % от респондентите в Италия, където е официален език.

D48.alllang. Мислейки за езиците, които говорите, кой език е майчиният ви език? И кой друг език, ако има такъв, говориш достатъчно добре, за да можеш да водиш разговор? (ЕС-27) (%)



Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

D48.alllang. Мислейки за езиците, които говорите, кой език е майчиният ви език? И кой друг език, ако има такъв, говориш достатъчно добре, за да можеш да водиш разговор?

	ЕС-27	БЪДЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИПЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	НА	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Английски	50	61	30	43	90	66	59	97	52	39	42	45	34	80	55	45	71	31	91	95	59	31	42	27	62	40	82	91
Немски	29	18	5	20	50	98	14	7	7	3	6	15	4	7	18	12	66	13	4	61	98	5	1	3	33	21	19	25
Френски	25	83	3	5	11	16	2	13	6	13	97	4	10	9	3	3	94	2	13	27	11	1	13	7	2	2	4	12
Испански	17	10	3	3	9	8	2	7	2	97	14	1	6	1	2	1	15	2	4	9	4	1	9	3	4	2	4	10
Италиански	16	7	1	2	1	4	1	2	3	4	5	8	97	3	1	1	10	2	52	1	9	1	1	3	13	2	2	3
Полски	9	1	0	4	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	3	14	1	0	0	0	0	97	0	0	0	2	0	1
Нидерландски	6	63	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4	1	0	98	1	0	0	0	0	0	0	1
Румънски	5	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	95	0	0	0	0
Руско	4	2	14	15	0	4	74	1	2	0	1	1	1	5	91	66	1	2	1	0	1	5	0	1	2	15	4	1
Друго	4	4	2	2	8	7	4	3	1	4	5	2	2	4	6	3	4	0	2	8	1	0	1	1	3	2	3	10
Чешки	3	0	0	97	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	25	0	0
Гръцки	3	1	1	1	1	1	0	0	99	0	0	0	1	95	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Унгарски	3	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	99	0	0	1	0	0	7	1	18	0	0
Португалски	3	1	0	0	1	0	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	24	0	0	1	1	0	99	0	0	0	0	1
Шведски	3	0	0	0	14	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	52	98
Български	2	0	98	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Каталонски	2	0	0	0	0	0	0	0	0	18	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Датски	2	0	0	0	97	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Словашки	2	0	0	17	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	95	0	0
Арабски	1	3	0	0	2	2	0	0	0	2	4	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Китайски	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Хърватски	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	96	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	56	1	0	0
Фински	1	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98	2
Галисийски	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Литовски	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Словенски	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	98	0	0	0
Турско	1	1	10	0	0	3	0	0	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Албански	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Баски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Естонски	0	0	0	0	0	0	89	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Фризийски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Фриулиан	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ирландски/Gaelic	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Японско	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Кюрдски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Латвийски	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	94	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нисък немски език	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Люксембургски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Малтийски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Оцитан	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Роми	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0
Сами	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сардиния	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сръбски/ босненски/ Монтенегрин	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	26	0	0	0
Украински	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
Идиш	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

### 3. Владее се на езици, различни от майчиния език

**По-голямата част от европейците, които могат да говорят английски, немски, френски или испански като допълнителни езици, смятат, че имат относително добри умения.**

За всеки допълнителен език, различен от майчиния им език (до три), който респондентът каза, че е в състояние да говори достатъчно добре, за да може да проведе разговор, те бяха помолени да оценят способността си по проста триточкова скала — много добра, добра, основна<sup>12</sup>. Този раздел е насочен към способността на европейците да говорят езици, различни от първия им майчин език. Разгледаните тук данни се отнасят само до респонденти, които говорят съответно първи, втори или трети език, различен от майчиния си език.

Като цяло на равнището на ЕС виждаме, че трима на всеки десет (30 %) от европейците, които говорят поне един друг език от първия си майчин език, оценяват способността си да говорят първия си друг език като много добра, което представлява увеличение с 4 процентни пункта. Четири от всеки десет (41 %) го оценяват като добър, леко намаление (-4) в сравнение с 2012 г., докато един на всеки четири (24 %, -4) смята, че това е основно.

Що се отнася до втория друг език на европейците, 16 % от европейците, които могат да говорят поне два езика, различни от майчиния си език, смятат, че нивото

говорят добре, докато четирима от десет (42 % -1) мислят, че го говорят на основно ниво.

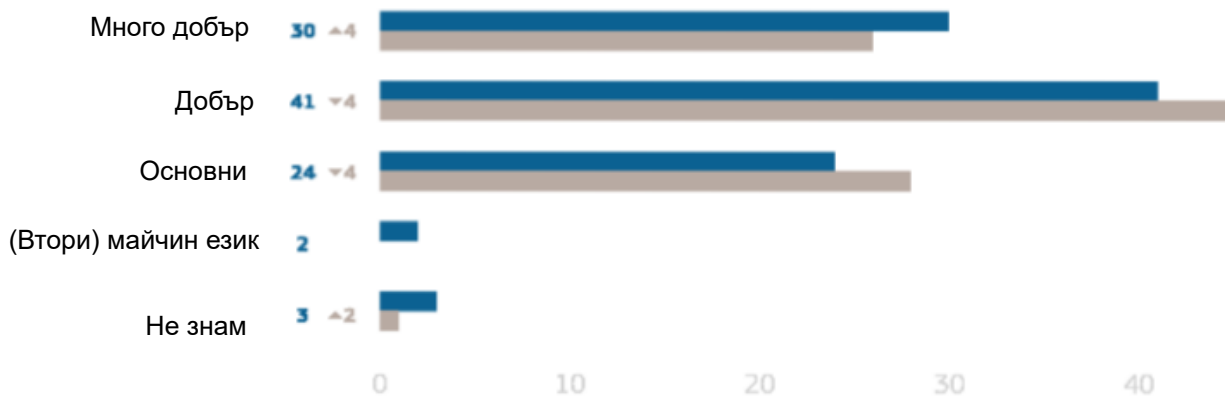
По отношение на третия друг език един на всеки десет (11 % + 3) от европейците, които могат да говорят, смятат, че нивото им е много добро, докато 25 %. —4) мислите, че това е добро и повече от половината (54 %-1) мислят, че е основно.

Що се отнася до националното равнище, виждаме, че в три държави повече от половината от респондентите казват, че говорят много добре първия си друг език: Люксембург (63 %), Кипър (54 %) и Малта (51 %). Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Полша (12 %), Румъния (13 %) и Унгария и Португалия (18 %). Повече от половината казват, че нивото на първия им друг език е добро в Италия (60 %) и Полша (54 %).

Респондентите най-вероятно ще кажат, че второто им ниво на друг език е много добро в Люксембург (54 %), Испания (28 %) и Хърватия (26 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Румъния (2 %), Полша (5 %) и Естония (10 %). Те са най-вероятно да кажат, че това е добро в Италия (49 %), Португалия (44 %) и Чехия (43 %), и основно в Полша (64 %), Финландия (59 %) и Румъния (56 %).

Респондентите най-вероятно ще кажат, че тяхното трето ниво на други езици е много добро в Люксембург (37 %), Гърция (35 %), Испания, Словакия и Словения (22 % от всички). Това е най-малко вероятно да се каже в Унгария (3 %), Естония и Финландия (4 %) и

Въпрос 48е.1. Вашето ниво на много добър, добър, основен, или е втори майчин език/местен език? —Първи друг език (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

Септември/октомври 2023 г.

Февруари/март 2012 г.

им е много добро, леко увеличение (+ 3) в сравнение с 2012 г. Повече от една трета (37 %, -5) мислят, че

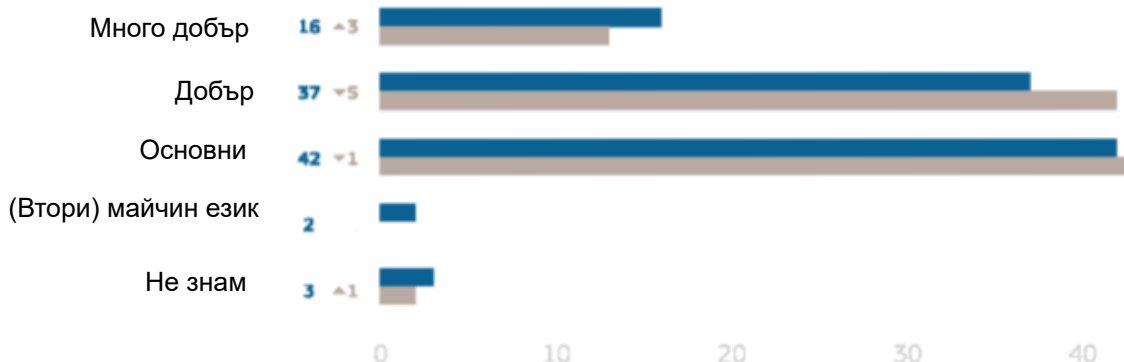
Полша (5 %). Те са най-вероятно да кажат, че е добър в Хърватия (38 %), Полша (37 %) и Италия (35 %).

<sup>12</sup> D48f1, f2 и f3 за всеки допълнителен език, посочен в d48b,c и C1, „много добър ли е вашият (първи/втори/трети допълнителен език) много добър, добър или основен?“

В сравнение с 2012 г. спрямо 2023 г. в седем държави респондентите са по-склонни да кажат, че говорят добре или много добре първия си друг език, като най-

голямо увеличение се наблюдава в Португалия (66 %, + 11), Ирландия (63 %, + 8) и Полша (66 %, + 6), като спадът е регистриран в 18 държави членки, най-вече в Малта (75 %, -11), Чехия (70 %, -11), Дания (73 %, -10) и Латвия (73 %, -9).

048е.2. Вашето ниво на... много добро, добро, основно, или е втори майчин/местен език?:-Втори друг език (ЕС-27) (%)

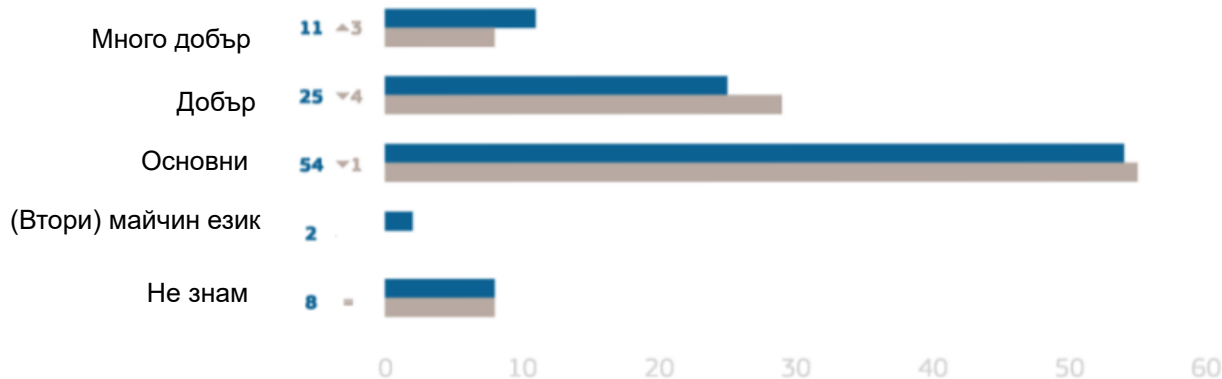


База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

● Септември/октомври 2023 г.

● Февруари/март 2012 г.

Въпрос 48е.3. Вашето ниво на много добро, добро, основен, или е втори майчин език/местен език? —Трети друг език (ЕС-27) (%)



● Септември/октомври 2023 г.

● Февруари/март 2012 г.

държави членки, най-вече в Дания (27 %, -19) и Австрия (32 %, -19). Сред тези, които могат да говорят езици, различни от майчиния си, социално-демографският анализ показва следното:

По отношение на втория друг език виждаме увеличение на дела на респондентите, които го говорят на по-добро от основното ниво в осем държави, като най-голямо увеличение се наблюдава в Ирландия (56 %, +12), Италия (61 %, +11) и Португалия (56 %, +11). В 16 държави се наблюдава спад, като най-голям спад се наблюдава в Кипър (44 %, -24), Румъния (39 %, -16) и Словакия (65 %, -12) и Чехия (61 %, -12).

- По-младите респонденти са по-склонни да говорят първия си друг език на много добро ниво, като близо четири на всеки десет (38 %) от тези на възраст 15—24 години казват това, в сравнение с един на всеки четири (24 %) сред тези на възраст 55 и нагоре (14 процентни пункта разлика). Същото важи и за втория им друг език (18 % срещу 13 %) и третия друг език (15 % спрямо 9 %). Респондентите в най-старата категория -55 години и повече е по-вероятно (31 %) да кажат, че нивото на първия им друг език е основно, в сравнение с респондентите на възраст между 15 и 24 години, най-младите демографски (14 %).

В сравнение с 2012 г. спрямо 2023 г. в 11 държави респондентите вече са по-склонни да кажат, че говорят добре или много добре третия си друг език, като най-голямо увеличение се наблюдава в Полша (42 %, +25), Италия (44 %, +18) и Португалия (44 %, +12) и Румъния (36 %, +12), като спадът е регистриран в 15



Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

- Европейците, които са ходили на училище след 20-годишна възраст, са по-склонни да говорят първия си друг език на много добро ниво, отколкото тези, които са напуснали училище на 15 или по-малко години (35 % спрямо 31 %). Същото важи и за тези, които го говорят на добро ниво (41 % спрямо 33 %). По-добре образованата група също така е по-вероятно да говори втория си друг език на добро ниво, отколкото групата с по-ниско образование (42 % спрямо 28 %). Същото важи и за третия друг език (29 % спрямо 19 %).
  - Сред социално-професионалните категории студентите (41 %) и мениджърите (37 %) са най-склонни да говорят първия си друг език на много добро ниво, в сравнение с пенсионерите (23 %) и работниците на физически труд (22 %).
  - Респондентите, които никога не са имали проблеми с плащането на сметките си, са по-склонни (31 %) да говорят първия си друг език на много добро ниво, отколкото тези, които се сблъскват с такива трудности през по-голямата част от времето (23 %).
- Същото важи и за тези, които говорят втория си език на добро ниво (38 % спрямо 32 %).
- Близко половината (49 %) от тези, които се смятат за принадлежащи към висшата класа, казват, че говорят първия си друг език на много добро ниво, в сравнение с 29 % от тези от средната класа и 25 % от тези в работническата класа.

Q48f\_1 Нивото ви на... много добро, добро, основно, или е втори майчин/местен език? Първи друг език (% — ЕС)

	Много добър	Добър	Основни	(Втори) майчин език	Не знам
ЕС-27	30	41	24	2	3
<b>Пол</b>					
Човек	30	41	23	2	4
Жена	29	41	24	3	3
<b>Възраст</b>					
15—24	38	42	14	3	3
25—39	34	42	19	2	3
40—54	27	41	26	2	4
55 +	24	39	31	2	4
<b>Образование (края на)</b>					
15—	31	33	29	2	5
16—19	18	41	35	2	4
20+	35	41	19	2	3
Все още учи	41	43	9	4	3
<b>Социално-професионална категория</b>					
Самостоятелно заети лица	32	39	24	1	4
Мениджъри	37	44	15	2	2
Други бели якички	25	45	24	3	3
Ръчни работници	22	40	31	2	5
Домашни лица	31	35	31	1	2
Безработни	29	34	29	3	5
Пенсионер	23	36	35	2	4
Студенти	41	43	9	4	3
<b>Трудности при плащането на сметки</b>					
През по-голямата част от времето	23	39	30	3	5
От време на време	28	40	25	3	4
Почти никога/Никога	31	41	23	2	3
<b>Помислете за принадлежност към</b>					
Работническата класа	25	35	32	3	5
Долната средна класа	26	40	28	2	4
Средната класа	29	43	23	2	3
Горната средна класа	43	41	12	2	2
Висшата класа	49	37	9	1	4
<b>Дейност като изучаващ език</b>					
Много активни	39	41	14	3	3
Активни	29	42	23	3	3
Не е активен	24	41	29	2	4

Q48f\_2 Нивото ви на... много добро, добро, основно, или е втори майчин/местен език? Втори друг език (% — ЕС)

	Много добър	Добър	Основни	(Втори) майчин език	Не знам
ЕС-27	16	37	42	2	3
<b>Пол</b>					
Човек	15	37	43	1	4
Жена	16	38	41	2	3
<b>Възраст</b>					
15—24	18	38	41	1	2
25—39	19	38	38	2	3
40—54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
<b>Образование (края на)</b>					
15—	18	28	48	1	5
16—19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Все още учи	18	40	37	2	3
<b>Социално-професионална категория</b>					
Самостоятелно заети лица	20	35	42	1	2
Мениджъри	20	39	38	1	2
Други бели якички	12	40	44	0	4
Ръчни работници	12	32	49	2	5
Домашни лица	9	40	50	1	0
Безработни	14	36	41	2	7
Пенсионер	13	36	44	2	5
Студенти	18	40	37	2	3
<b>Трудности при плащането на сметки</b>					
През по-голямата част от времето	15	32	48	2	3
От време на време	16	35	41	2	6
Почти никога/Никога	16	38	42	1	3
<b>Помислете за принадлежност към</b>					
Работническата класа	16	31	45	3	5
Долната средна класа	11	38	43	3	5
Средната класа	16	37	43	1	3
Горната средна класа	18	43	36	2	1
Висшата класа	25	41	29	0	5
<b>Дейност като изучаващ език</b>					
Много активни	19	40	37	2	2
Активни	14	36	45	1	4
Не е активен	13	36	46	1	4

Q48f_3 Нивото ви на... много добро, добро, основно, или е втори майчин/местен език? Трети друг език (% — ЕС)					
	Много добър	Добър	Основни	(Втори) майчин език	Не знам
ЕС-27	16	37	42	2	3
<b>Пол</b>					
Човек	15	37	43	1	4
Жена	16	38	41	2	3
<b>Възраст</b>					
15—24	18	38	41	1	2
25—39	19	38	38	2	3
40—54	14	37	45	1	3
55 +	13	38	43	2	4
<b>Образование (края на)</b>					
15—	18	28	48	1	5
16—19	10	30	53	2	5
20+	18	42	37	1	2
Все още учи	18	40	37	2	3
<b>Социално-професионална категория</b>					
Самостоятелно заети лица	20	35	42	1	2
Мениджъри	20	39	38	1	2
Други бели якички	12	40	44	0	4
Ръчни работници	12	32	49	2	5
Домашни лица	9	40	50	1	0
Безработни	14	36	41	2	7
Пенсионер	13	36	44	2	5
Студенти	18	40	37	2	3
<b>Трудности при плащането на сметки</b>					
През по-голямата част от времето	15	32	48	2	3
От време на време	16	35	41	2	6
Почти никога/Никога	16	38	42	1	3
<b>Помислете за принадлежност към</b>					
Работническата класа	16	31	45	3	5
Долната средна класа	11	38	43	3	5
Средната класа	16	37	43	1	3
Горната средна класа	18	43	36	2	1
Висшата класа	25	41	29	0	5
<b>Дейност като изучаващ език</b>					
Много активни	19	40	37	2	2
Активни	14	36	45	1	4
Не е активен	13	36	46	1	4

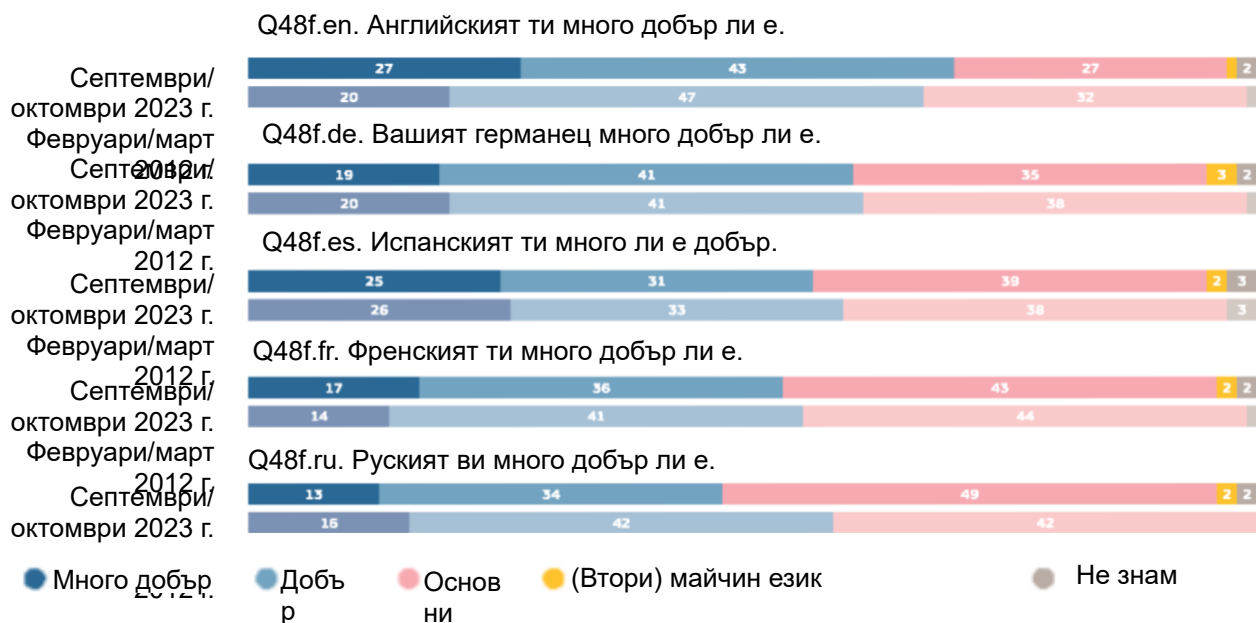
**Повечето европейци, които владеят петте най-широко разпространени допълнителни езика, се чувстват уверени в езиковите си умения.**

Този първи раздел е насочен към уменията на респондентите, които говорят петте най-широко разпространени езика в Европа: Английски, френски, немски и испански, и в по-малка степен руски.

Както беше обсъдено по-рано, за един друг език, отколкото първия им майчин език, който респондентът каза, че е в състояние да говори достатъчно добре, за да може да проведе разговор (до три), те бяха помолени да оценят способността си, като използват проста скала от три точки — много добра, добра, основна<sup>13</sup>.

За респондентите, които говорят английски, повече от четири на всеки десет считат, че имат добро (43 %) ниво, леко намаление (-4) в сравнение с 2012 г. или много добро (27 %, +7) ниво, като едно на всеки четири (27 %, -5) казва, че говори на основно ниво.

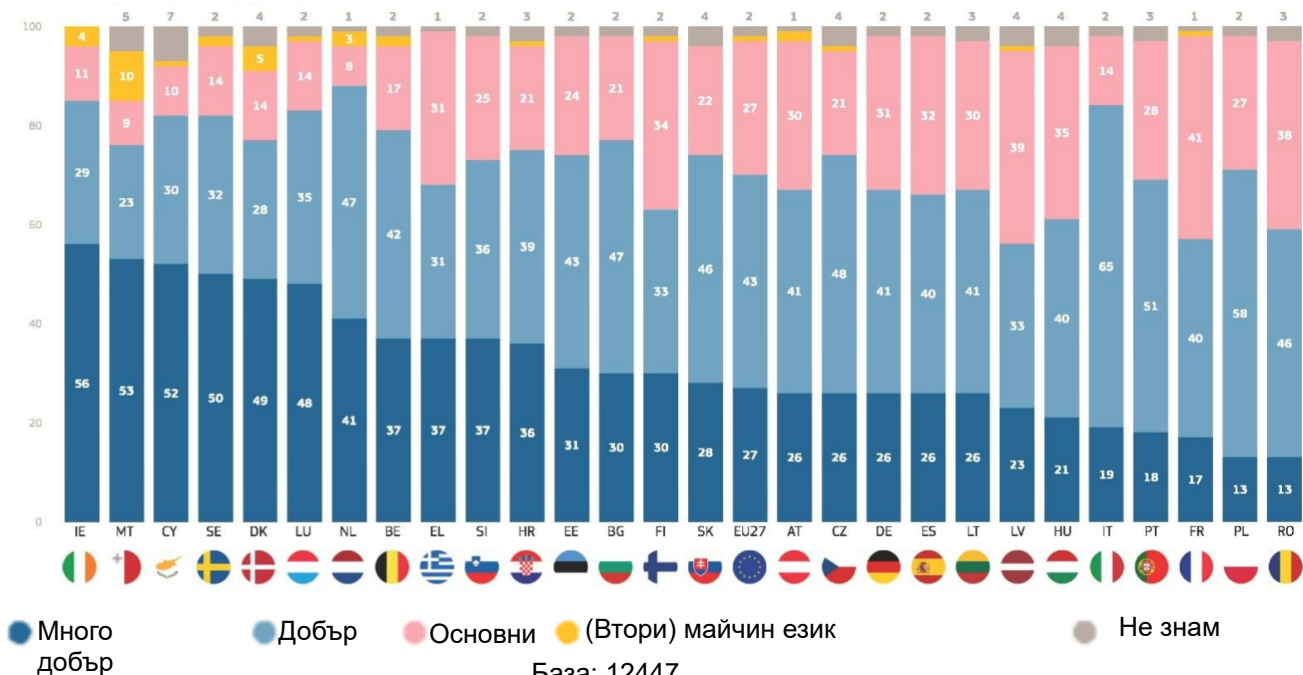
Сред тези, които говорят френски като допълнителен език от майчиния си език, малцина оценяват способностите си като „много добри“ (17 %, +3), но повечето като „основни“ (43 %, -1). Почти две трети от тези, които говорят немски (60 %, -1), казват, че го говорят добре или много добре, докато 56 % (-3) от тези, които говорят испански, имат добро или много добро ниво. Сред рускоговорящите 47 % (-11) посочват, че имат по-добри от основните умения.



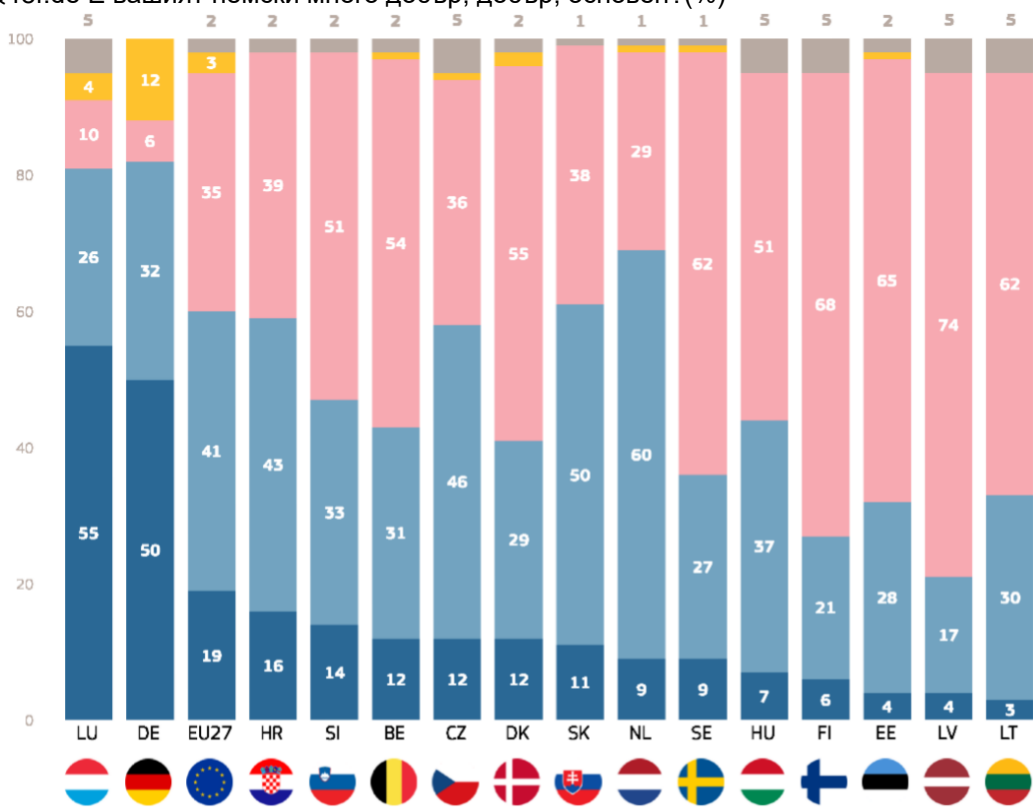
База: варира в зависимост от езика, който се говори. Английски: 12447; Френски: 2887; Немски: 2772; Испански: 1931 Г.; Руски 2823

13 other.lv.vgood. Вашето ниво на добро ли е? добро? основно?

Q48f.en. Английският ви е много добър, добър, основен? (%)

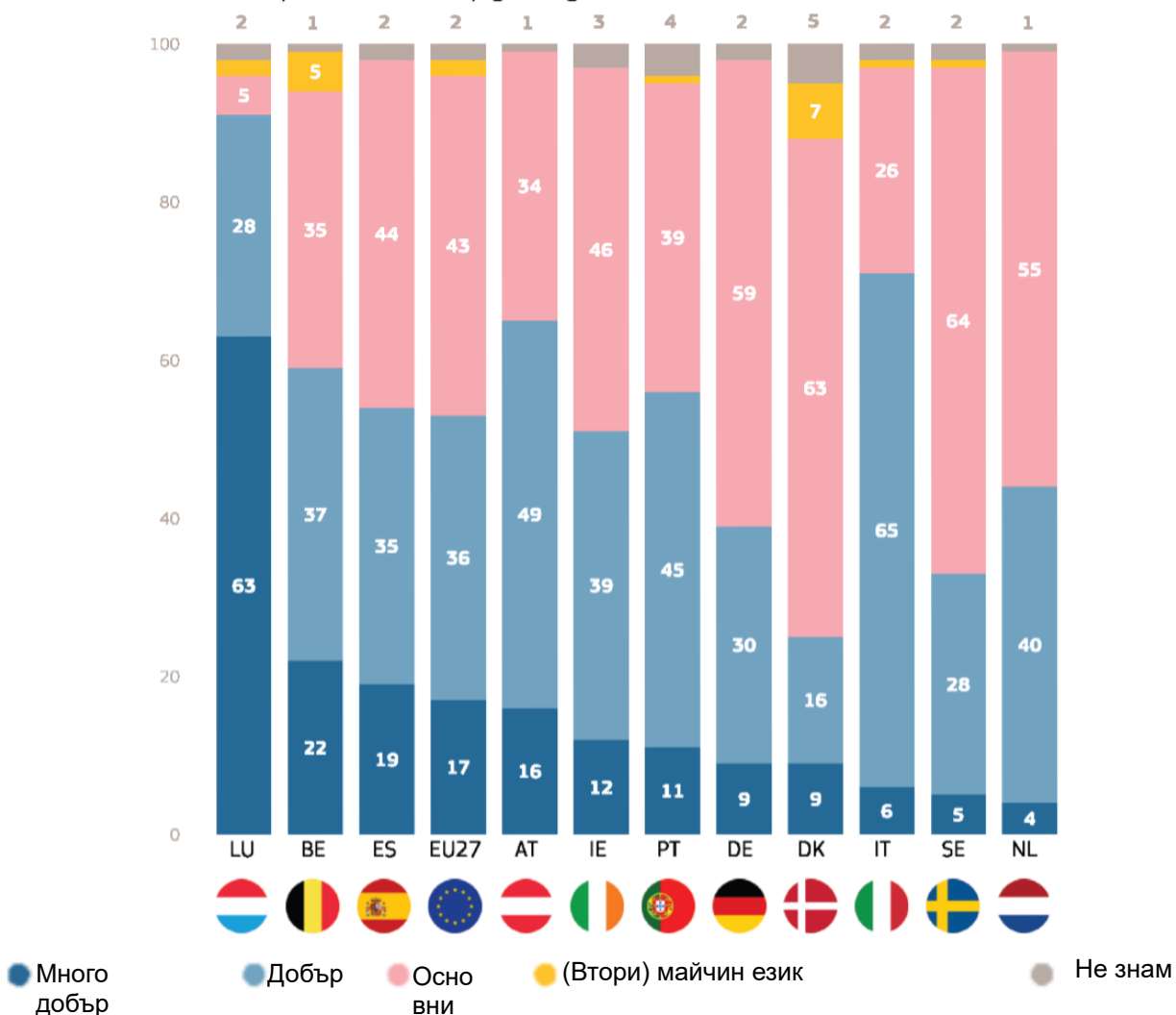


База: 12447 респонденти  
Q48f.de Е вашият немски много добър, добър, основен? (%)



База: 2772 (ответници, които говорят немски като първи, втори или трети друг език, с изключение на държави с по-малко от 100 респонденти)

Q48f.fr. Френският ти добър ли е? (%)



База: 2887 (ответници, които говорят френски като първи, втори или трети друг език, с изключение на държави с по-малко от 100 респонденти)

**Сред всички чужди езици английският се откроява като език, на който европейците имат най-добри умения.**

Този раздел ще ни позволи да проучим уменията на европейците да използват различни езици. Данните, разгледани по-долу, се отнасят само до респонденти, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език (59 %) <sup>14</sup>.

Като цяло виждаме, че английският е първият език, говорен на всяко ниво от респондентите, които говорят допълнителен език от майчиния си език. Това очевидно е отражение на факта, че английският е първият друг език, говорен от европейците. Например малко повече от един на всеки петима казват, че говорят много добре, следвани от френски, немски и испански съответно с 3 %.

Мнозинството (55 %) от респондентите казват, че говорят английски на много добро ниво (21 %, + 6) или на добро ниво (34 %), леко намаление (-2) в сравнение с 2012 г., като още един на всеки пет (21 %, -3), заявява, че говори на основно ниво.

Сред тези, които говорят друг език, един на всеки десет респонденти (10 % -1) заявява, че говори френски език на много добро ниво (3 %) или добро ниво (7 %). Той се говори с основно ниво от 8 % (-1) от същите респонденти. На немски език се говори и от 10 % (-3) от респондентите, като 3 % посочват, че имат много добро ниво, а 7 % — добро ниво. Освен това той се говори на основно ниво от 6 % от респондентите (-2).

Що се отнася до испанския, наблюдаваме същите цифри като през 2012 г., като 7 % от респондентите заявяват, че го говорят на добро или много добро ниво. От друга страна, той се говори на основно ниво с 5 % (=). И накрая, италианският като петият най-говорен друг език се практикува на добро или много добро ниво само от 3 % (=) от респондентите. Малко малцинство (2 %, =) го говори на основно ниво.

На национално равнище виждаме, че в 15 държави по-голямата част от европейците, които могат да говорят език, различен от първия си майчин език, вярват, че говорят английски език на по-добро от основното ниво. В пет държави най-малко седем от десет смятат следното: Нидерландия (84 %), Кипър (77 %), Швеция

(76 %), Малта (72 %), Дания (71 %). Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Латвия (31 %), Литва (35 %) и Словакия (39 %). Повече от четири на всеки десет казват, че тяхното ниво на английски като втори език е много добро в Малта (50 %), където е официален език, Кипър (49 %) и Швеция (46 %).

Респондентите е най-вероятно да кажат, че имат по-добро от основното ниво на френски език в Люксембург (71 %) и Белгия (35 %), където е официален език, следвани от Италия, Португалия и Ирландия (15 % съответно).

Респондентите е най-вероятно да кажат, че тяхното ниво на немски като чужд език е по-добро от основното в Люксембург (48 %), където е официален език, Нидерландия (44 %), Дания (21 %) и Словения (17 %). Що се отнася до испанския, респондентите е най-вероятно да оценят уменията си като добри или много добри в Испания, където испанският е официален език, Франция (12 %) и Португалия (9 %). За испанския най-високи резултати се наблюдават в Испания (34 %), държава, в която има други официални езици, Франция (6 %) и Ирландия (4 %).

Италианският език най-вероятно се говори на по-добро от основното ниво като втори език в Малта (36 %), Словения и Хърватия (9 %) и Румъния (6 %).

Що се отнася до руския, най-голям дял от хората, които го говорят на по-добро от основното ниво като втори език, се намират в Литва (55 %), Латвия (51 %) и Естония (39 %), държавите, които имат значително рускоговорящо малцинство и се намират в непосредствена близост до Русия. Значителен дял от респондентите, които говорят руски добре или много добре, се срещат допълнително в България (19 %), Чехия (11 %) и Словакия (9 %).

При сравнението между 2012 г. и 2023 г. виждаме, че в 18 държави респондентите, които могат да говорят език, различен от майчиния си, е по-вероятно да говорят английски като език на добро или много добро ниво, като най-голямо увеличение се наблюдава в Португалия (61 %, + 21), Ирландия (30 %, + 18), където е официален език, и Испания (43 %, + 14). Значителен спад се наблюдава в Малта (72 %, -10), където е официален език, и в Гърция (60 %, -7).

Френският нараства в шест държави, най-вече във Франция (12 %, + 5), където е официален език, като най-голям спад сред тези, които го говорят като допълнителен език на добро или много добро ниво, регистрирани в Италия (15 %, -9) и Румъния (9 %, -8).

<sup>14</sup> За този раздел резултатите бяха обобщени от отговорите Q48f\_1, Q48f\_2 и Q48f\_3 относно нивото на респондентите на първия, втория и третия език, различен от майчиния им език.

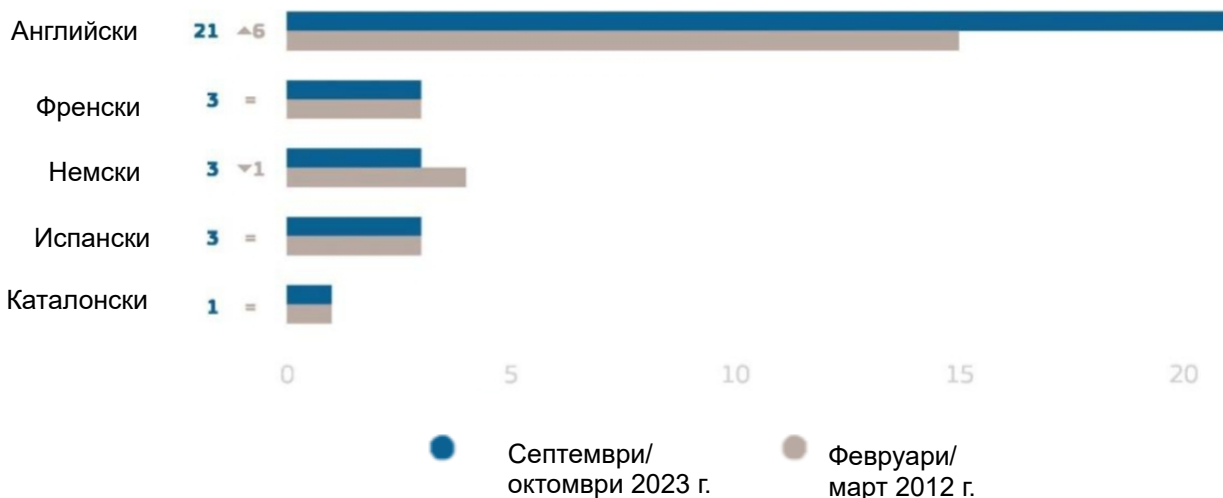
В пет държави респондентите е малко по-вероятно, отколкото през 2012 г., да кажат, че говорят немски като допълнителен език на добро или много добро равнище, например в Гърция (7 %, + 2), но в повечето държави тези дялове са намалели, най-вече в Люксембург (48 %, -20), където е официален език, Унгария (14 %, -11) и Нидерландия (44 %, -11).

В сравнение с 2012 г. респондентите са значително по-малко склонни да кажат, че говорят испански като допълнителен език на добро или много добро равнище в Испания (21 %, -14), Португалия (9 %, -4) и Румъния (2 %, -4), като в други държави се наблюдава незначително увеличение, например в Люксембург (8 %, + 3) и Чехия (4 %, + 3).

Съотношенията по отношение на италианския в това отношение са останали повече или по-малко постоянни, с изключение на значителните намаления в Малта (36 %, -6) и Румъния (6 %, -4). Русия е намалела в 14 държави, най-вече в България (19 %, -23), Литва (55 %, -16), Естония (39 %, -10) и Латвия (51 %, -8).

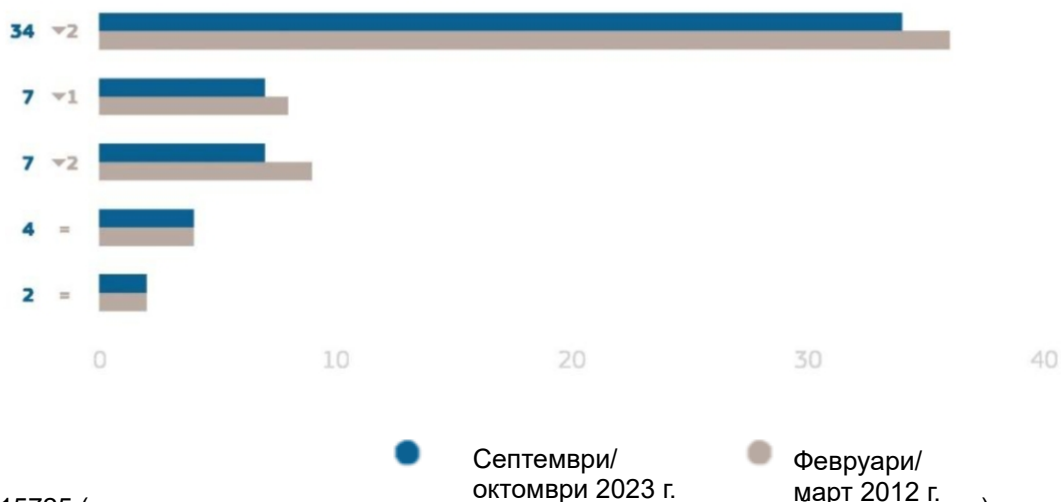


other.lvl.vgood. Нивото ви на... много добро ли е? (ЕС-27) (%)



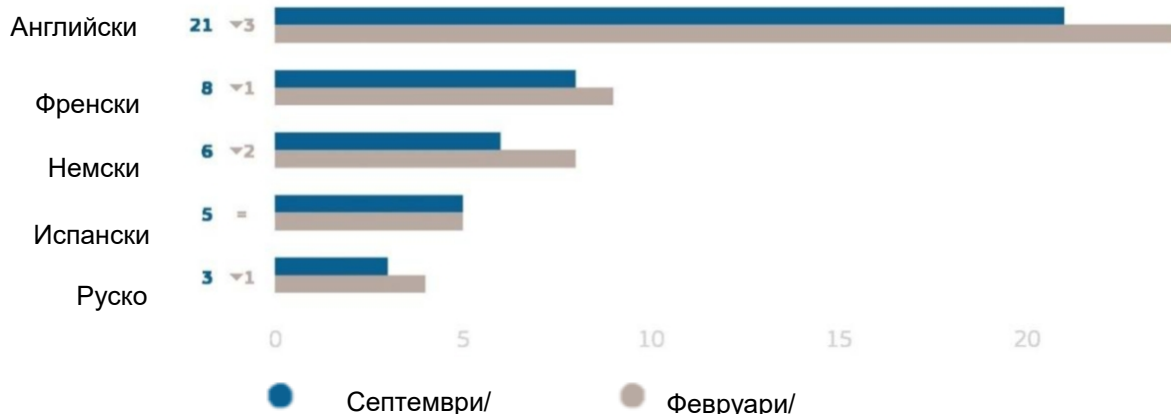
База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

other.lvl.good. Вашето ниво на... добро ли е? (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

other.lvl.basic. Вашето ниво на... основно ли е? (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

## II. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЗИЦИ В РАЗЛИЧНИ КОНТЕКСТИ



След като проучи нивото на многоезичието в Европа, тази глава от доклада разглежда начина, по който европейците използват допълнителни езици, които разбират достатъчно добре, за да могат да водят разговор. По-конкретно, от гледна точка на това колко често ги използват и за какво ги използват. Главата завършва с раздел за реализирането на медиите на чужд език.

## 1. Честота на използване на езици, различни от майчиния език

### Една трета от европейците ежедневно използват чуждите си езици.

Респондентите бяха запитани колко често използват един език, различен от майчиния си език, че могат да говорят достатъчно добре, за да проведат разговор (до максимум три езика)<sup>15</sup>.

Един на всеки трима (31 %) от респондентите използват първия си допълнителен език всеки ден или почти всеки ден, в сравнение с 23 % през 2012 г.,

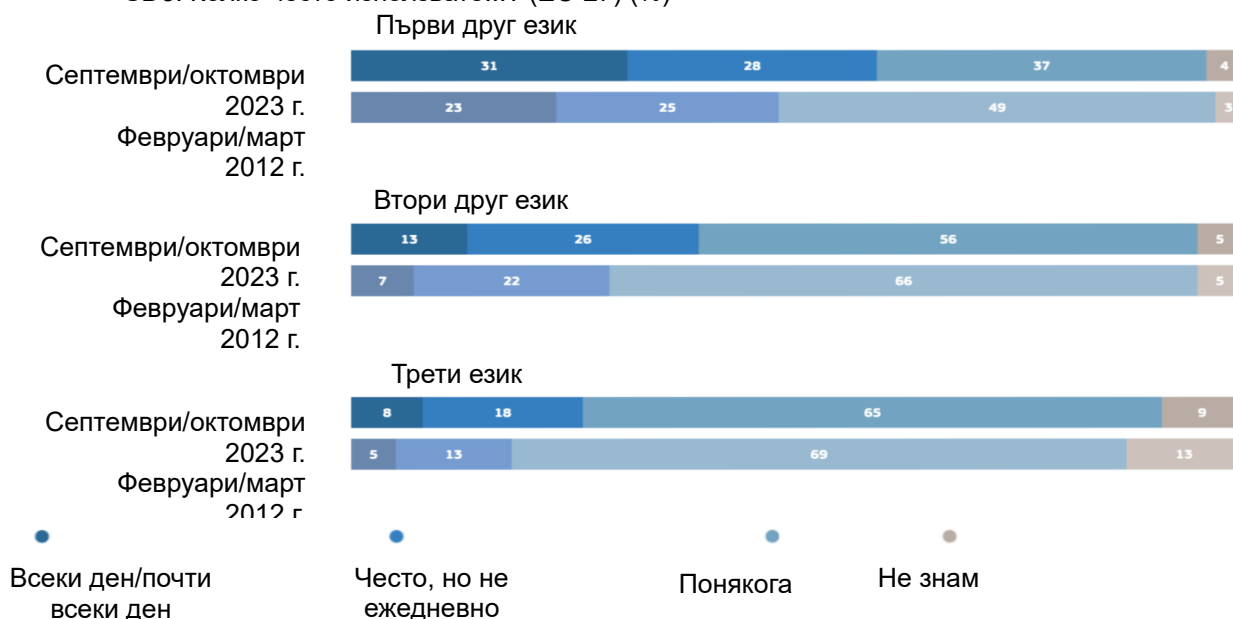
представлява увеличение с 3 процентни пункта в сравнение с 2012 г., около един на всеки пет (18 %, + 5) го използват често, но не ежедневно, а около две трети (65 %, -4) го използват от време на време.

Налице е широко разпространена национална разновидност.

За първия език, различен от майчиния език, държавите членки, в които е най-вероятно да се използва всеки ден или почти всеки ден, са Люксембург (70 %), Малта (63 %), Кипър (58 %), Швеция (52 %) и Нидерландия (50 %). Това е най-малко вероятно в Португалия (12 %), Полша (14 %), Чехия и Румъния (и двете по 15 %). За сравнение респондентите е най-вероятно да кажат, че използват втория си друг език всеки ден или почти всеки ден в Люксембург (57 %), Кипър (25 %) и Испания и Латвия (и двете 22 %), като най-ниски резултати в това отношение се наблюдават в Унгария (5 %), Полша, Румъния (6 %) и Финландия (9 %).

Най-вероятно респондентите използват първия си друг език често, но не ежедневно в Португалия и Италия (и двете 41 %), Румъния и Хърватия (и двете 39 %) и

SD3. Колко често използвате...? (EC-27) (%)



подобен дял (28 %, + 3) го използват често, а останалата част (37 %, -12) го използват понякога.

Ако респондентите говорят втори друг език, е много по-малко вероятно да го използват всеки ден или почти всеки ден (13 %, + 6) и съответно по-вероятно да го използват често, но не ежедневно (26 %, + 4) и само на случаен принцип (56 %, -10). По подобен начин само 8 % от респондентите, които говорят трети допълнителен език, го използват ежедневно, което

Австрия (34 %), като най-ниски резултати се наблюдават в Ирландия (19 %), Швеция (20 %) и Латвия (22 %).

За сравнение респондентите е най-вероятно да кажат, че използват втория си друг език често, но не ежедневно в Хърватия (36 %), Естония (34 %) и Гърция (33 %), като най-ниски резултати в това отношение са Полша (15 %), Кипър (17 %) и Франция (21 %).

Държавите членки, в които първият друг език на респондента е най-вероятно да се използва от време на време, са Полша (52 %), Словения (47 %) и Унгария

15 SD31. Колко често използвате...? Първи друг език, втори друг език, трети друг език.

(45 %). Най-малко вероятно е респондентите да направят това в Люксембург (7 %), Кипър (11 %) и Малта (14 %).

Респондентите е най-вероятно да кажат, че понякога използват втория друг език в Полша (75 %), Румъния (64 %) и Франция (62 %).

В сравнение с 2012 г. и 2023 г. можем да видим някои забележителни промени. Например в 24 държави членки е по-вероятно респондентите да говорят първия си друг език всеки ден или почти всеки ден, като най-голямо увеличение се наблюдава в Кипър (58 %, + 19), Ирландия (38 %, + 16) и Нидерландия (50 %, + 19). Единствените държави, в които този показател има намаление, са Испания (39 %, -5) и Румъния (15 %, -5). В 22 държави се наблюдава увеличение сред тези, които говорят втори друг език всеки ден, най-вече в България (16 %, + 11), Словакия (14 %, + 9) и Латвия (22 %, + 8). Леко намаление се наблюдава във Финландия (9 %, -2) и Унгария (5 %, -1). В 17 държави членки делът на лицата, които говорят на трети друг език всеки ден, се е увеличил, като най-голямо увеличение е регистрирано в Гърция (14 %, + 9), Италия (13 %, + 9), Чехия (12 %, + 8) и Латвия (16 %, + 7). Намаление се наблюдава в Малта (7 %, -6), Ирландия (4 %, -5), Дания (4 %, -2) и Словакия (6 %, -2).

Социално-демографският анализ показва следното:

- Мъжете са малко по-склонни да показват, че използват първия си друг език всеки ден, отколкото жените (32 % спрямо 29 %). Същото се отнася и за втория друг език (14 % спрямо 12 %). Що се отнася до третия друг език, жените са по-склонни да го използват от време на време, отколкото мъжете (67 % спрямо 62 %).
- Респондентите на възраст 15—24 години са по-склонни (41 %) да казват, че използват първия си друг език всеки ден, отколкото тези на възраст 25—39 години (36 %), 40—54 (29 %) и 55 и нагоре (22 %). Същото важи и за втория друг език (18 %, 16 %, 13 %, 9 %) и третия език (12 %, 9 %, 8 %, 5 %). Обратно, най-старата възрастова група е много по-вероятно от най-младите да използват споменатия първи допълнителен език от време на време (50 % спрямо 21 %). Респондентите на възраст между 15 и 24 години също така са по-склонни да кажат, че използват често своя първи (35 %) и втори друг език (32 %) в сравнение с по-възрастните връстници на възраст 25—39 години (30 % и 26 %), 40—54 (28 % и 25 %) и 55 и повече (22 % за първия и втория друг език).
- Респондентите, които са напуснали училище на възраст 15 или по-малко, е по-вероятно да посочат, че използват първия си друг език всеки ден,

отколкото тези, които са напуснали училище след 20-годишна възраст (42 % спрямо 32 %). Същото важи и за втория друг език (19 % срещу 14 %). Що се отнася до третия друг език, това е обратното (7 % срещу 4 %).

- Учениците (42 %) и мениджърите (38 %) са най-склонни да използват първия си друг език ежедневно, в сравнение с домашните (31 %), ръчните работници (29 %), другите работници с бели якички (28 %) и пенсионерите (20 %). Що се отнася до втория език, безработните са най-склонни (21 %) да кажат, че го използват всеки ден или почти всеки ден, в сравнение с мениджърите (15 %), ръчните работници (12 %) и домашните и пенсионерите (и двете по 8 %). Третият език се говори най-често всеки ден от учениците (12 %), в сравнение с мениджърите, ръчните работници, домакините (8 % всички) и други работници с бели якички (6 %) и пенсионери (5 %).
- Респондентите, които считат себе си за принадлежащи към висшата класа, са по-склонни (44 %) да посочват, че използват първия си друг език всеки ден, отколкото тези, които принадлежат към работническата класа (34 %), средната класа (29 %) или долната средна класа (27 %). Вторият друг език най-често се говори всеки ден или почти всеки ден от тези от горната средна класа (16 %), а най-рядко от тези от средната класа (13 %) и долната средна класа (12 %).

SD3\_1 Колко често използвате вашия. . . Първи друг език (% — ЕС)

	Всеки ден/почти всеки ден	Често, но не ежедневно	Понякога	Не знам
ЕС-27	31	28	37	4
<b>Пол</b>				
Човек	32	29	35	4
Жена	29	28	39	4
<b>Възраст</b>				
15—24	41	35	21	3
25—39	36	30	30	4
40—54	29	28	39	4
55 +	22	22	50	6
<b>Образование (края на)</b>				
15—	42	13	38	7
15—19	22	24	48	6
20+	32	31	34	3
Все още учи	42	37	18	3
<b>Социално-професионална категория</b>				
Самостоятелно заети лица	27	33	36	4
Мениджъри	38	30	30	2
Други бели якички	28	30	38	4
Ръчни работници	29	25	41	5
Домашни лица	31	21	46	2
Безработни	32	23	39	6
Пенсионер	20	20	54	6
Студенти	42	37	18	3
<b>Трудности при плащането на сметки</b>				
През по-голямата част от времето	34	24	35	7
От време на време	29	30	36	5
Почти никога/Никога	31	28	37	4
<b>Помислете за принадлежност към</b>				
Работническата класа	34	21	39	6
Долната средна класа	27	29	39	5
Средната класа	29	29	38	4
Горната средна класа	39	31	28	2
Висшата класа	44	33	19	4

SD3\_2 Колко често използвате...? Втори друг език (% — ЕС)

	Всеки ден/почти всеки ден	Често, но не ежедневно	Понякога	Не знам	
ЕС-27	13	26	56	5	
<b>Пол</b>					
Човек	14	27	54	5	
Жена	12	25	57	6	
<b>Възраст</b>					
15—24	18	32	46	4	
25—39	16	26	54	4	
40—54	13	25	57	5	
55 +	9	22	62	7	
<b>Образование (края на)</b>					
15—	19	19	52	10	
15—19	8	22	61	9	
20+	14	25	57	4	
Все още учи	18	34	44	4	
<b>Социално-професионална категория</b>					
Самостоятелно заети лица	13	26	57	4	
Мениджъри	15	27	55	3	
Други бели якички	12	26	58	4	
Ръчни работници	12	24	57	7	
Домашни лица	8	22	60	10	
Безработни	21	19	52	8	
Пенсионер	8	20	64	8	
Студенти	18	34	44	4	
<b>Трудности при плащането на сметки</b>					
През по-голямата част от времето	14	25	56	5	
От време на време	16	28	48	8	
Почти никога/Никога	12	25	58	5	
<b>Помислете за принадлежност към</b>					
Работническата класа	15	27	50	8	
Долната средна класа	12	23	60	5	
Средната класа	13	26	56	5	
Горната средна класа	16	27	55	2	
Висшата класа	13	26	53	8	

SD3\_3 Колко често използвате...? Трети друг език (% — ЕС)

	Всеки ден/почти всеки ден	Често, но не ежедневно	Понякога	Не знам
ЕС-27	8	18	65	9
<b>Пол</b>				
Човек	9	20	62	9
Жена	7	16	67	10
<b>Възраст</b>				
15—24	12	24	57	7
25—39	9	19	63	9
40—54	8	19	64	9
55 +	5	14	71	10
<b>Образование (края на)</b>				
15—	4	10	71	15
15—19	9	20	59	12
20+	7	17	69	7
Все още учи	12	20	61	7
<b>Социално-професионална категория</b>				
Самостоятелно заети лица	10	14	67	9
Мениджъри	8	17	68	7
Други бели якички	6	24	62	8
Ръчни работници	8	20	59	13
Домашни лица	8	17	64	11
Безработни	10	11	68	11
Пенсионер	5	14	70	11
Студенти	12	20	61	7
<b>Трудности при плащането на сметки</b>				
През по-голямата част от времето	12	11	72	5
От време на време	9	29	53	9
Почти никога/Никога	7	15	68	10
<b>Помислете за принадлежност към</b>				
Работническата класа	7	20	59	14
Долната средна класа	8	17	63	12
Средната класа	8	17	66	9
Горната средна класа	9	16	70	5
Висшата класа	12	29	57	2



**Всеки четвърти европейец, който може да използва английски, го прави всеки ден.**

Този раздел е насочен към честотата на използване от европейците на петте най-разпространени езика в Европа: Английски, френски, немски и испански, и в по-малка степен руски.

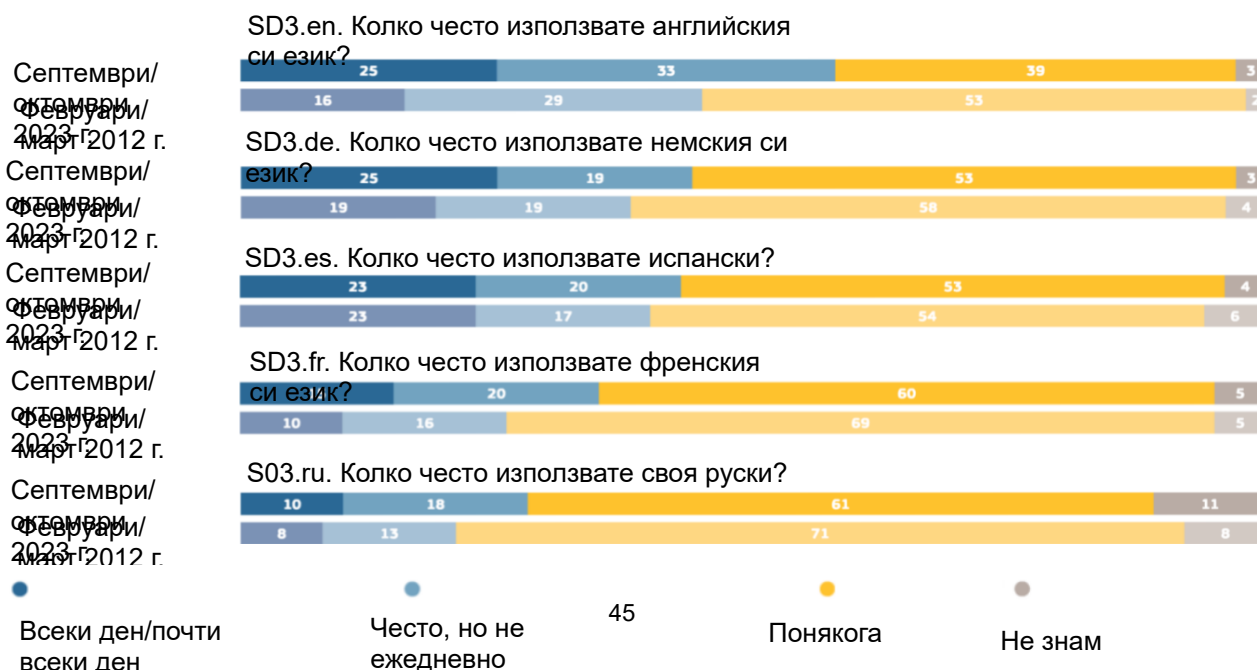
В целия ЕС виждаме, че всеки четвърти (25 %) от респондентите, които използват английски като втори, трети или четвърти език, го използват всеки ден или почти всеки ден, което представлява значително увеличение (+ 9) в сравнение с 2012 г. Една трета (33 %, + 4) го използват често, но не ежедневно. Почти четири от десет (39 %, -14) използват английски от време на време.

Респондентите, които говорят немски език, го използват ежедневно с 25 % (+ 6) от европейците, 19 % (=) го използват често, но не ежедневно, докато повече от половината (53 %, -5) го използват от време на време.

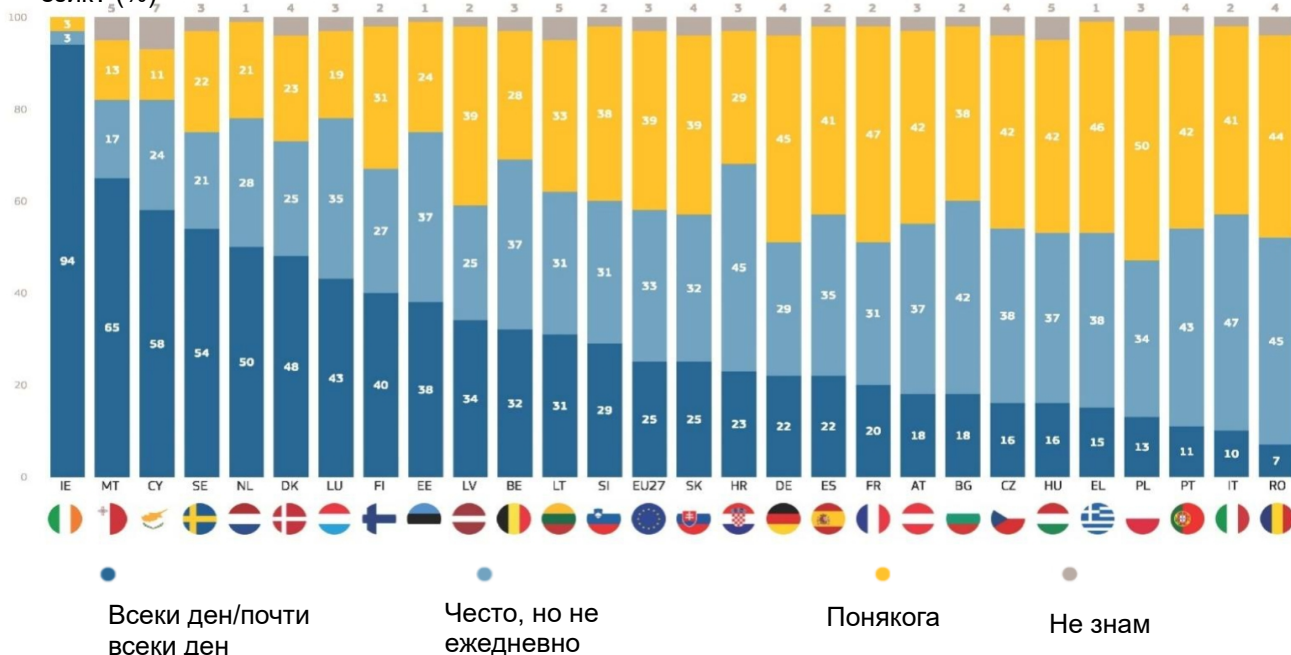
Сред респондентите, които говорят френски като допълнителен език, 15 % го използват ежедневно (+ 5), 20 % често, но не ежедневно (+ 4), докато шест от всеки десет го използват от време на време (60, -9).

Що се отнася до испанските потребители, 23 % го използват всеки ден (=), докато 20 % (+ 3) често, но не ежедневно. И накрая, 53 % го използват понякога, което е много последователно в сравнение с 2012 г. (- 1).

По-голямата част от респондентите, които могат да говорят руски като един от езиците, различни от майчиния им език, го използват от време на време (61 %, -10). Един на всеки десет (10 %, + 2) го използва ежедневно, докато 18 % (+ 5) често, но не всеки ден.

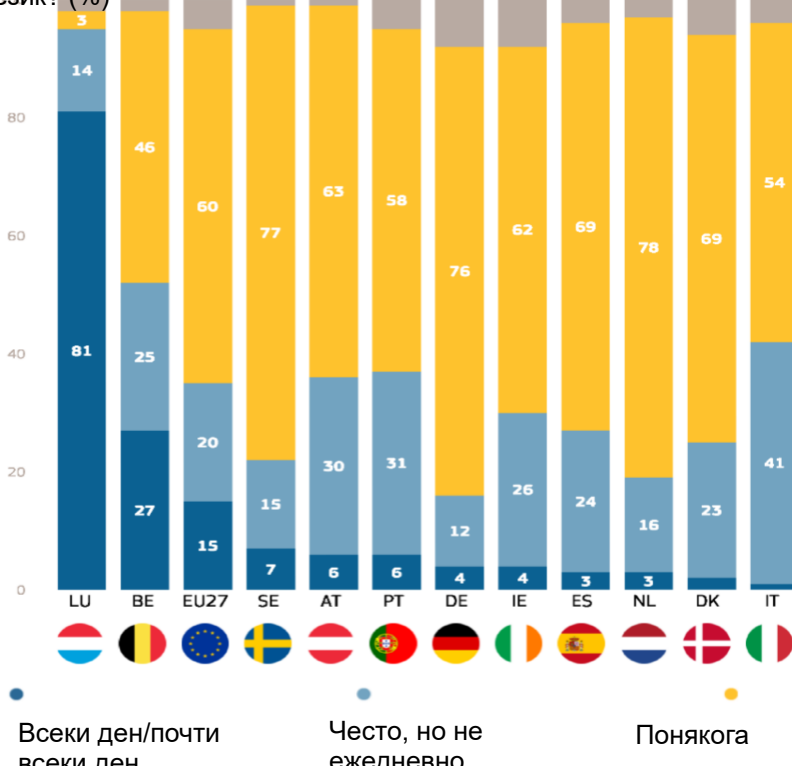


SD3.en. Колко често използвате английския си език? (%)

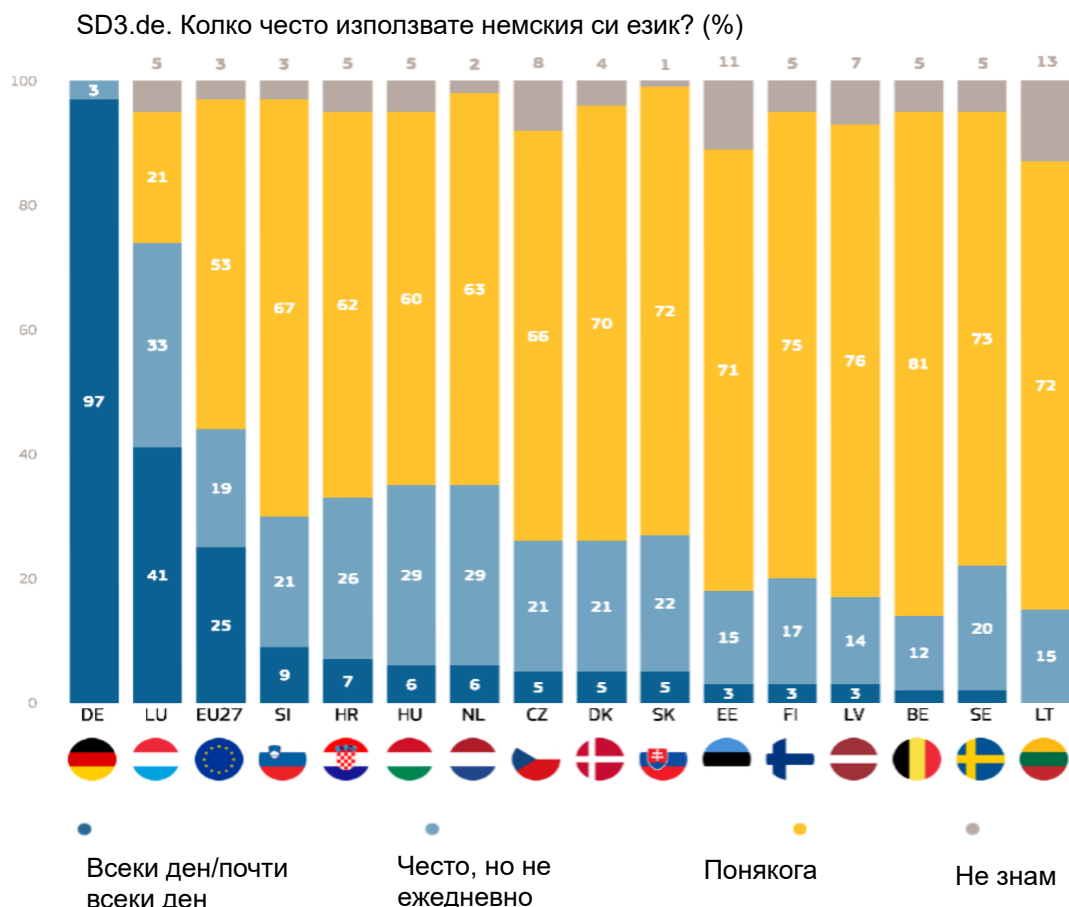


База: 12447 (ответници, които говорят английски като първи, втори или трети друг език)

SD3.fr. Колко често използвате френския си език? (%)



База: 2887 (ответници, които говорят френски като първи, втори или трети друг език, с изключение на държави с по-малко от 100 респонденти)



База: 2772 (ответници, които говорят немски като първи, втори или трети друг език, с изключение на държави с по-малко от 100 респонденти)

**Всеки пети европейец, който използва всеки ден език, различен от майчиния си език, използва английски език.**

Сред респондентите, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език и да го говорят всеки ден, най-широко говорен е английският (20 %), което представлява значително увеличение (+ 8) в сравнение с 2012 г. Един на всеки четирима (26 %, + 4) използва английски често, но не ежедневно. Три от десет (31 %, -9) го използват от време на време.

4 % (=) от респондентите, които говорят поне един език, различен от майчиния си език, ежедневно говорят немски език, 3 % (-1) го използват често, но не ежедневно, докато един на всеки десет (9 % -4) го използва от време на време.

Френският език се използва ежедневно с 3 %, което е леко увеличение в сравнение с 2012 г. (+ 1), като допълнителни 4 % (+ 1) показват, че го използват често, но не ежедневно. Малко над един на всеки десет (11 %, -3) го използват от време на време.

Подобни малки проценти от респондентите използват испански всеки ден (3 %, =), в сравнение с 2 % (=), които го използват често, но не всеки ден, и 7 % (=), които понякога го правят. Що се отнася до руския, той е съответно 1 % (=), 1 % (=) и 3 % (-3).

На национално равнище виждаме, че в три държави поне половината от респондентите, които могат да говорят език, различен от майчиния си език, ежедневно използват английски език: Малта (62 %), където е официален език, Кипър (55 %) и Швеция (50 %). Те най-вероятно казват, че го използват често, но не ежедневно в Португалия (38 %), Италия (35 %) и Австрия (33 %). Респондентите е най-вероятно да го използват понякога в Полша (41 %), Германия (40 %) и Португалия (38 %).

Немският език най-вероятно се говори ежедневно в Люксембург (24 %), Германия (14 %) и Австрия (11 %), където е официален език, като по-малко от 5 % го правят на други места. Един на всеки пет (20 %) докладва, че го използва често, но не ежедневно в Люксембург, като значителен дял се казва същото в Нидерландия (18 %) и Дания (11 %). В 15 държави повече от един на всеки десет респонденти го

използва от време на време, като най-голям дял се наблюдава в Словения (24 %), Словакия (19 %), Швеция (18 %) и Белгия (18 %), където е официален език.

Респондентите, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език, е най-вероятно да използват испански всеки ден в Испания (20 %), където е официален език, следвани от Ирландия, Италия и Люксембург (всички по 2 %). Най-вероятно е да се използва често, но не ежедневно в Португалия (6 %) и Франция (5 %), а понякога и във Франция (18 %) и Португалия (10 %).

Френският най-вероятно се използва ежедневно в Люксембург (63 %), Белгия (16 %) и Франция (12 %), където е официален език, често, но не ежедневно в Белгия (15 %) и Люксембург (11 %), където е официален език, но също така и в Италия (9 %), Ирландия и Португалия (и двете по 8 %). Най-вероятно се използва от време на време, като втори, трети или четвърти език, в Белгия (27 %), Нидерландия (22 %) и Ирландия (18 %).

Що се отнася до развитието между 2012 г. и 2023 г., виждаме как английският език напредва във всяка държава — членка на ЕС, с изключение на Румъния, където понастоящем 5 % (-6) респонденти използват английски език всеки ден. Обратно, най-голямо увеличение в това отношение се наблюдава в Ирландия (33 %, +21), Нидерландия (48 %, +21) и Кипър (55 %, +20). Често, но не и ежедневната употреба се увеличава най-много в Португалия (38 %, +20), Румъния (32 %, +14), Италия (35 %, +12), Испания (23 %, +10), Люксембург (24 %, +10) и Унгария (29 %, +10). Съотнасянето с тези увеличения е фактът, че в повечето държави, най-вече в Италия (31 %, -25), Кипър (10 %, -24) и Австрия (37 %, -20), се наблюдава спад в случайните случаи на употреба.

По отношение на немския език ежедневната употреба намалява значително в Люксембург (24 %, -7). Тъй като се говори сравнително по-често от време на време, е по-ясно да се разгледат промените на това равнище, като се наблюдават значителни намаления в Полша (11 %, -14), Унгария (20 %, -14), Нидерландия (39 %, -12) и Словения (24 %, -6) и Швеция (18 %, -6).

Що се отнася до използването на френски език, най-съществените промени настъпват на равнището на случайната употреба, която леко се увеличава в Чехия (4 %, +3), Малта (11 %, +2) и Швеция (10 %, +2), но значително намалява в Италия (12 %, -19), Португалия (16 %, -17) и Румъния (13 %, -15).

Случайната употреба на испански се увеличава леко в Белгия (8 %, +4) и значително намалява в Италия (6 %, -12) и Португалия (10 %, -10). Можем също така да видим, че употребата на руски език намалява значително в редица държави, например: България (17 %, -18), Полша (11 %, -17) и Литва (40 %, -10).

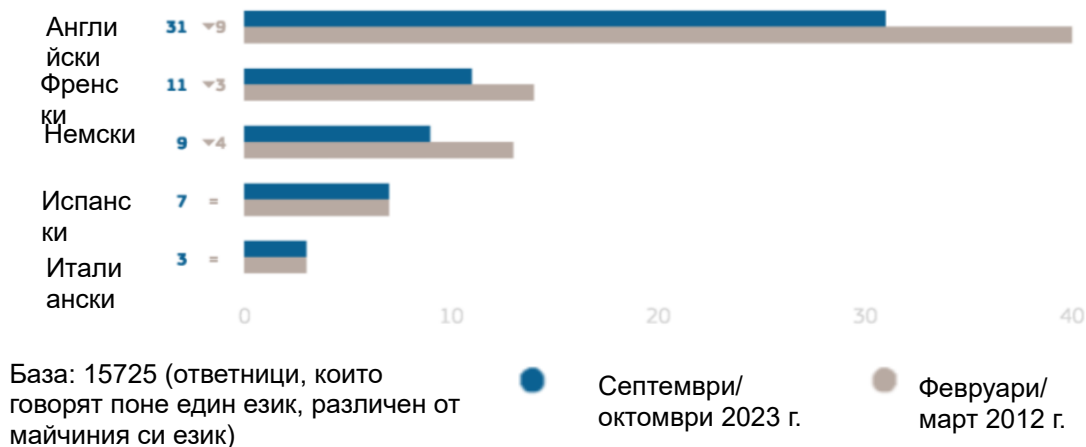
Социално-демографският анализ показва следното:

- Мъжете са по-склонни от жените да използват английски като първи, втори и трети друг език всеки ден (22 % спрямо 17 %), докато жените са по-склонни да го използват от време на време (34 % спрямо 29 %). Жените също са малко по-склонни от мъжете да използват френски понякога (12 % срещу 10 %).
- По-младите респонденти са значително по-склонни да използват английски език всеки ден, като един от всеки трима (33 %) сред тези на възраст 15—24 години, в сравнение с 26 % от тези на възраст 25—39 години, и 9 % от тези на възраст 55 и повече години. За разлика от тях по-възрастните респонденти са по-склонни да го използват от време на време; 39 % от хората на възраст 55 години и повече в сравнение с 19 % от най-младите демографски. Немският следва същия модел (13 % спрямо 7 %), както и френският (13 % срещу 10 %).
- Тези, които са останали в училище след 20-годишна възраст, са по-склонни да използват английски всеки ден, отколкото тези, които са напуснали училище преди 15-годишна възраст (25 % срещу 4 %). За немския като втори, трети и четвърти език това е обратното (4 % срещу 11 %). Испанският също е по-вероятно да бъде говорен всеки ден от тези, които са напуснали училище рано, в сравнение с по-добре образованите демографски данни (8 % спрямо 3 %).
- Що се отнася до социално-професионалните категории, виждаме, че английският език е най-вероятно да се използва всеки ден от студенти (35 %) и мениджъри (30 %), в сравнение с 18 % сред самостоятелно заетите лица и само 6 % сред домашните лица. За разлика от тях, домашните хора са значително по-склонни (7 %) да говорят испански всеки ден като втори, трети или четвърти език, отколкото мениджърите (2 %).
- Тези, които никога не са имали проблеми с плащането на сметките си, са много по-склонни (22 %) да говорят английски като втори, трети и четвърти език всеки ден, отколкото тези, които се сблъскват с такива трудности през по-голямата част от времето (12 %). Втората група, за разлика от първата, е по-вероятно да говори всеки ден немски (7 % срещу 4 %), френски (6 % спрямо 3 %) и испански (5 % срещу 3 %).
- Близко четири на всеки десет (37 %) от тези, които смятат, че принадлежат към висшата класа, говорят английски като втори, трети и четвърти език всеки ден, в сравнение с около един на всеки пет (19 %) сред средната класа и един на всеки десет (11 %) сред работническата класа. Френският език е по-вероятно да се говори често, но не ежедневно от

тези, които принадлежат към висшата класа (7 %), в сравнение с работническата класа (2 %).

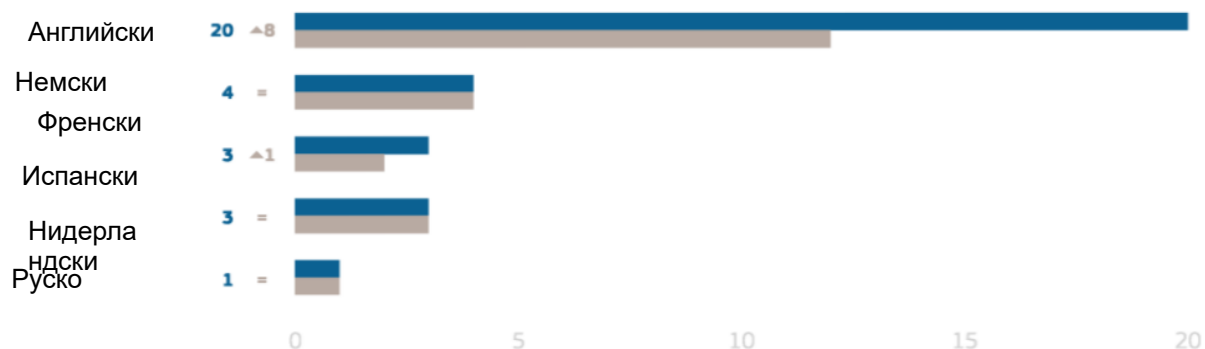
- Английският език, като втори, трети и четвърти език, също е по-вероятно да се говори ежедневно от „много активни, обучаващи се езици (34 %), в сравнение с тези, които са просто „активни“ (22 %) или изобщо не са активни (12 %). Що се отнася до немски, френски или испански, няма почти никаква разлика между тези групи<sup>16</sup>.

SD3.T3. Колко често използвате... — Понякога (ЕС-27) (%)



<sup>16</sup> Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

SD3.T1. Колко често използвате... — Всеки ден\почти всеки ден (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)



Септември/октомври 2023 г.



Февруари/март 2012 г.

SD3.T2. Колко често използвате... — Често, но не ежедневно (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

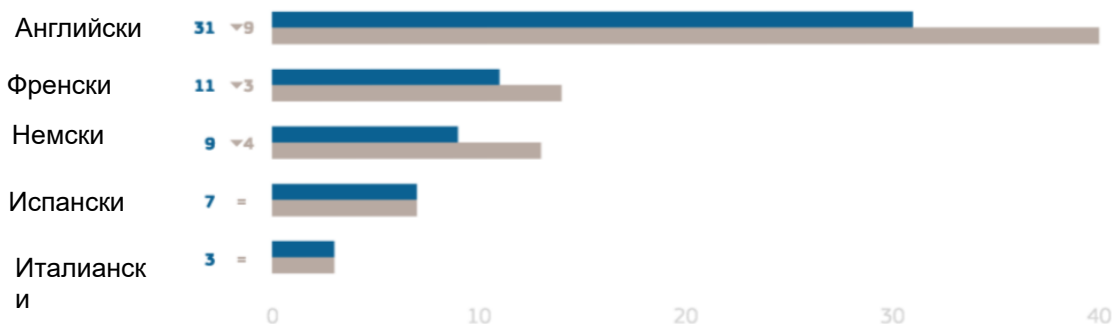


Септември/октомври 2023 г.



Февруари/март 2012 г.

SD3.T3. Колко често използвате... — Понякога (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)



Септември/октомври 2023 г.



Февруари/март 2012 г.

## 2. Ситуации, при които езиците се използват редовно

Повечето европейци редовно използват първия си друг език по време на ваканции в чужбина.

Респондентите, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език, е най-вероятно редовно да използват първия си друг език по време на почивка в чужбина, като половината (50 %) от респондентите казват това, в сравнение с 45 %, които са казали това

SD4a. Кога редовно използвате...? Първи друг език (ЕС-27) (%)



База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

Този раздел е насочен към начина, по който европейците използват другите езици, които могат да говорят. Респондентите, които говорят език, различен от майчиния си език, са получили карта, показваща различни ситуации, и са поискали до три допълнителни езици, на които биха могли да говорят, когато редовно използват всеки от тях<sup>17</sup>. Респондентите бяха в състояние да споменат толкова ситуации, колкото са били приложени към тях.

В сравнение с 2012 г. общият преглед на резултатите показва, че използването на езици, различни от майчиния език, се е увеличило в почти всички възможни сценарии, представени на респондентите. Тази обща тенденция се отнася до използването както на първия, така и на втория друг език. Данните за използването на третия друг език са събрани за първи път в настоящата вълна.

през 2012 г. Вторият и третият език се използват предимно и по време на почивки в чужбина (съответно 45 % и 43 %).

Повече от четири на всеки десет (44 %, + 9) редовно използват първия си друг език в интернет, докато над един на всеки четири (27 %, + 6) използва втория си друг език по този начин, а един на всеки пет (19 %) — трети.

Близо четири на всеки десет (39 %, + 4) респонденти, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език, редовно използват първия си друг език, когато гледат филми/телевизия или слушат радио, в сравнение с 23 % (+ 1), които използват втория си друг език по този начин сред тези, които говорят най-малко два други езици, и 18 % от третия.

Повече от три от десет (35 %, + 5) редовно общуват с приятели, използвайки първия си друг език. Що се

<sup>17</sup> SD4a. Кога редовно използвате...? Първи друг език; SD4b. Кога редовно използвате...? Втори друг език; SD4c. Кога редовно използвате...? Трети език



отнася до втория друг език, той е 27 % (+ 5) и 23 % за третия.

Близо три от всеки десет (29 %) използват първия си друг език, гледайки или четейки новините<sup>18</sup>. Що се отнася до втория друг език, той е 16 % и 10 % за третия друг език.

Четенето на книги, вестници или списания се извършва редовно на първия друг език на респондента с 28 % (+ 4), на втория друг език — с 15 % (=), а третият — с 13 %.

---

18 Този въпрос не беше зададен през 2012 г.

### SD4b Кога използвате редовно? Втори друг език (ЕС-27) (%)



База: 7406 (ответници, които говорят най-малко два езика, различни от майчиния си език)

Респондентите, които могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език, е по-вероятно (28 %, + 3) редовно да използват първия си друг език в разговорите на работното място. Вторият друг език се използва от 18 % (+ 2) от тези, които могат да говорят най-малко два други езика, докато третият друг език се използва по този начин от 12 % от тези, които могат да говорят най-малко три езика. За свързаното с работата четене той е 22 % (+ 6), 11 % (+ 2), 8 %, а свързаната с работата писмена комуникация — 21 % (+ 4), 12 % (+ 3) и 8 % съответно.

Близо пет на всеки десет (17 %, + 2) редовно използват първия друг език, комуникиращ с членовете на семейството. За втория и третия език той е 11 % (+ 2).

Други варианти бяха: Докато изучавате нещо различно от езиците: 12 % (+ 4), 7 % (+ 2) и 7 %; когато пътувате в чужбина по работа: 12 % (+ 3), 9 % (+ 1) и 7 %; изучаване на езици: 11 % (-1), 10 % (-1) и 10 %;

пътуване в чужбина, за да учат с цел обучение или доброволческа дейност: 10 %, 7 % и 5 %<sup>19</sup>.

На национално равнище има широко разпространено разнообразие.

Използването на първия друг език по време на ваканции в чужбина е най-често цитираният начин за използването им в 13 държави членки.

Държавите, в които е най-вероятно респондентите да кажат, че редовно използват първия си друг език в тази ситуация, са Дания (74 %), Швеция (70 %) и Нидерландия (68 %). Държавите, в които е най-малко вероятно да направят това, са Латвия (16 %), Хърватия (22 %), Испания (25 %) и Литва (30 %).

Държавите, в които е най-вероятно респондентите редовно да използват първия си друг език в интернет, са Швеция (69 %), Гърция и Малта (и двете 68 %) и Дания (62 %). Използването на интернет е най-малко вероятно да бъде споменато от респондентите в Ирландия (28 %).

<sup>19</sup> Този въпрос не беше зададен през 2012 г.

Държавите членки, в които е най-вероятно респондентите редовно да използват първия си друг език, когато гледат филми/телевизии или слушат радио, са Малта (75 %), Швеция (73 %) и Нидерландия (63 %). Първите други езици се използват най-рядко в Полша (22 %), Италия (24 %) и Австрия (29 %).

Редовното използване на първия им друг език за комуникация с приятели е най-разпространено в Люксембург (63 %), Малта (53 %) и Швеция (49 %). Този начин на редовно използване на други езици е най-слабо разпространен в Полша (22 %).

Респондентите най-вероятно ще използват първия си друг език, за да гледат или четат новините в Швеция (52 %), Люксембург (50 %) и Дания (42 %), като най-ниски резултати в това отношение се наблюдават в Полша (17 %), Португалия и Кипър (по 20 %) и Италия (22 %).

По-голямата част от респондентите в Малта (64 %) и Швеция (55 %) използват първия си друг език, когато четат книги/вестници/списания. Най-малко вероятно е респондентите да споменат това в Полша (11 %), България (15 %) и Унгария (17 %).

Редовното използване на първия друг език в разговора на работното място (лице в лице или по телефона) е най-вероятно да се проведе в Люксембург и Кипър (49 %), следвани от Малта (46 %) и Нидерландия, Естония и Швеция (42 % от всички).

Редовното използване на първия друг език за четене, свързано с работата, е най-разпространено в Малта

(43 %), Швеция (42 %) и Люксембург (40 %), с много по-слабо разпространение в Италия (13 %), Чехия (15 %) и Хърватия, Австрия, Полша, Румъния и Словения (16 % от всички).

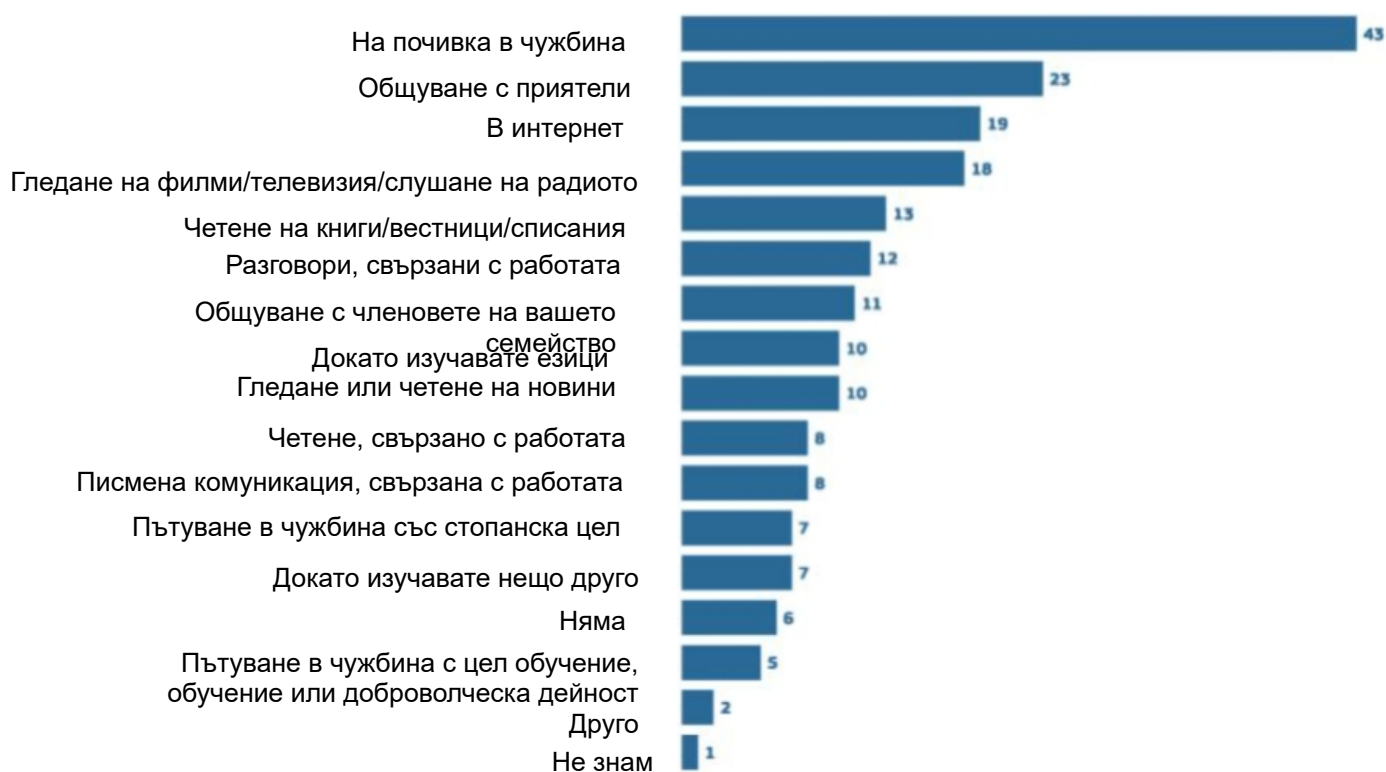
Писмената комуникация, свързана с работата, най-често се споменава в Малта (43 %), Швеция (38 %) и Кипър (36 %), като най-ниски резултати се наблюдават в Гърция (14 %), Румъния и Полша (15 %), Чехия и Унгария (и двете по 16 %).

Редовното използване на първия друг език при общуване с членове на семейството получава най-много споменавания от респондентите в Малта (33 %), Люксембург (32 %) и Испания (27 %). Той е най-малко вероятно да бъде споменат като начин, по който други езици се използват редовно в Полша (6 %), Естония (8 %) и Чехия, Литва и Словения (9 % всички).

Респондентите най-вероятно ще кажат, че използват първия си друг език, докато изучават нещо друго в Малта (31 %), Швеция (24 %) и Естония и Германия (и двете 16 %), като най-ниски резултати в това отношение се наблюдават във Франция (6 %), България (7 %) и Белгия и Унгария (8 %).

Пътуванията в чужбина със стопанска цел най-често се споменават като контекст за говорене на първия друг език в Малта (24 %), Италия (19 %) и Люксембург и Дания (18 %). Използването на други езици по този начин е най-малко вероятно да бъде цитирано от

#### SD4c. Кога редовно използвате...? Трети друг език (ЕС 27) (%)



респондентите в Дания и Испания (7 %), Белгия (9 %) и Латвия, Унгария и Словакия (всички 11 %).

Редовното използване на първия друг език при изучаването на език е най-широко цитирано от респондентите в Малта (25 %), Полша (21 %) и Ирландия (19 %). Най-малко вероятно е езиците, различни от майчиния език, да бъдат използвани по такъв начин в Кипър (3 %), Нидерландия и Австрия (5 %) и Дания (6 %).

#### SD4a. Кога редовно използвате...? Първи друг език

База: 15725 (ответници, които говорят поне един език, различен от майчиния си език)

	EC-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛЮ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
На почивка в чужбина	50	49	33	55	74	54	55	58	33	33	49	25	51	22	52	44	16	30	41	48	67	68	65	53	47	37	61	44	57	70	
В интернет	44	44	44	42	62	41	42	47	43	28	68	34	42	47	38	54	40	34	47	40	68	57	49	39	43	49	45	38	61	69	
Гледане на филми\ телевизия\ слушане на радио	39	49	39	37	65	33	32	25	46	30	53	30	42	46	24	49	59	56	46	30	75	63	29	22	38	33	52	50	56	73	
Общуване с приятели	35	35	36	28	38	34	32	23	37	45	36	43	35	32	33	40	43	37	63	24	53	34	35	22	43	30	33	45	32	49	
Гледане или четене на новини	29	30	26	26	42	27	26	16	31	29	30	34	25	29	22	20	36	30	50	25	62	40	26	17	20	21	34	30	38	52	
Разговори, свързани с работата	28	30	22	20	41	27	25	18	42	24	20	31	25	21	26	49	37	23	49	26	46	42	27	21	33	21	25	21	41	42	
Четене на книги \ вестници\ списания	28	28	15	20	45	31	29	17	23	27	25	31	27	22	19	25	27	18	48	17	64	41	30	11	18	15	25	30	34	55	
Четене, свързано с работата	22	27	21	15	36	18	17	12	27	22	16	21	28	16	13	33	23	20	40	22	43	38	16	16	19	16	16	19	32	42	
Писмена комуникация, свързана с работата	21	23	18	16	34	23	22	14	22	19	14	19	20	15	16	36	19	17	37	16	43	32	26	15	19	15	17	18	31	38	
Общуване с членовете на вашето семейство	17	24	12	9	18	15	15	11	8	31	9	27	21	15	12	10	15	9	32	12	33	16	18	6	11	14	9	16	11	18	
Пътуване в чужбина със стопанска цел	12	9	13	14	18	7	7	6	12	12	13	7	12	13	19	17	11	17	18	11	24	16	13	17	14	12	14	11	13	16	
Докато изучавате нещо друго	12	8	7	13	13	17	16	13	16	17	11	10	6	10	11	10	15	9	12	8	31	11	9	14	9	11	14	11	11	24	
Докато изучавате езици	11	7	9	14	6	10	9	8	11	19	7	11	11	10	15	3	10	9	12	15	25	5	5	21	9	10	13	11	9		
Пътуване в чужбина с цел обучение, обучение или доброволческа дейност	10	14	9	5	13	8	7	3	9	13	14	7	12	8	15	10	8	9	9	10	15	17	7	11	11	10	8	8	2	10	
Няма	2	0	3	3	1	3	4	9	1	3	1	2	2	1	1	2	1	7	0	2	1	0	4	1	2	1	1	3	2		
Друго	1	0	2	1	0	1	1	2	4	1	1	1	1	0	0	1	2	4	1	0	1	0	1	0	1	3	1	1	1		
Не знам	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Респондентите е най-вероятно да кажат, че използват първия си друг език, докато пътуват в чужбина, за да учат, с цел обучение или доброволческа дейност в Нидерландия (17 %), Малта и Италия (15 %) и Гърция и Белгия (14 %), като най-ниски резултати в това отношение се наблюдават във Финландия (2 %), Чехия (5 %) и Германия, Испания и Австрия (7 % всички).

В сравнение с 2012 г. и 2023 г. на равнището на държавите членки могат да се видят някои забележителни промени. Например в 18 държави респондентите е по-вероятно да използват първия си друг език по време на почивка в чужбина, като най-голямо увеличение се наблюдава в Малта (67 %, + 25), Полша (53 %, + 24) и Словакия (44 %, + 18). Това леко е намаляло в Люксембург (41 %, -8), Дания (74 %, -4), Швеция (70 %, -2), Финландия (57 %, -2), Кипър (44 %, -2) и Германия (55 %, -2). Значително увеличение може да се наблюдава и в 24 държави членки по отношение на използването на първия друг език на респондентите в интернет, най-вече в Португалия (43 %, + 21), Малта (68 %, + 19) и Гърция (68 %, + 18). Дания е единствената държава, в която това е намаляло (62 %, -5). Въпреки че комуникацията с членовете на

семеяството остава повече или по-малко постоянна като цяло, за респондентите е значително по-вероятно да използват първия си друг език за него в Австрия (18 %, + 11), Малта (33 %, + 10) и Румъния (14 %, + 9). Що се отнася до втория друг език, между 2012 г. и 2023 г. в 17 държави членки респондентите са по-склонни да го използват, за да общуват с приятели, като най-значимите увеличения в Италия (29 %, + 16), Гърция (39 %, + 16), Ирландия (29 %, + 13), Малта (27 %, + 10) и Австрия (38 %, + 10).

Социално-демографските и поведенческите групи с по-голяма вероятност редовно да използват допълнителни езици по тези различни начини са най-вече:

- Мъже, които използват първия си допълнителен език онлайн (47 % спрямо 41 % сред жените) и четене, свързано с работата (25 % спрямо 18 % за жените). Относителните дялове са сходни по отношение на втория друг език, като мъжете го използват повече за разговори, свързани с работата, отколкото жените (21 % спрямо 14 %), въпреки че жените го използват повече от мъжете за

гледане на филми/телевизия/слушане на радиото (22 % срещу 24 %).

- Лицата на възраст между 15 и 24 години, особено в сравнение с лицата на възраст над 55 години, използват първия си допълнителен език в интернет (съответно 62 % спрямо 30 %); изучаване на езици (29 % спрямо 4 %); и изучаване на нещо друго (26 % спрямо 5 %). Обратно, хората на възраст 55 и повече години са по-склонни да използват втория си друг език по време на почивка в чужбина, отколкото тези на възраст между 15 и 24 години (48 % спрямо 41 %). Същото се отнася и за третия им друг език (52 % спрямо 30 %). По-младите респонденти на възраст 15—24 години също са по-склонни да използват своя първи (49 %) и втори (28 %) друг език, когато гледат филми/телевизия/слушане на радио, отколкото по-възрастни връстници на възраст 25—39 години (42 % и 21 %), 40—54 (36 % и 19 %) и 55+ (33 % и 25 %). Подобен модел може да се наблюдава и по отношение на използването на първия и втория други езици, когато пътуват в чужбина, за да учат, за обучение или доброволческа дейност. По-младите респонденти на възраст 15—24 години всъщност са по-склонни да използват своя първи (16 %) и втори (15 %) друг език в този контекст, отколкото по-възрастните лица на възраст 25—39 години (12 % и 7 %), 40—54 (9 % и 5 %) и 55+ (6 % и 5 %).
- 25—54-годишните, в сравнение с тези на възраст под 25 години и тези на възраст над 55 години, за да използват първия си допълнителен език в разговорите на работното място (съответно 37 % — 38 % спрямо 19 % и 17 %); четене на работното място (28 % — 29 % спрямо 18 % и 13 %); писмена комуникация, свързана с работата (27 % — 29 % спрямо 15 % и 12 %); и пътуване в чужбина по бизнес (15 % — 17 % спрямо 7,7 % и 8 %).

Тези, които са завършили редовното си образование на възраст над 20 години, в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко години, за използване на първия си допълнителен език по време на почивка в чужбина (съответно 58 % спрямо 23 %); в интернет (48 % спрямо 21 %); четене на книги (31 % спрямо 26 %); разговори на работното място (37 % спрямо 16 %); писмена работа, свързана с писмена комуникация (30 % спрямо 10 %); четене на работното място (31 % спрямо 8 %); гледане на филми/телевизия/слушане на радиото (41 % спрямо 35 %); и пътуване в чужбина по бизнес (17 % спрямо 3 %). Съотношенията са сравними с тези по отношение на втория друг език, който тези, които се радват на най-дълго образование, използват повече по време на почивка, отколкото тези, които са напуснали

училище на 15 или по-малко години (50 % спрямо 32 %). За третия друг език той е 51 % срещу 26 %.

Тези, които са завършили редовното си образование на 15 години, в сравнение с тези, които завършват на възраст над 20 години, за използване на допълнителни езици при общуване с членове на семейството: 40 % срещу 15 % за първия друг език, 17 % срещу 11 % за втория и 14 % срещу 10 % за третия.

- Безработните, особено в сравнение с мениджърите/другите работници с бели якички, използват първия си допълнителен език за общуване с приятели (41 % спрямо 30 %) студенти и домашни лица, особено в сравнение със самостоятелно заетите лица, за използване на първия си допълнителен език, гледане на филми/телевизия или слушане на радио (52 % и 45 % спрямо 31 %).

Тези, които изпитват финансови затруднения през по-голямата част от времето, в сравнение с тези, които никога не се сблъскват с такива затруднения, използват първия си друг език за гледане или четене на новините (35 % спрямо 28 %).

Други групи с по-голяма тенденция да използват допълнителни езици за тези дейности включват много активни изучаващи езици, особено в сравнение с неактивните: използване на първия им допълнителен език в интернет (54 % спрямо 39 %); гледане на филми/телевизия или слушане на радио (46 % спрямо 36 %); четене на книги/вестници/списания (36 % спрямо 24 %); общуване с приятели (41 % спрямо 33 %); изучаване на езици (23 % спрямо 4 %); изучаване на нещо друго (20 % спрямо 7 %); писмена комуникация, свързана с работата (26 % спрямо 19 %); и четене на работното място (28 % спрямо 19 %)<sup>20</sup>.

<sup>20</sup> Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

**SD4a Кога редовно използвате...? Първи друг език (% — ЕС)**

	Разговори, свързани с работата	Четене, свързано с работата	Писмена комуникация, свързана с работата	Пътуване в чужбина със стопанска цел	Пътуване в чужбина с цел обучение или доброволческа дейност	Докато изучават езици	Докато изучават нещо друго	Общуване с членовете на вашето семейство	Общуване с приятели	На почивка в чужбина	Гледане на филми/телевизиално слушане на радиото	Четене на книги/вестници/списания	Гледане или четене на новини	В интернет	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	28	22	21	12	10	11	12	17	35	50	39	28	29	44	1	2	0
<b>Пол</b>																	
Човек	31	25	24	15	10	10	12	15	35	50	39	28	30	47	1	2	0
Жена	26	18	19	9	11	11	12	18	35	51	39	28	27	41	1	3	0
<b>Възраст</b>																	
15—24	19	18	15	7	16	29	26	14	42	51	49	36	35	62	0	1	0
25—39	37	29	29	15	12	10	14	15	36	51	42	29	30	53	1	1	0
40—54	38	28	27	17	9	7	9	16	31	51	36	25	26	41	1	2	0
55+	17	13	12	8	6	4	5	19	34	49	33	24	26	30	2	4	0
<b>Образование (края на)</b>																	
15—	16	8	10	3	2	3	5	40	52	23	35	26	34	21	2	6	0
16—19	24	15	15	9	6	6	7	16	30	46	31	19	23	35	1	4	0
20+	37	31	30	17	12	8	10	15	34	58	41	31	29	48	1	1	0
Все още учи	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
<b>Социално-професионална категория</b>																	
Самостоятелно заети лица	40	31	31	25	12	6	8	10	32	54	31	24	26	43	0	1	0
Мениджъри	47	40	40	22	13	9	11	13	30	59	41	31	29	50	0	1	0
Други бели якички	35	26	26	14	9	9	11	14	30	57	38	24	27	47	0	1	0
Ръчни работници	33	20	18	8	7	6	9	20	35	42	36	21	25	38	1	2	0
Домашни лица	10	10	11	5	6	9	8	34	42	41	45	28	30	45	1	2	1
Безработни	17	14	12	6	7	9	8	23	41	36	34	25	26	45	2	4	0
Пенсионер	7	5	5	4	5	3	4	20	36	47	34	25	27	27	2	5	0
Студенти	15	17	15	7	19	32	32	14	44	51	52	42	38	63	1	1	0
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																	
През по-голямата част от времето	24	15	16	8	9	9	11	23	41	39	44	28	35	42	1	3	0
От време на време	26	19	19	12	12	12	12	18	37	44	37	27	28	42	1	3	0
Почти никога/Никога	30	24	23	12	10	10	12	16	34	54	39	28	28	45	1	2	0
<b>Помислете за принадлежност към</b>																	
Работническата класа	25	16	15	5	5	7	8	24	40	32	35	25	30	34	1	4	0
Долната средна класа	22	15	14	7	8	10	13	15	35	47	39	28	30	47	1	2	0
Средната класа	28	22	22	13	11	11	12	16	33	54	38	28	26	44	1	2	0
Горната средна класа	41	36	33	22	15	10	14	13	36	61	45	34	33	53	0	1	0
Висшата класа	42	45	41	26	18	12	17	9	33	67	37	31	32	48	0	0	0
<b>Дейност като изучаващ език</b>																	
Много активни	33	28	26	14	15	23	20	17	41	52	46	36	34	54	0	1	0
Активни	30	22	22	15	13	10	14	13	33	52	39	28	28	46	0	1	0
Не е активен	25	19	19	11	7	4	7	17	33	50	36	24	26	39	1	3	0

### SD4b Кога използвате редовно? Втори друг език (% — ЕС)

	Разговор и, свързани с работата	Четене, свързано с работата	Писмена комуникация, свързана с работата	Пътуване в чужбина със стопанска цел	Пътуване в чужбина с цел обучение, обучение или доброволическа дейност	Докато изучават езици	Докато изучават нещо друго	Общувате с членовете на вашето семейство	Общувате с приятели	На почивка в чужбина	Гледане на филми/телевизионна слушане на радиото	Четене на книги/вестници / списания	Гледане или четене на новини	В интернет	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	18	11	12	9	7	10	7	11	27	45	23	15	16	27	2	5	1
<b>Пол</b>																	
Човек	21	13	14	10	7	9	7	11	26	45	22	15	17	29	2	4	0
Жена	14	10	9	8	7	11	7	11	27	45	24	16	15	25	2	6	1
<b>Възраст</b>																	
15—24	11	9	9	5	15	27	18	10	29	41	28	18	16	38	1	4	1
25—39	22	15	15	11	7	9	6	14	30	43	21	14	18	30	2	4	0
40—54	25	14	16	11	5	6	4	10	23	47	19	13	13	23	2	5	1
55 +	12	7	7	8	5	5	3	10	25	48	25	17	16	21	3	8	1
<b>Образование (края на)</b>																	
15—	8	4	6	3	3	3	2	17	34	32	20	10	13	22	3	9	3
16—19	17	8	9	7	4	5	4	11	22	40	17	11	13	24	2	7	1
20+	21	15	15	12	6	7	5	11	27	50	24	16	17	25	2	4	1
Все още учи	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
<b>Социално-професионална категория</b>																	
Самостоятелно заети лица	25	16	16	16	6	7	5	10	27	49	20	13	14	25	1	3	1
Мениджъри	27	18	19	14	7	8	5	10	27	50	22	16	17	28	2	4	0
Други бели якички	24	17	19	12	6	7	6	11	22	50	20	14	13	24	1	3	1
Ръчни работници	21	10	11	6	4	7	4	11	24	39	19	9	13	23	2	6	1
Домашни лица	5	1	6	5	4	5	2	18	24	32	27	12	11	26	1	9	1
Безработни	9	6	4	4	7	4	6	16	33	26	21	14	19	29	8	4	0
Пенсионер	4	3	3	5	4	4	2	12	25	47	23	17	16	21	3	9	1
Студенти	10	8	8	6	16	29	19	12	32	41	30	22	18	39	1	4	0
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																	
През по-голямата част от времето	15	8	7	8	7	11	8	11	32	40	23	14	13	30	1	5	1
От време на време	14	11	12	9	8	10	8	13	29	38	22	16	18	27	2	6	1
Почти никога/Никога	19	12	12	9	7	10	6	11	25	47	23	15	15	27	2	5	1
<b>Помислете за принадлежност към</b>																	
Работническата класа	16	9	10	5	4	7	5	15	27	29	20	13	17	25	4	10	0
Долната средна класа	13	7	9	6	5	11	6	12	27	42	21	17	16	29	3	4	1
Средната класа	18	12	13	10	8	11	7	10	25	47	24	15	16	27	2	4	1
Горната средна класа	21	16	14	13	10	10	6	11	31	55	24	16	13	26	1	4	0
Висшата класа	22	14	8	12	4	13	5	11	18	50	14	18	14	27	3	6	0
<b>Дейност като изучаващ език</b>																	
Много активни	20	14	14	10	10	19	11	11	32	45	27	21	18	33	2	3	0
Активни	18	12	13	9	8	8	6	12	23	41	21	17	17	30	1	4	0
Не е активен	16	9	10	8	4	4	3	11	24	46	21	11	14	22	3	7	1



SD4с Кога редовно използвате...? Трети друг език (% — ЕС)

	Разговори, свързани с работата	Четене, свързано с работата	Писмена комуникация, свързана с работата	Пътуване в чужбина със стопанска цел	Пътуване в чужбина с цел обучение, обучени е или доброволецка дейност	Докато изучавате езици	Докато изучавате нещо друго	Общуване с членове на вашето семейство	Общуване с приятели	На почивка в чужбина	Гледане на филми/телевизия/слушане на радиото	Четене на книги/вестници/списания	Гледане или четене на новини	В интернет	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	12	8	8	7	5	10	7	11	23	43	18	13	10	19	2	6	1
<b>Пол</b>																	
Човек	14	8	11	9	7	8	8	11	22	43	15	13	11	20	2	8	0
Жена	10	8	6	5	4	11	6	11	24	45	20	13	9	18	2	5	1
<b>Възраст</b>																	
15—24	9	4	5	3	7	25	16	12	23	30	18	14	8	23	3	6	1
25—39	14	12	10	11	8	9	7	8	21	40	17	13	10	21	2	6	1
40—54	15	10	13	9	4	8	4	14	23	45	15	9	8	18	1	4	1
55 +	9	5	4	5	4	4	4	11	24	52	20	15	13	16	2	8	1
<b>Образование (края на)</b>																	
15—	6	3	3	5	2	5	6	14	22	26	13	6	10	15	0	12	7
16—19	13	7	9	7	4	6	7	12	21	39	13	11	8	16	1	9	1
20+	13	10	9	8	5	7	4	10	24	51	19	13	12	19	2	5	1
Все още учи	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
<b>Социално-професионална категория</b>																	
Самостоятелно заети лица	16	14	15	13	5	2	5	9	21	44	17	10	12	29	2	3	0
Мениджъри	16	10	10	10	6	6	3	12	22	51	15	16	10	17	1	4	1
Други бели якички	16	14	14	8	4	10	7	10	24	43	17	10	9	21	1	5	1
Ръчни работници	15	9	9	4	5	9	4	10	20	39	14	9	7	14	3	8	1
Домашни лица	7	0	1	4	0	2	13	4	13	44	13	10	4	8	0	10	2
Безработни	12	10	8	15	7	11	18	11	36	28	13	11	20	18	3	3	1
Пенсионер	5	2	2	4	4	4	4	12	25	50	21	15	13	15	3	9	2
Студенти	7	6	4	4	8	26	17	12	23	31	22	14	8	24	4	7	0
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																	
През по-голямата част от времето	14	4	2	7	3	5	6	16	30	37	14	12	11	24	2	2	0
От време на време	11	9	12	9	8	16	11	13	23	32	17	15	9	21	2	8	0
Почти никога/Никога	12	8	8	7	5	8	5	10	22	48	18	12	10	18	2	6	1
<b>Помислете за принадлежност към</b>																	
Работническата класа	16	7	7	7	4	11	8	15	25	28	10	8	8	17	4	9	2
Долната средна класа	14	7	6	6	6	10	9	9	32	40	21	14	15	20	2	10	0
Средната класа	11	9	9	7	5	10	7	12	20	44	19	13	9	21	2	5	1
Горната средна класа	10	9	8	9	6	7	5	9	21	53	17	15	9	15	1	4	1
Висшата класа	14	12	11	6	10	6	1	9	21	49	16	15	14	8	5	2	0
<b>Дейност като изучаващ език</b>																	
Много активни	12	9	9	8	8	17	10	13	25	43	20	16	11	20	1	3	1
Активни	10	9	11	9	6	8	8	11	21	46	21	13	9	20	2	5	0
Не е активен	12	7	7	5	3	3	4	9	22	43	14	10	10	17	3	10	1

**QB7. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. (ЕС-27) (%)**

**Предпочитате да гледате чуждестранни филми и предавания със субтитри, вместо да ги наричате**



- Общо „съгласие“  
База: 26523 (всички респонденти)
- Общо „несъгласен“
- Не знам

### 3. Медийни предпочитания

#### **По-голямата част от европейците предпочитат субтитрите пред наречените чуждестранни филми и програми.**

На равнище ЕС повече от половината (53 %) от респондентите предпочитат да гледат чуждестранни филми и предавания със субтитри, вместо да ги наричат. Това е увеличение с 11 и 16 процентни пункта в сравнение с 2012 г. (42 %) и 2005 г. (37 %), където предпочитанието е било към филмите, наречени филми. Трима от всеки десет (29 %, + 5 в сравнение с 2012 г.) напълно са съгласни с това твърдение<sup>21</sup>. Един от всеки четирима (24 %, + 4) са склонни да се съгласяват, докато 16 % (-3) са склонни да не са съгласни. Малко над един от всеки четирима (27 %, -9) напълно не е съгласен.

На национално равнище виждаме значителни различия между държавите членки на ЕС.

В 18 държави членки повече от половината от респондентите заявяват, че предпочитат да гледат чуждестранни филми и предавания със субтитри, вместо да ги наричат. В пет държави най-малко девет от десет казват следното: Швеция и Финландия (по 95 %), Нидерландия (93 %), Кипър и Дания (по 90 %). Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Германия (34 %), (Австрия (36 %) и Словакия (38 %).

Над осем от десет силно предпочитат субтитри пред програми, наречени програми в Швеция (89 %) и Финландия и Холандия (по 82 %).

В 18 държави членки респондентите вече са по-склонни, отколкото през 2012 г., да предпочетат да гледат чуждестранни филми и предавания със субтитри, за разлика от тези със субтитри, като най-голямо увеличение се наблюдава в Малта (59 %, + 26), Люксембург (73 %, + 24) и Чехия (39 %, + 18). Единствените държави, в които този дял леко намалява, макар и от много високи равнища, са Естония (65 %, -6), Дания (90 %, -3), Белгия (70 %, -1), Словения (85 %, -1) и Швеция (95 %, -1).

Социално-демографският анализ показва следното:

- По-младите респонденти предпочитат субтитри пред т.нар. предавания и филми, като две трети (65 %) от тези на възраст 15—24 години казват това, следвани от шест от десет (59 %) от тези на възраст 25—39 години, 53 % от тези на възраст 40—54 години и 44 % от тези на възраст 55 и повече години.

21 ВЪПРОС7.3. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения.

- Образованието играе съществена роля, като повече от шест на всеки десет (63 %) от тези, които са ходили на училище след 20-годишна възраст, заявяват, че предпочитат субтитри пред програми, наречени програми, в сравнение с 36 % от тези, които са напуснали училище на възраст 15 или по-млади години.
- За мениджърите е най-вероятно (63 %) да се съгласят с предложеното твърдение в сравнение с 50 % от работниците, работещи на ръка, 47 % сред безработните и 40 % от домашните работници.
- Тези, които никога не са имали финансови затруднения, е по-вероятно (53 %) да предпочетат програми със субтитри, отколкото тези, които се сблъскват с такива затруднения през повечето време (47 %).
- Европейците, които считат себе си за принадлежащи към горната средна класа, са най-склонни (69 %) да се съгласят с предложеното твърдение, следвани от тези от висшата класа (64 %), средната класа (56 %), долната средна класа (49 %) и работническата класа (42 %).
- Повече от половината (56 %) от тези, които използват интернет всеки ден, заявяват, че предпочитат субтитри пред програми, наречени програми, в сравнение с един на всеки трима (32 %) от тези, които никога не излизат онлайн.

**QB7.3 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. Предпочитате да гледате чуждестранни филми и предавания със субтитри, вместо да ги наричате (% — ЕС)**

	Напълно съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Не знам	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен “
ЕС-27	29	24	16	27	4	53	43
<b>Пол</b>							
Човек	29	24	16	27	4	53	43
Жена	29	23	16	28	4	52	44
<b>Възраст</b>							
15—24	38	27	16	17	2	65	33
25—39	34	25	17	21	3	59	38
40—54	29	24	18	27	2	53	45
55 +	23	21	15	35	6	44	50
<b>Образование (края на)</b>							
15—	17	19	12	44	8	36	56
16—19	23	23	18	32	4	46	50
20+	39	24	15	19	3	63	34
Все още учи	40	28	16	14	2	68	30
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	34	25	18	21	2	59	39
Мениджъри	38	25	16	20	1	63	36
Други бели якички	33	26	17	21	3	59	38
Ръчни работници	26	24	17	29	4	50	46
Домашни лица	20	20	16	35	9	40	51
Безработни	26	21	13	34	6	47	47
Пенсионер	23	19	14	38	6	42	52
Студенти	40	28	16	14	2	68	30
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	24	23	16	31	6	47	47
От време на време	27	26	17	26	4	53	43
Почти никога/Никога	31	22	16	28	3	53	44
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	23	19	14	38	6	42	52
Долната средна класа	23	26	17	30	4	49	47
Средната класа	31	25	17	24	3	56	41
Горната средна класа	47	22	14	15	2	69	29
Висшата класа	49	15	20	16	0	64	36

### III. МЕТОДИ ЗА ИЗУЧАВАНЕНА ЕЗИЦИ



## 1. Най-важните езици за личностно развитие

Този раздел разглежда отношението на европейците към езиците, които смятат, че са най-полезни, първо за собственото им личностно развитие, а след това за децата да учат за бъдещето си.

### Повечето европейци смятат, че английският е най-полезният език за тяхното личностно развитие.

Респондентите бяха помолени да назоват двата езика, с изключение на майчиния си език, които смятат, че са най-полезни за тяхното личностно развитие<sup>22</sup>.

Английският език е много по-вероятно да се счита за полезен за личностното развитие, отколкото всеки друг език (77 %, +1 процентен пункт в сравнение с 2012 г.)<sup>23</sup>.

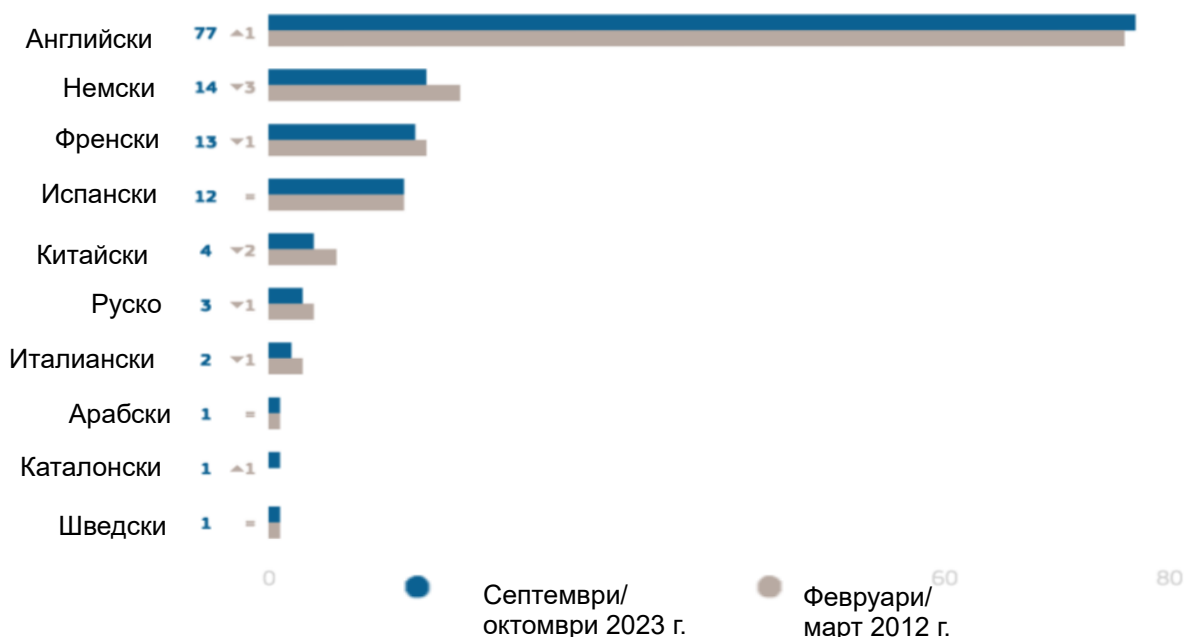
По-малко от един на всеки пет европейци споменава немски (14 %, -3), френски (13 %, -1), испански (12 %, =); следват китайски (4 %, — 2), руски (3 %, -1) и италиански (2 %, -1).

Повече от 1 % от респондентите не споменават друг език<sup>24</sup>.

На национално равнище почти всички респонденти в Нидерландия (96 %), Швеция (95 %), Дания, Малта и Финландия (всички 91 %) смятат, че английският език е най-полезният език за личностно развитие, с изключение на майчиния им език. Държавите, в които респондентите е най-малко вероятно да посочат английския като най-полезен, с изключение на Ирландия (17 %), където е националният език, Унгария (61 %), България (57 %) и Люксембург (46 %).

Мнението, че немският е един от най-полезните езици за личностно развитие, е широко разпространено в Словения (49 %), Дания (43 %) и Хърватия (39 %). Това е най-слабо изразеното мнение в Португалия (1 %), Малта (3 %) и Белгия (5 %).

QB1a. Мислейки за езици, различни от майчиния ви език, кои два езика смятате, че са най-полезни за вашето личностно развитие? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — НЕ ЧЕТЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)



База: 22671 (Ответници, които са посочили език, различен от майчиния си, като най-полезен за личностно развитие)

22 QB1a. Мислейки за езици, различни от майчиния ви език, кои два езика смятате, че са най-полезни за вашето личностно развитие?

23 Несе прави сравнение с предишния доклад, тъй като първоначалният въпрос беше преразгледан, за да се подчертаят езици, различни от майчиния език.

24 Резултатите за езици, показващи малки пропорции, трябва да се тълкуват с повишено внимание, като се има предвид малкият размер на извадката.

**QB1a. Мислейки за езици, различни от майчиния ви език, кои два езика смятате, че са най-полезни за вашето личностно развитие? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — НЕ ЧЕТЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА)**

База: 22671 (Отвeтници, които са посочили език, различен от майчиния си, като най-полезен за личностно развитие)

	ЕС-27	НА	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	ЕЛ	ES	FI	FR	HR	ТО	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK
Английски	77	67	79	57	67	91	83	81	73	76	17	78	76	91	79	76	76	90	78	65	46	61	91	96	73	65	62	95	82	69
Немски	14	6	5	14	30	43	11	9	3	11	15	23	8	18	8	39	8	11	19	15	34	27	3	38	21	1	11	20	49	35
Френски	13	11	40	5	5	7	22	20	13	4	26	9	16	6	5	5	14	11	5	5	62	4	3	11	5	20	13	10	1	5
Испански	12	5	9	5	4	14	12	11	7	7	28	4	13	9	28	1	12	3	4	4	3	2	5	21	4	10	4	13	4	3
Китайски	4	2	4	1	1	2	3	3	2	3	4	3	7	2	5	0	11	1	1	0	0	1	1	5	1	1	2	2	1	1
Руско	3	2	0	10	7	0	2	3	6	32	1	3	0	6	0	1	3	19	38	40	0	2	0	0	3	0	1	0	2	7
Италиански	2	9	3	2	1	1	1	1	2	1	2	4	1	1	3	8	4	1	1	1	2	3	50	1	1	0	2	2	11	1
Арабски	1	1	2	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	3	0	3	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0
Каталонски	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нидерландски	1	1	17	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	0	0
Японско	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Полски	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	5	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0
Шведски	1	0	0	0	0	5	0	0	1	1	0	0	0	36	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0
Естонски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Държавите членки с най-голяма вероятност респондентите да вярват, че френският език е важен език за тяхното личностно развитие — с изключение на Люксембург (62 %) и Белгия (40 %), където е официален език — са Ирландия (26 %), Германия, Португалия (по 20 %) и Испания (16 %). Най-малко вероятно е то да се възприема като полезно в Словения (1 %), Малта (3 %) и Естония и Унгария (и двете по 4 %).

Респондентите в Ирландия, Франция (28 %) и Нидерландия (21 %) са по-склонни от тези в която и да е друга държава членка да смятат, че испанският език е важен език за личностното развитие, като респондентите в Хърватия (1 %), Унгария (2 %) и Кипър, Люксембург и Словакия (3 %), са най-малко склонни да мислят така.

Китайският се възприема като един от най-полезните езици за личностно развитие най-вече в Италия (11 %), Испания (7 %), Франция и Холандия (5 %).

Мнението, че руският език е един от най-полезните езици за личностно развитие, е най-разпространено в Литва (40 %), Латвия (38 %) и Естония (32 %).

Респондентите най-вероятно смятат, че италианският език е един от най-полезните езици за личностно

развитие в близката си географска съседка Малта (50 %), следвана от Словения (11 %), Австрия (9 %) и Хърватия (8 %).

Социално-демографският анализ показва следното:

- Мъжете са малко по-склонни от жените (78 % срещу 76 %) да мислят, че английският е един от най-полезните езици за личностно развитие.
- По-младите хора, особено 15—24-годишните в сравнение с тези на възраст над 55 години, са по-склонни да посочат английският (90 % срещу 66 %) и испанският (17 % спрямо 10 %) като най-полезни езици за личностно развитие.
- Тези, които завършват редовното си образование на възраст над 20 години, особено в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко, е по-вероятно да споменат английски език (86 % спрямо 50 %), немски (17 % спрямо 8 %), испански (16 % спрямо 7 %) и френски (14 % спрямо 11 %).
- Студентите са по-склонни от всяка друга група да споменат английски (92 % в сравнение с 62 % сред пенсионерите). Испанският се споменава най-много от студентите (18 %) и мениджърите (17 %), в сравнение например с работниците на ръка (10 %) и пенсионерите (9 %). Ръководителите и другите

работници с бели якички са по-склонни от всяка друга група да споменат немски (17 % и 18 % в сравнение с 12 % сред домашните).

по-слабо изразена по отношение на испанския (13 % спрямо 10 %).

- Респондентите, които никога не са имали проблеми с плащането на сметките си, са много по-склонни да мислят, че английският език е полезен за саморазвитие, отколкото тези, които са изправени пред такива проблеми през повечето време (80 % срещу 64 %).
- Респондентите, които се поставят високо в социалната стълбица, особено тези, които се считат за част от висшата класа в сравнение с тези в работническата класа, са по-склонни да споменат английски (88 % срещу 63 %), немски (19 % спрямо 11 %) и френски (17 % спрямо 10 %). Разликата е

Другите групи с по-голяма тенденция да споменават полезността на тези езици включват много активни изучаващи езици, особено в сравнение с неактивните.<sup>25</sup> По-вероятно е английският език (89 % спрямо 72 %), немският (17 % спрямо 13 %) и френският (15 % срещу 12 %) да бъдат посочени като полезни за личностното развитие.

QB1a Мислейки за езици, различни от майчиния ви език, кои два езика смятате, че са най-полезни за вашето личностно развитие? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — НЕ ЧЕТЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА)

	Китайски	Английски	Френски	Немски	Италиански	Руско	Испански
ЕС-27	4	77	13	14	2	3	12
<b>Пол</b>							
Човек	5	78	12	15	2	2	12
Жена	4	76	13	13	3	3	13
<b>Възраст</b>							
15—24	6	90	14	14	2	2	17
25—39	5	84	13	16	3	2	14
40—54	5	80	11	15	3	3	12
55 +	3	66	13	12	2	3	10
<b>Образование (края на)</b>							
15—	2	50	11	8	2	2	7
16—19	3	73	11	13	2	3	10
20+	5	86	14	17	3	3	16
Все още учи	8	92	16	14	2	2	18
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	3	78	11	14	4	3	15
Мениджъри	6	89	14	17	3	2	17
Други бели якички	4	83	12	18	2	2	14
Ръчни работници	4	75	12	13	3	3	10
Домашни лица	3	66	9	12	2	1	10
Безработни	6	72	12	13	1	3	12
Пенсионер	2	62	12	11	2	3	9
Студенти	8	92	16	14	2	2	18
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	3	64	12	12	3	4	10
От време на време	5	72	12	12	2	3	11
Почти никога/Никога	4	80	13	15	2	3	13
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	3	63	10	11	2	3	10
Долната средна класа	5	74	11	12	2	3	11
Средната класа	4	81	14	15	2	3	13
Горната средна класа	6	89	15	18	4	2	17
Висшата класа	1	88	17	10	6	2	13
<b>Дейност като изучаващ език</b>							
Много активни	7	89	15	17	3	3	17
Активни	5	81	13	14	3	3	15
Не е активен	3	72	12	13	2	2	11



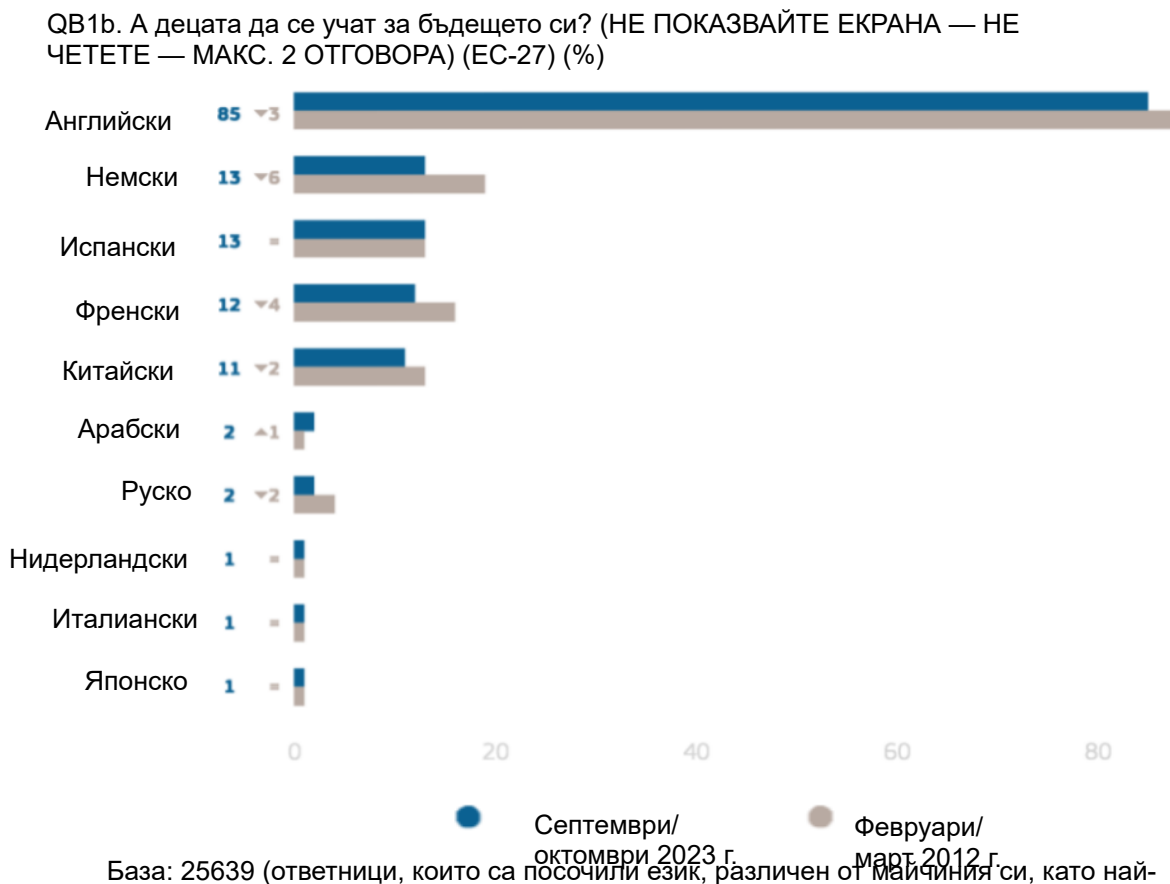
## 2. Най-важните езици за развитие на децата

**Повечето европейци смятат, че английският е най-полезният език, който децата могат да научат.**

Респондентите също така бяха помолени да назоват двата езика, с изключение на майчиния си език, които

като цяло почти всички европейци смятат, че изучаването на език е важно за бъдещето на детето, като 5 % (+ 3) заявяват, че не смятат, че езиците са полезни.

На национално равнище повече от девет от всеки



според тях са най-полезни за децата да учат за бъдещето си<sup>26</sup>.

Английският език отново се възприема като най-полезния език. Повече от три четвърти (85 %, -3 процентни пункта в сравнение с 2012 г.) от европейците смятат, че е най-полезният език за учене на децата, значително повече от процента, който смята, че е важен за тяхното личностно развитие (77 %).

Около един на всеки шест европейци споменава немския (13 %, -6) като най-полезните езици за учене на децата, заедно с испански (13 %, =), френски (12 %, -4) и китайски (11 %, -2). Освен арабски и руски (съответно 2 %, +1 и -2), повече от 1 % от респондентите не споменават друг език.<sup>27</sup>

десет респонденти в Нидерландия, Швеция (по 96 %), Гърция, Финландия (94 %) и Словения (93 %) смятат, че английският език е един от двата най-полезни езика, които децата могат да научат за бъдещето си.

Държавите, в които е най-малко вероятно да посочат английския като полезен, са Люксембург (73 %), Румъния (74 %) и Австрия (79 %). Ирландия представлява специално изключение (13 %), където английският е националният език и където респондентите, посочващи английски, идват от други езикови общности, различни от англоговорещите.

Страните, в които мнението, че немският език е полезен за децата, е най-разпространено, включват Словения (55 %), Словакия (45 %) и Гърция (40 %). Най-малко вероятно е респондентите да мислят това в Малта (1 %), Белгия и Португалия (4 %) и Италия

26 В16. А децата да се учат за бъдещето си? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — НЕ ЧЕТЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА).

27 Резултатите за езици, показващи малки пропорции, трябва да се тълкуват с повишено внимание, като се има предвид малкият размер на извадката.

(6 %). Германия (6 %) и Австрия (3 %) представляват изключение, тъй като немският е официалният език на тези страни. Респондентите, които посочват немски език в тези страни, идват от други езикови общности, различни от немскоговорящите.

Испанският език най-вероятно ще се разглежда като полезен език за бъдещето на децата в Ирландия (35 %), Нидерландия (29 %), Швеция (24 %) и Франция (23 %), като най-ниски резултати в това отношение се наблюдават в Хърватия (2 %), Унгария (3 %) и Румъния, Полша, Малта, Литва и Кипър (всички 4 %). 4 % от респондентите в Испания, които възприемат испанския като един от най-полезните езици за учене на децата си, идват от други езикови общности, различни от испаноговорящите.

Италия получава високи резултати в Малта (30 %) и Австрия (9 %).

Социално-демографският анализ показва следното:

- Жените са малко по-склонни от мъжете (14 % срещу 12 %) да мислят, че испанският е един от най-полезните езици, които децата могат да научат за бъдещето си.
- По-младите хора, особено 15—24-годишните в сравнение с тези на възраст над 55 години, са малко по-склонни да посочат английския език (87 % спрямо 85 %), испанския (15 % спрямо 13 %) и китайския (11 % спрямо 9 %) като най-полезни езици

**QB1b. А децата да се учат за бъдещето си? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — НЕ ЧЕТЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА)**

База: 25639 (ответници, които са посочили език, различен от майчиния си, като най-полезен за децата си)

	ЕС-27	БЪДЕТЕ	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	ЕЛ	ES	FR	HR	ТО	КИ ПЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Английски	85	85	81	89	90	87	88	90	86	13	94	87	86	88	82	91	90	91	73	84	91	96	79	83	89	74	93	89	94	96
Немски	13	4	20	31	30	6	6	3	12	22	40	9	10	38	6	12	27	23	19	35	1	19	3	19	4	18	55	45	20	10
Испански	13	9	7	5	18	16	15	10	8	35	5	4	23	2	12	4	6	4	5	3	4	29	9	4	9	4	5	7	12	24
Френски	12	34	5	9	6	22	21	15	6	31	13	16	2	5	10	16	11	8	38	4	5	7	14	4	28	24	5	9	9	6
Китайски	11	9	2	3	15	7	6	6	6	10	13	18	17	2	17	4	3	3	7	2	2	15	3	1	6	2	5	4	5	12
Арабски	2	3	0	0	2	2	2	1	1	0	1	1	4	0	4	2	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	5
Руско	2	1	7	5	0	2	2	5	21	1	3	0	1	0	4	17	25	18	0	3	0	0	3	1	0	1	2	9	4	0
Нидерландски	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Италиански	1	0	3	0	0	1	1	1	1	2	3	0	2	5	1	1	1	2	1	1	30	0	9	1	0	2	9	1	0	0
Шведски	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	3
Естонски	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Държавите членки с най-голяма вероятност респондентите да вярват, че френският език е важен език за децата да учат за своето бъдеще, са Ирландия (31 %), Португалия (28 %), Румъния (24 %) и Германия (21 %). Това е най-малко вероятно да се разглежда като полезен език в Унгария и Полша (4 %), България, Хърватия, Словения и Малта (всички 5 %). Люксембург (38 %), Белгия (34 %) трябва да се разглежда като изключение, тъй като френският е един от официалните езици в тези държави. Във Франция (2 %), респондентите, които посочват френски, идват от други езикови общности, различни от френскоговорящите.

Респондентите най-вероятно ще възприемат китайския като полезен език за децата в Испания (18 %), Франция и Италия (17 %) и Нидерландия и Дания (15 %).

за децата да учат за бъдещето си, но не и френски (11 % спрямо 14 %).

- Тези, които завършват редовното си образование на възраст над 20 години, особено в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко, е по-вероятно да споменат английски език (88 % спрямо 81 %), немски (14 % спрямо 10 %), испански (16 % спрямо 7 %), китайски (15 % спрямо 5 %) и по-малко вероятно да споменат френски (11 % спрямо 17 %).
- Студентите, мениджърите, другите работници с бели якички, самостоятелно заетите лица и безработните са по-склонни да споменават английски език (87 % в сравнение с 81 % сред домашните). Освен това е най-вероятно мениджърите (15 %) да споменат китайски, в сравнение със 7 % сред домашните).

- Респондентите, които никога не са имали проблеми с плащането на сметките си, са много по-склонни да мислят, че английският език е полезен за децата да учат за бъдещето си, отколкото тези, които са изправени пред такива проблеми през повечето време (88 % срещу 82 %), както и испански (14 % спрямо 9 %) и китайски (11 % срещу 9 %).

Респондентите, които виждат себе си като част от горната средна класа в сравнение с тези в работническата класа, са по-склонни да споменат английски език (87 % спрямо 83 %), испански (18 % спрямо 8 %) и китайски (17 % спрямо 8 %).

Другите групи с по-голяма тенденция да споменават полезността на тези езици включват много активни изучаващи езици, особено в сравнение с неактивните. Те са по-склонни да споменават английския език (88 % спрямо 85 %), китайския (15 % спрямо 9 %) и испанския (17 % спрямо 11 %) като полезни езици за децата да учат за бъдещето си<sup>28</sup>.

---

28 Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

**QB1b И за децата да учат за бъдещето си? (НЕ ПОКАЗВАЙТЕ ЕКРАНА — DD HGT ЧЕТЕ — МАКС. 2 ОТГОВОРА) (% — ЕС)**

	Китайски	Английски	Френски	Немски	Италиански	Руско	Испански
ЕС-27	11	85	12	13	1	2	13
<b>Пол</b>							
Човек	12	86	12	14	1	2	12
Жена	9	85	12	13	1	2	14
<b>Възраст</b>							
15—24	11	87	11	14	2	2	15
25—39	11	86	11	14	2	2	12
40—54	12	86	12	14	1	2	12
55 +	9	85	14	12	1	2	13
<b>Образование (края на)</b>							
15—	5	81	17	10	1	2	7
16—19	8	85	12	13	2	3	12
20+	15	88	11	14	1	2	16
Все още учи	13	87	12	13	1	2	15
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	11	87	11	13	1	3	14
Мениджъри	15	87	12	13	1	2	16
Други бели якички	12	87	11	15	2	2	13
Ръчни работници	9	84	13	13	1	3	10
Домашни лица	7	81	12	14	2	2	9
Безработни	14	87	9	14	1	2	9
Пенсионер	8	84	14	12	1	2	13
Студенти	13	87	12	13	1	2	15
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	9	82	13	12	2	3	9
От време на време	10	81	11	14	1	3	11
Почти никога/Никога	11	88	13	13	1	2	14
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	8	83	13	13	2	2	8
Долната средна класа	11	83	10	13	1	4	12
Средната класа	11	87	13	14	1	2	14
Горната средна класа	17	87	12	12	2	2	18
Висшата класа	8	85	12	17	2	0	18
<b>Дейност като изучаващ език</b>							
Много активни	15	88	11	14	1	3	17
Активни	14	82	12	14	2	3	12
Не е активен	9	85	13	13	1	2	11

### 3. Ползите от изучаването на нов език

**Повечето европейци смятат, че ключово предимство на изучаването на нов език е способността да се работи в друга държава.**

Респондентите получиха списък с възможните предимства от изучаването на нов език и попитаха какви са основните предимства на изучаването на нов език. Ако респондентите са посочили повече от едно предимство, всеки от тях е записан<sup>29</sup>.

Около четири от всеки десет (42 %) споменават намирането на по-добра работа в своята страна, използването ѝ на почивка в чужбина (42 %), използването ѝ на работното място (включително пътуванията в чужбина по бизнес (40 %) и срещите с хора от други държави (38 %) като предимства на изучаването на нов език.

Малко над една трета от респондентите смятат, че изучаването на нов език би им помогнало да учат в

QB2. Според вас какви са основните предимства на изучаването на нов език...? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)



Европейците най-вероятно смятат, че основното предимство на изучаването на нов език е, че той дава възможност за работа в друга държава, като половината от респондентите (51 %) са на това мнение, което в съчетание с нововъведената възможност за обучение или доброволческа дейност в друга държава (20 %), прави много важна мотивацията за изучаване на езици. Това е последвано от 45 %, които цитират способността да разбират хора от други култури<sup>30</sup>.

друга държава (37 %) или за лично удовлетворение (34 %).

Един от всеки четирима респонденти смята, че възможността да се използва интернет (25 %) е от полза за изучаването на език, докато един от всеки пет (20 %) посочва, че може да се обучава или да извършва доброволческа дейност в друга държава.

По-малките пропорции цитират усещането за по-европейско (15 %) и запазването на владенето на

29 QB2. „Според Вас какви са основните предимства на изучаването на нов език?“

30 Сравнението с резултатите от предишната вълна се поддържа с цел пълнота. Въпреки това съществените отклонения на настоящите резултати от резултатите,

наблюдавани при предходната вълна, трябва да се тълкуват с повишено внимание, тъй като въпросът сега включва нови варианти за отговор, които не са били част от формулировката на въпроса през 2012 г.

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

език, говорен в рамките на семейството (13 %), като основни предимства на изучаването на нов език.

На национално равнище в 17 държави членки най-малко половината от респондентите посочват работата в друга държава като предимство при изучаването на нов език, като най-високите резултати се наблюдават в Гърция (84 %), Литва (75 %), Словакия (67 %) и Португалия (64 %). Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Нидерландия (33 %), Белгия (39 %) и Малта (40 %).

Даването на възможност за разбиране на хора от други култури е най-широко споменато като причина за учене в Швеция (69 %) и Дания (67 %). Това е най-често цитираното предимство в тези страни заедно с Малта (63 %), Нидерландия (57 %), Австрия (54 %), Люксембург (53 %) и Германия (48 %). Респондентите в Румъния (27 %), Полша (31 %) и Кипър (36 %) са най-малко склонни да мислят това.

Най-вероятно ще споменат респондентите в Гърция (82 %), следвани от Литва (60 %), Испания (58 %) и Словакия (54 %). Това е най-цитираната причина в Кипър (55 %) и Белгия (46 %). Респондентите в Нидерландия (24 %), Франция и Чехия (по 29 %) и Швеция (30 %) са най-малко склонни да мислят, че това е ключово предимство от изучаването на нов език.

Използването по време на почивка в чужбина е най-цитираната причина за изучаване на допълнителен език във Франция (48 %), като като цяло най-високите резултати се наблюдават в Малта (61 %), Словакия (59 %) и Австрия (58 %), и най-ниските в Хърватия (28 %) и България, Полша и Испания (31 % от всички).

Никое друго предимство не е най-често цитираното в която и да е страна от ЕС. За някои от тези предимства обаче те все още се възприемат като ключови ползи за изучаването на нов език от мнозинството респонденти в някои държави членки.

**QB2. Според Вас какви са основните предимства на изучаването на нов език? (МУЛТИПАЛНИ ВЪПРОСИ) (%)**

	ЕС-27	БЪ	ДЕ	ТЕ	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	Т	О	КИ	П	П	Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	Н	А	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
За да можете да работите в друга държава	51	39	51	60	55	45	45	45	56	58	84	61	48	49	51	48	60	75	47	58	40	33	49	50	64	45	58	67	60	50							
За да можете да разбирате хора от други култури	45	42	41	50	67	48	48	48	52	44	64	49	45	48	40	36	41	55	53	39	63	57	54	31	44	27	53	54	54	69							
Да се използва по време на почивка в чужбина	42	41	31	44	48	44	46	55	51	42	62	31	48	28	40	39	41	57	45	40	61	46	58	31	34	34	49	59	45	39							
За да получите по-добра работа в (Нашата страна)	42	46	43	29	32	40	38	33	51	37	82	58	29	36	47	55	47	60	50	49	31	24	45	41	46	36	46	54	44	30							
Да се използва на работното място (включително пътуване в чужбина по работа)	40	41	31	43	44	42	42	41	45	37	58	41	38	27	40	42	41	48	45	45	36	50	48	27	26	23	45	43	60	53							
Среща с хора от други страни	38	35	38	35	54	41	42	43	42	38	64	37	40	37	31	27	44	54	47	29	53	38	42	32	44	27	42	50	40	49							
За да може да учи в друга държава	37	30	30	46	38	37	37	36	45	39	73	41	34	25	32	34	50	61	40	39	22	27	35	32	45	29	44	56	48	41							
За лично удовлетворение	34	36	34	30	35	32	30	23	32	33	40	40	31	31	39	40	34	39	43	28	57	27	29	35	30	32	43	30	29	44							
За да можете да използвате интернет	25	24	30	25	31	23	26	38	41	18	49	18	19	35	22	39	30	47	22	27	46	26	37	20	24	30	44	29	32	28							
Да могат да се обучават или да извършват доброволческа дейност в друга държава	20	20	8	13	31	23	24	29	34	23	26	20	17	18	16	7	26	41	23	25	14	24	32	14	12	16	26	17	25	22							
Да се почувстваш по-европеец	15	10	21	11	16	17	16	10	19	20	26	11	9	19	19	11	23	42	21	23	36	8	21	22	11	18	19	24	8	11							
За да поддържате познания по език, говорен от вашето семейство	13	17	8	7	15	15	14	10	11	21	15	13	14	7	14	9	15	26	27	15	19	11	22	12	7	11	14	10	6	20							
Няма	1	1	3	2	0	1	1	2	1	1	0	1	2	4	2	3	0	1	0	2	1	1	3	1	5	2	1	0	0	0							
Не знам	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	0	1	2	1	1	0	1	1	0	0	2	0	1	1	2	2	1	1	1	0							
Друго	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						

Септември/  
октомври 2023 г.

База: 26523 (всички респонденти)

Използването на работното място е мнение на мнозинството в две държави членки: Финландия (60 %) и Гърция (58 %). Респондентите в Румъния (23 %) са най-малко склонни да смятат, че това е предимство на изучаването на нов език.

Среща с хора от други държави е мнение на мнозинството в четири държави членки: Гърция (64 %), Дания и Литва (54 %) и Малта (53 %). Това е най-слабото мнение в Румъния (27 %).

Възможността да учат в друга държава се посочва най-вече в Гърция (73 %), Литва (61 %) и Словакия (56 %), като най-малко се споменава в Малта (22 %) и Хърватия (25 %).

Личното удовлетворение е най-вероятно да бъде споменато от респондентите в Малта (57 %), а най-малко вероятно е да бъдат споменати от тези в Нидерландия (27 %) и Унгария (28 %).

За тези предимства, при които само малка част от респондентите във всяка държава членка смятат, че те са важни ползи, 0f изучаване на нов език, което

позволява използването на интернет най-вероятно да бъде споменато в Гърция (49 %), и най-малко вероятно да бъде мнение, изразено в Полша (20 %); възможността да се обучават или да участват в доброволческа дейност в друга държава е най-често цитирана в Литва (41 %), като най-малко се споменава в Кипър (7 %), като най-много европейски резултати са отбелязани в Литва (42 %) и Нидерландия (8 %), поддържането на владенето на език, говорен от семейството, също е най-широко цитирано в Литва (26 %), като най-малко се споменава във Финландия (6 %).

Социално-демографският анализ показва следното:

- Мъжете са малко по-склонни от жените да цитират използването на езика на работното място, например за пътуване в чужбина по бизнес (41 % спрямо 38 %).
- По-младите демографски данни като цяло имат по-високи резултати по отношение на всички цитирани предимства на изучаването на нов език. Например лицата на възраст 15—24 години в сравнение с тези на възраст 55 и повече години са по-склонни да

**QB2 Според Вас какви са основните предимства на изучаването на нов език?(МУЛТИПАЛНИ ВЪПРОСИ) (% — ЕС)**

	Да се използва по време на почивка в чужбина	Да се използва на работното място (включително пътуване в чужбина по работа)	За да може да учи в друга държава	За да можете да работите в друга държава	Да могат да се обучават или да извършват доброволческа дейност в друга държава	За да получите добра работа в (Нашата страна)	За лично удовлетворение	За да поддържате познания по език, говорен от вашето семейство	Среща с хора от други страни	За да можете да разбирате хора от други култури	Да се почувстваш по-европеец	За да можете да използвате интернет	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	42	40	37	51	20	42	34	13	38	45	15	25	0	1	1
<b>Пол</b>															
Човек	42	41	36	52	19	41	33	13	39	46	16	26	0	2	1
Жена	42	38	38	51	20	42	34	14	37	45	15	23	0	1	1
<b>Възраст</b>															
15—24	47	44	51	58	26	46	34	17	45	51	15	30	0	0	0
25—39	42	44	38	54	20	43	34	14	40	49	16	29	0	1	0
40—54	43	41	34	52	20	44	36	14	39	44	15	23	0	1	1
55 +	40	35	33	47	17	39	32	12	35	42	15	22	0	3	2
<b>Образование (края на)</b>															
15—	33	31	33	51	16	44	29	11	30	36	12	19	0	5	3
16—19	42	36	32	49	18	41	32	12	35	40	15	24	0	1	1
20+	46	47	40	53	21	42	37	15	43	53	16	26	0	0	0
Все още учи	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
<b>Социално-професионална категория</b>															
Самостоятелно заети лица	39	46	34	55	18	41	33	11	39	45	16	24	0	1	0
Мениджъри	47	49	39	53	24	42	38	15	43	55	18	25	0	0	0
Други бели якички	46	42	35	51	19	46	37	13	40	48	18	25	0	1	0
Ръчни работници	40	36	35	51	19	43	32	14	37	41	14	25	0	2	1
Домашни лица	34	30	33	48	17	42	33	14	31	37	14	26	0	3	3
Безработни	39	37	32	49	15	44	34	13	37	42	12	26	0	3	2
Пенсионер	40	34	34	48	17	37	31	12	34	41	15	21	0	3	2
Студенти	45	47	54	57	28	45	35	17	47	56	16	31	0	0	0
<b>Трудности при плащането на сметки</b>															
През по-голямата част от времето	35	37	36	55	17	45	30	14	37	41	14	23	0	4	1
От време на време	39	36	33	50	18	43	33	14	37	41	16	25	0	2	1
Почти никога/Никога	44	42	38	51	21	41	35	13	39	48	15	25	0	1	1
<b>Помислете за принадлежност към</b>															
Работническата класа	38	35	35	53	18	45	32	13	36	41	14	23	0	3	2
Долната средна класа	38	35	35	47	16	39	31	13	38	41	13	23	0	2	1
Средната класа	44	42	37	51	21	42	35	14	39	47	16	26	0	1	1
Горната средна класа	46	52	41	53	25	40	34	15	41	54	19	26	0	0	0
Висшата класа	48	44	43	49	19	37	35	13	37	47	12	29	0	0	0

цитират възможността да работят в друга държава (58 % спрямо 47 %) или да се срещат с хора от други държави (45 % спрямо 35 %).



- Тези, които завършват редовното си образование на възраст над 20 години, в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко, също имат по-високи резултати по отношение на всички цитирани предимства от изучаването на нов език, като например възможността да разбират хора от други култури (53 % спрямо 36 %) или да се чувстват по-европейски (16 % спрямо 12 %).
- Студентите са най-вероятно (57 %) да цитират възможността да работят в друга държава, особено в сравнение с работниците на ръка и белите якички (и двете 51 %), но също така и домашните лица (48 %). Мениджърите са по-склонни (55 %) да цитират възможността да разбират хора от други култури, в сравнение със самостоятелно заетите лица (45 %) и домашните (37 %). Студентите, повече от всяка друга професионална група, мислят предимства са способността да учат в друга държава (54 %), особено в сравнение с пенсионерите (34 %), домашните лица (33 %) и безработните (32 %).

Тези, които „почти никога“ не изпитват затруднения при плащането на сметки, особено в сравнение с тези, които се борят през по-голямата част от времето, смятат, че предимството е използването му на почивка в чужбина (44 % спрямо 35 %).

Респондентите, които смятат себе си за принадлежащи към висшата средна класа, са най-склонни (54 %) да споменат, че са в състояние да разбират хора от други култури като причина за изучаване на допълнителен език, особено в сравнение с тези в трудещите се или в по-ниската средна класа (и двете по 41 %). Обратно, тези, които се отнасят до работническата класа, са значително по-склонни (45 %) да цитират получаването на по-добра работа в своята страна в сравнение с тези от по-ниската средна класа (39 %) или висшата класа (37 %).

Активните изучаващи езици, и особено тези, които са много активни, е по-вероятно, отколкото неактивните, да споменат всички причини като предимства за изучаването на нов език. Тези предимства, при които има най-голяма относителна разлика между пропорциите на активните учащи и неактивното държане, са: способност за обучение в друга държава (съответно 46 % спрямо 35 %); използването му на работното място (49 % спрямо 37 %); срещи с хора от други страни (45 % спрямо 36 %); разбиране на хора от други култури (57 % спрямо 42 %); лично удовлетворение (40 % спрямо 32 %); използване на интернет (29 % спрямо 24 %); поддържане на познанията по семейния език (17 % спрямо 12 %)<sup>31</sup>.

31 Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните

### **Един от всеки четирима европейци в момента учи език или възнамерява да започне през следващата година.**

Респондентите бяха запитани и за отношението им към изучаването на нов език<sup>32</sup>.

Почти половината (48 %, +3) от респондентите заявяват, че не са научили език наскоро и не възнамеряват да започнат през следващата година. Един на всеки пет (21 %, =) казва, че никога не е научил друг език освен майчиния си език. Около един на всеки седем (14 %, -1) е продължил да учи език през последните 2 години, докато близо един на всеки десет (9 %, +1) наскоро не е научил език, но възнамерява да започне през следващата година. Малцинство (6 %, =) е започнало да учи нов език през последните 2 години.

учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

32 QB3. Коя от следните ситуации се отнася за Вас?

На национално равнище виждаме, че в 15 държави повече от половината от респондентите заявяват, че не са научили език наскоро и не възнамеряват да започнат през следващата година, като най-високите резултати са наблюдавани в Малта (69 %), Литва (66 %) и Дания (60 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Кипър и Ирландия (и двете 32 %), Люксембург и Испания (и двете 38 %) и Румъния (40 %).

Респондентите е най-вероятно да кажат, че никога не са научили друг език освен майчиния си език в Румъния (40 %), Ирландия (38 %) и Португалия (33 %), като най-ниските резултати в това отношение се наблюдават в Швеция (2 %), Дания, Нидерландия и Люксембург (3 % от всички) и Словения (4 %).

Близо три на всеки десет (29 %) в Кипър заявяват, че са продължили да учат език през последните 2 години, следвани от Финландия (24 %) и Швеция (22 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Малта (7 %), Португалия и Гърция (и двете по 8 %) и Хърватия (10 %). Респондентите са най-вероятно да кажат, че не са научили език наскоро, но възнамеряват да започнат през следващата година в Люксембург (21 %), Полша и Естония (15 %) и Унгария, Австрия и Белгия (13 % всички). Това е най-малко вероятно да се каже в Гърция (5 %), Испания (6 %) и България, Ирландия, Франция, Литва и Румъния (7 % всички).

Най-голямата вероятност респондентите да заявяват, че са започнали да учат нов език през последните две години, е в Люксембург (17 %), следван от Нидерландия (14 %), Белгия (13 %), Швеция (11 %) и Латвия (10 %), като всички останали държави членки имат по-малко от една на десет точки в това отношение.

В сравнение с 2012 г. до 2023 г. виждаме някои интересни промени на национално равнище. В 16 държави членки респондентите са по-склонни да

кажат, че не са научили език наскоро и не възнамеряват да започнат през следващата година, като най-голямо увеличение се наблюдава в Португалия (49 %, + 15), Литва (66 %, + 11) и Испания (38 %, + 10). Сред деветте държави, в които тези пропорции са намалели, най-забележими са Кипър (32 %, -26), Ирландия (32 %, -15) и Люксембург (66 %, - 11). Сред най-забележителните увеличения на респондентите, които заявяват, че никога не са научили друг език освен майчиния си език, са Румъния (40 %, + 28), Ирландия (38 %, + 11) и Полша (18 %, + 11), със значителни спадове, регистрирани в Португалия (33 %, -15) и Испания (30 %, -11). В пет държави респондентите са по-склонни да кажат, че са продължили да учат език през последните 2 години; най-забележителните са: Кипър (29 %, + 15), Испания (19 %, + 7), със значителен спад в Румъния (7 %, -8), Латвия (16 %, -8), Литва (14 %, -5) и Полша (13 %, -5). Значително увеличение на дела на респондентите, които заявяват, че не са научили език наскоро, но възнамеряват да започнат през следващата година, се наблюдава в Полша (15 %, + 7) и Италия (13 %, + 5). Респондентите са по-склонни да кажат, че са започнали да учат нов език през последните 2 години в Нидерландия (14 %, + 7), Белгия (13 %, + 4), Швеция (11 %, + 4), Малта (6 %, + 3), Ирландия (8 %, + 2) и Гърция (3 %, + 1).

### QB3. Коя от следните ситуации се отнася за Вас? (ЕС-27) (%)



**QB3. Коя от следните ситуации се отнася за Вас?**

	EC-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	D- W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Започнахте да учите нов език през последните 2 години.	6	13	3	8	9	9	7	3	7	8	3	6	7	4	3	7	10	4	17	3	6	14	6	3	3	3	8	3	7	11
Продължаваш да учиш език през последните 2 години.	14	15	11	13	15	12	12	12	18	11	8	19	14	10	13	29	16	14	19	11	7	16	14	13	8	7	16	19	24	22
Напоследък не сте научили език, но възнамерявате да започнете през следващата година.	9	13	7	8	12	9	8	5	15	7	5	6	7	12	13	9	11	7	21	13	8	11	13	15	5	7	12	9	10	9
Напоследък не сте научили език и не възнамерявате да започнете през следващата година.	48	45	53	56	60	49	51	57	52	32	59	38	50	58	41	32	54	66	38	45	69	53	45	50	49	40	59	58	51	54
Никога не сте научили друг език освен майчиния си език.	21	11	23	14	3	20	20	20	6	38	24	30	18	13	29	16	7	7	3	26	7	3	21	18	33	40	4	10	5	2
Не знам	2	3	3	1	1	1	2	3	2	4	1	1	4	3	1	7	2	2	2	2	3	3	1	1	2	3	1	1	3	2

**Социално-демографският анализ показва следното:**

- Жените са малко по-склонни от мъжете (23 % срещу 20 %) да кажат, че никога не са научили език, различен от майчиния ви език.
- По-възрастните респонденти са много по-склонни да учат езици, отколкото младите. Например, половината (50 %) от хората на възраст 55 и повече години заявяват, че не са научили език наскоро и не възнамеряват да започнат през следващата година, в сравнение с 22 % от тези на възраст между 15 и 24 години. Същото важи и за тези, които казват, че никога не са научили друг език освен майчиния си език (35 % спрямо 6 %). Близо един на всеки пет (18 %) от хората на възраст 15—24 години са започнали да учат нов език през последните 2 години, в сравнение с 2 % от тези на възраст 55 и повече години.
- Повече от половината (54 %) от тези, които са останали в училище след 20-годишна възраст, са по-склонни да кажат, че не са научили език наскоро и не възнамеряват да започнат през следващата година, в сравнение с един на всеки три (32 %) от тези, които са напуснали училище на възраст 15 или по-млади. Обратно, по-добре образованата група е седем пъти по-вероятно да е започнала да учи нов

език през последните 2 години, отколкото техните по-слабо образовани връстници (7 % срещу 1 %).

- Други работници с бели якички са най-склонни (14 %) да кажат, че не са научили език наскоро, но възнамеряват да започнете през следващата година, в сравнение със самостоятелно заетите (12 %), работниците на ръчния труд и студентите (и двете 10 %), безработните (8 %), домашните лица (5 %) и пенсионерите (4 %).
- Респондентите, които имат проблеми с плащането на сметките си през повечето време, са по-склонни (34 %) да кажат, че никога не са научили език, различен от майчиния си език, отколкото тези, които никога не са се сблъскали с такива проблеми (18 %).
- Един на всеки четирима (26 %) от тези, които считат себе си за принадлежащи към висшата класа, казват, че са продължили да учат език през последните 2 години, в сравнение с 15 % от тези от средната класа и 8 % от тези в работническата класа.

QB3 Коя от следните ситуации се отнася за вас? (% — ЕС)

	Започнахте да учите нов език през последните 2 години.	Продължаваш да учиш език през последните 2 години.	Напоследък не сте научили език, но възнамерявате да започнете през следващата година.	Напоследък не сте научили език и не възнамерявате да започнете през следващата година.	Никога не сте научили друг език освен майчиния си език.	Не знам
ЕС-27	6	14	9	48	21	2
<b>Пол</b>						
Човек	6	15	9	48	20	2
Жена	6	13	9	47	23	2
<b>Възраст</b>						
15—24	18	42	11	22	6	1
25—39	8	18	14	48	10	2
40—54	4	10	10	58	16	2
55 +	2	5	6	50	35	2
<b>Образование (края на)</b>						
15—	1	2	3	32	60	2
16—19	3	6	9	56	24	2
20+	7	17	12	54	8	2
Все още учи	22	49	10	16	2	1
<b>Социално-професионална категория</b>						
Самостоятелно заети лица	6	13	12	53	14	2
Мениджъри	8	18	13	54	6	1
Други бели якички	6	12	14	56	11	1
Ръчни работници	4	8	10	53	23	2
Домашни лица	3	3	5	44	42	3
Безработни	5	14	8	45	26	2
Пенсионер	2	5	4	48	39	2
Студенти	22	49	10	16	2	1
<b>Трудности при плащането на сметки</b>						
През по-голямата част от времето	5	8	7	44	34	2
От време на време	6	11	11	44	26	2
Почти никога/Никога	6	15	9	50	18	2
<b>Помислете за принадлежност към</b>						
Работническата класа	4	8	5	45	36	2
Долната средна класа	6	11	9	46	26	2
Средната класа	6	15	11	50	16	2
Горната средна класа	10	22	12	49	5	2
Висшата класа	6	26	10	50	8	0

#### 4. Стимули за изучаване на нов език

На респондентите беше представен списък с причини, които биха могли да насърчат някого да научи език, и попитаха какво би го направило значително по-вероятно да научи език или да подобри съществуващите си умения. Ако респондентите са посочили повече от една причина, всяка от които е била регистрирана<sup>33</sup>.

**Европейците най-вероятно смятат, че безплатните уроци са най-добрият стимул за учене или подобряване на езиковите умения, следвани от перспективите за мобилност.**

Най-често посочваната причина, която би направила европейците значително по-склонни да научат или подобрят уменията си на даден език, е предоставянето на безплатни уроци. Повече от една четвърт от европейците (27 %, -2 процентни пункта в сравнение с 2012 г.) заявяват, че това би ги насърчило да направят 50. Близко една пета от европейците заявяват, че биха били насърчавани, ако има перспектива да пътуват в чужбина на по-късен етап (18 %, + 2) или ако имат възможност да го научат в страна, в която се говори езикът (18 %, =).

Други общи стимули, цитирани от респондентите, са, ако им бъде платено (17 %, -1), или ако биха могли да намерят курс, който да отговаря на техния график (17 %, + 1), дали това би довело до повишение/подобри перспективи за кариера (16 %, -2) или ако има перспектива за работа в чужбина на по-късен етап (16 %, =).

Малко по-малък дял споменава техния работодател, позволяващ почивка от работа за уроци (13 %, -2), наличието на добри онлайн приложения или курсове (11 %, + 1) или добри курсове по офлайн медии (напр. телевизия или радио) (7 %, =).

Един на всеки десет респонденти (10 %, -4) заявява, че не желае да учи или подобрява език, а един на всеки девет (12 %, -1) казва, че нито една от причините не би увеличила значително вероятността да научат или подобрят езиковите си умения.

На национално равнище виждаме, че държавите, в които респондентите най-вероятно ще кажат безплатни уроци, биха ги насърчили да научат език или да подобрят уменията си в един от тях са Кипър (44 %), следван от Гърция (42 %) и Люксембург (34 %). Финландия е най-малко вероятно от всички държави

— членки на ЕС, да поддържат такова становище (13 %).

Перспективата за пътуване в чужбина на по-късен етап е най-вероятно да бъде спомената като нещо, което би мотивирало ученето в Гърция (30 %), Франция (27 %) и Словакия (25 %), и най-малко вероятно да бъде мнение в Португалия и Испания (12 %), Кипър (13 %) и Малта и Германия (и двете по 14 %).

Анкетираните в Швеция (40 %) са най-склонни да мислят, че изучаването на език в страната, в която се говори, би ги насърчило, а тези в Португалия (11 %) са най-малко вероятно.

33 QВ6. „Кое от следните, ако има такова, би ви направило значително по-вероятно да научите език или да подобрите уменията си в него?“

QB6. Кое от следните, ако има такова, ще ви направи значително по-склонни да научите език или подобрете уменията си в него? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)



**QB6. Кое от следните, ако има такава, ще ви направи значително по-склонни да научите език или да подобрите уменията си в него? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)**

	ЕС-27	БЪДЕТЕ	BG	CZ	DK	D-W	DE	D-E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИПЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ако уроците бяха безплатни	27	27	27	31	29	31	30	26	29	33	42	21	23	27	31	44	31	32	34	19	23	22	22	26	19	27	26	24	13	20
Ако сте имали възможност да го научите в страна, в която се говори езикът	18	19	14	21	26	20	20	20	26	20	21	11	21	17	17	14	12	17	18	15	15	27	23	13	11	15	19	25	28	40
Ако има перспектива за пътуване в чужбина на по-късен етап	18	19	22	16	21	13	14	16	21	19	30	12	27	12	17	13	17	22	20	15	14	24	19	15	12	18	19	25	18	19
Ако ви плащат за това	17	21	18	21	18	14	14	15	27	23	29	14	15	27	15	26	15	16	21	14	18	19	16	13	18	23	22	18	20	30
Ако можете да намерите курс, който отговаря на вашия график	17	24	14	12	27	23	23	20	23	18	20	13	12	16	17	23	14	13	27	14	20	18	19	13	9	13	17	16	18	28
Ако това би довело до повишение\ подобри перспективи за кариера	16	17	16	22	21	14	14	14	24	15	31	17	11	21	12	32	21	21	21	12	11	22	19	16	10	19	24	23	20	23
Ако има перспектива за работа в чужбина на по-късен етап	16	13	23	21	25	12	12	12	20	18	33	13	15	16	12	22	15	24	15	19	12	27	17	14	12	21	24	28	25	24
Ако вашият работодател ви е позволил да отсъствате от работа за уроци	13	23	8	21	19	14	14	14	22	14	18	10	11	12	9	22	12	14	30	13	13	16	17	9	10	13	13	17	16	29
Няма	12	9	9	10	8	15	15	15	7	14	11	14	14	12	10	13	12	9	7	17	13	7	16	7	22	11	8	6	8	6
Ако има добри онлайн приложения или курсове	11	14	8	8	14	15	15	14	13	14	14	7	9	12	11	17	10	13	15	10	14	15	13	11	6	9	11	9	14	17
Не искате да учите или подобрявате нито един език	10	6	13	6	5	7	9	18	9	8	10	19	9	8	11	5	6	19	3	10	24	4	11	7	18	8	10	8	5	2
Ако има добри курсове в офлайн медиите (напр. телевизия или радио)	7	11	4	4	7	5	5	6	8	9	7	4	8	10	9	9	6	6	6	8	8	6	12	10	5	9	5	6	7	7
Не знам	2	1	3	3	4	1	1	1	4	2	1	2	4	1	2	0	4	1	2	3	2	1	3	6	4	2	0	2	4	1
Друго	1	2	0	1	4	1	1	0	2	0	1	2	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1

База: 26523 (всички респонденти)

Държавите с най-широко разпространено мнение, че заплащането му би увеличило значително вероятността за учене или подобряване на езиковите умения, са Швеция (30 %), Гърция (29 %) и Естония (27 %). Това е най-малко вероятно да се разглежда като нещо, което би насърчило ученето сред респондентите в Полша (13 %) и Испания и Унгария (и двете по 14 %).

Намирането на курс, който се вписва в личния график, най-вероятно ще бъде споменато като мотивиращ фактор в Дания и Люксембург (по 27 % във всяка от тях) и най-малко вероятно да бъде цитирано като

такова в Португалия (9 %) и Франция и Чехия (и двете по 12 %). Вярването, че по-добрите перспективи за кариера биха подобрили значително шансовете за учене, е най-силно в Кипър (32 %), Гърция (31 %), Словения (24 %) и най-слабо в Португалия (10 %).

Перспективата за работа в чужбина на по-късен етап най-често се посочва като причина, която би насърчила ученето от респондентите в Гърция (33 %), Словакия (28 %) и Нидерландия (27 %). Тя получава най-ниските стойности в Италия, Португалия и Малта (12 % всички) и Белгия и Испания (и двете по 13 %).

Налице са по-големи различия на национално равнище по отношение на мненията относно липсата на работа от страна на работодателя, като респондентите в Люксембург най-вероятно (30 %) и тези в България (8 %) са най-малко склонни да смятат, че това значително ще подобри вероятността за учене.

Наличието на добри курсове по Internet или по телевизията или радиото са двете причини, които показват най-малко различия между страните. Респондентите в Швеция (17 %) са най-склонни да смятат, че добрите приложения или интернет курсове биха насърчили ученето, като тези в Португалия (6 %) са най-малко вероятни.

Респондентите в Австрия (12 %) и Белгия (11 %) са най-склонни да цитират добри телевизионни или радио курсове, като тези в България, Чехия и Испания (4 % всички) са най-малко вероятни.

Държавите, в които респондентите изглеждат особено немотивирани да научат език или да подобрят съществуващите умения, са Малта (24 %) и Литва и Испания (и двете 19 %), където съответно близо един на всеки четирима и един на всеки пет спонтанно заявяват, че не искат да учат или подобряват езика. Сравнявайки резултатите от 2012 г. с тези от 2023 г., виждаме, че в пет държави членки безплатните уроци са по-склонни да направят респондентите значително по-склонни да научат език или да подобрят уменията си в него, най-вече в Люксембург (34 %, + 9) и Италия (31 %, + 6), като се наблюдава значително намаление при Полша (26 %, -14), Естония (29 %, -13) и Испания (21 %, -13) сред 18 държави, в които тези съотношения са намалели. В 11 държави все по-често се посочва възможността да се учи в държава, в която се говори езикът, като най-голямо увеличение се наблюдава в Гърция (21 %, + 8) и Малта (15 %, + 6), със значително намаление, регистрирано в Люксембург (18 %, -12). Регистрирани са значителни увеличения и по отношение на перспективата за пътуване в чужбина на по-късен етап в Гърция (30 %, + 12), Италия (17 %, + 9) и Словакия (25 %, + 8), които получават заплащане в Гърция (29 %, + 9), Естония (27 %, + 8), Португалия (18 %, + 5) и Швеция (30 %, + 5) и намирането на курс, който отговаря на графика им в Кипър (23 %, + 10), Естония (23 %, + 7) и Белгия (24 %, + 5).

Що се отнася до останалите причини, относително малки промени са настъпили между 2012 г. и 2023 г., но някои неща се открояват. Все повече се споменават по-добри перспективи за професионално развитие в Гърция (31 %, + 14) и Кипър (32 %, + 8); като се има предвид и перспективата за работа в чужбина на по-късен етап; Съответно 33 % (+ 10) и 22 % (+ 9). Респондентите са малко по-склонни да кажат, че ако техният работодател им позволи да не работят за уроци, това ще ги направи значително по-склонни да

научат език или ще подобрят уменията си в него за уроци в Португалия (10 %, + 5), докато наличието на добри онлайн приложения или курсове все повече се споменава в Нидерландия (15 %, + 6) и Германия (15 %, + 5).

Респондентите са значително по-склонни да кажат, че не искат да учат или подобряват език в Литва (19 %, + 12) и Естония (9 %, + 6), като по-голям дял от респондентите заявяват, че нищо не би ги направило значително по-склонни да научат език или да подобрят уменията си в него, регистрирани в Унгария (17 %, + 11), Австрия (16 %, + 7) и Португалия (22 %, + 7).

Социално-демографският анализ показва следното:

Жените са по-склонни от мъжете да научат език или да подобрят уменията си в него, ако са свободни (28 % срещу 24 %).

По-младите респонденти, особено 15—24-годишните в сравнение с тези на възраст над 55 години, както се очаква с целия си живот пред тях, е по-вероятно да посочат всяка причина като причина, която значително би увеличила вероятността те да научат или подобрят езика. Например по-младата група ще научи език или ще подобри уменията си в него, ако има перспектива за работа в чужбина на по-късен етап (29 % спрямо 7 %), ако това води до по-добри перспективи за кариера/промоция (23 % спрямо 7 %), ако им се плаща (25 % спрямо 10 %), или ако има добри приложения или интернет курсове (17 % спрямо 7 %).

Респондентите, които завършват редовното си образование на възраст над 20 години, особено в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко, е по-вероятно да споменат наличието на добри курсове по интернет (13 % спрямо 4 %), възможността да го изучават в страната, в която се говори езикът (24 % спрямо 7 %), работодателят, който позволява почивка от работа за уроци (18 % спрямо 5 %), или намирането на курс, който отговаря на личния график (21 % спрямо 7 %).

По отношение на социално-професионалните категории студентите е по-вероятно, отколкото всяка друга група, и по-специално в сравнение с пенсионерите, да споменат наличието на добри приложения или курсове в интернет (19 % спрямо 5 %); ако подобри перспективите за професионално развитие (24 % спрямо 5 %); възможност за учене в страната, в която се говори езикът (33 % спрямо 12 %); ако има перспектива за пътуване в чужбина (32 % спрямо 13 %); и ако има перспектива за работа в чужбина (30 % спрямо 6 %). Студентите са най-склонни (22 %) да споменат, че получават заплащане за това, особено в сравнение с мениджъри (17 %) и



пенсионери (8 %). Студентите (25 %), заедно с мениджърите (23 %), е най-вероятно да споменат намирането на курс, който отговаря на техния личен график, в сравнение с 8 % сред пенсионерите.

Тези, които изпитват затруднения при плащането на сметки през по-голямата част от времето, особено в сравнение с тези, които „почти никога“ се борят, не е изненадващо, че са по-склонни да кажат, че биха били насърчавани да учат, ако им се плаща за това (21 % спрямо 15 %) и ако уроците са безплатни (27 % срещу 24 %).

Респондентите, които се поставят високо на социалната стълбица, например тези, които смятат, че принадлежат към висшата класа, са по-склонни (22 %) да споменат за намиране на курс, който да отговаря на личното разписание, отколкото тези, които принадлежат към работническата класа (12 %). Същото важи и за възможността да учат в страната, в която се говори езикът (25 % спрямо 12 %), работодателят им дава време за работа, за да учат (18 % спрямо 10 %) и наличието на добри интернет курсове (15 % спрямо 8 %).

Не е изненадващо, че активните изучаващи езици и особено много активните изучаващи езици в сравнение с тези, които са неактивни, имат по-голяма тенденция да споменават всяка от причините. Най-големите относителни разлики се отнасят до споменаването на възможността да се учи в страната, в която се говори езикът (съответно 33 % спрямо 13 %), наличието на добри интернет курсове (18 % спрямо 8 %), перспективата за работа в чужбина на по-късен етап (27 % спрямо 12 %) и перспективата за пътуване в чужбина на по-късен етап (29 % спрямо 14 %).

**Кое от следните, ако има такава, ще ви направи значително по-склонни да научите език или да подобрите уменията си в него? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (% — ЕС)**

	Ако ви плащат за това	Ако вашият работодател ви е позволил да отсъствате от работа за уроци	Ако уроците бяха безплатни	Ако има добри курсове в офлайн медиите (напр. телевизия или радио)	Ако има добри онлайн приложения или курсове	Ако можете да намерите курс, който отговаря на вашия график	Ако това би довело до повишени е-по-добри перспективи за кариера	Ако сте имали възможно ст да го научите в страна, в която се говори езикът	Ако има перспектива за пътуване на по-късен етап	Ако има перспектива за работа в чужбина на по-късен етап	Друго	Не искате да учите или подобрявате нито един език	Няма	Не знам
ЕС-27	17	13	27	7	11	17	16	18	18	16	1	10	12	2
<b>Пол</b>														
Човек	18	13	24	7	11	16	18	19	19	17	1	9	12	2
Жена	15	12	28	7	12	17	14	18	17	14	1	11	12	3
<b>Възраст</b>														
15—24	25	15	35	11	17	22	23	32	31	29	1	2	4	2
25—39	21	20	31	8	16	22	22	21	20	21	1	4	5	2
40—54	19	17	29	7	12	19	20	17	17	18	1	6	8	2
55+	10	6	20	6	7	11	7	14	14	7	1	18	20	3
<b>Образование (края на)</b>														
15—	11	5	20	4	4	7	5	7	7	5	0	28	25	3
16—19	16	11	27	6	11	15	13	14	16	13	1	10	13	2
20+	18	18	25	8	13	21	21	24	22	20	1	4	8	2
Все още учи	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
<b>Социално-професионална категория</b>														
Самостоятелно заети лица	16	8	26	6	12	21	17	22	19	18	1	6	8	2
Мениджъри	17	22	24	8	15	23	25	24	20	21	0	3	7	1
Други бели якички	21	22	32	7	15	21	23	20	20	22	1	3	5	2
Ръчни работници	20	16	28	7	11	18	16	15	16	15	1	8	9	3
Домашни лица	15	6	27	5	8	11	8	9	11	9	1	21	17	3
Безработни	21	9	34	5	8	12	14	16	17	15	1	13	11	1
Пенсионер	8	3	19	6	5	8	5	12	13	6	1	20	24	4
Студенти	22	15	38	13	19	25	24	33	32	30	1	1	3	1
<b>Трудности при плащането на сметки</b>														
През по-голямата част от времето	21	13	27	5	8	13	14	14	16	16	0	14	13	2
От време на време	19	13	31	8	11	18	15	16	18	15	0	9	11	2
Почти никога/Никога	15	13	24	7	12	17	16	20	18	16	1	10	12	3
<b>Помислете за принадлежност към</b>														
Работническата класа	15	10	24	5	8	12	12	12	12	12	1	19	18	3
Долната средна класа	19	11	29	6	10	14	14	16	17	14	1	10	12	2
Средната класа	17	14	28	8	13	19	17	20	21	17	1	7	9	2
Горната средна класа	16	18	23	9	16	20	20	31	21	23	1	2	9	1
Висшата класа	9	18	26	11	15	22	22	25	12	21	0	3	10	0
<b>Дейност като изучаващ език</b>														
Много активни	19	19	33	11	18	25	23	33	29	27	1	1	3	1
Активни	19	19	31	12	19	27	20	26	23	19	1	1	4	1
Не е активен	16	10	24	6	8	13	13	13	14	12	1	14	15	3

## 5. Пречки пред изучаването на нови езици

Респондентите бяха запитани за различните причини, които могат да ги обезкуражат да научат допълнителен език<sup>34</sup>.

### Най-важните пречки пред изучаването на нови езици са липсата на мотивация и липсата на време.

Около четири на всеки десет (39 %, +3 процентни пункта в сравнение с 2012 г.) респондентите заявяват, че не са достатъчно мотивирани да научат нов език. Близо три от десет (28 %, =) казват, че нямат време да учат правилно, докато един на всеки четири (25 %, +4) казва, че не е добър в езиците. За един от всеки пет респонденти (20 %, -6) изучаването на нов език е твърде скъпо, следвано от 17 % (+1), които казват, че нямат достатъчно възможности да използват езика с хора, които го говорят. Един на всеки десет (10 %, +2) споменава лоши методи на преподаване\неадекватни учебни материали (книги, офлайн аудио-визуални материали и т.н.), като по-малкият процент респонденти заявяват, че не получават достатъчно излагане на езика в телевизията, радиото, вестниците и т.н. (7 %, +2), трудно е да се намери информация за това, което е достъпно (5 %, +1), най-близкото място, където биха могли да научат езика е твърде далеч (5 %, -1), няма наличен курс на езика, който искате да научите (5 %, +2), няма курс за вашето ниво на знания (5 %, +1), те са имали отрицателен опит в миналото (5 %, +3), или че наличието на онлайн инструменти за превод прави ненужно изучаването на нови езици (5 %). Един на всеки десет (10 %, -5) не цитира нито едно от горните. Наличието на онлайн инструменти за превод беше нов вариант в това проучване на Евробарометър, тъй като през последните няколко години тяхната наличност стана всеобща, но изглежда, че това не е съществена причина европейците да не учат езици.

На национално равнище виждаме, че липсата на мотивация е най-важната причина във всяка държава членка, с изключение на Кипър, където най-цитираната причина е липсата на време. В четири държави повече от половината респонденти заявяват, че не са достатъчно мотивирани: Швеция (56 %), Латвия (53 %), Малта (52 %) и Гърция (51 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Полша (27 %), Кипър (30 %) и България (31 %).

Липсата на време за правилно проучване е най-цитираната причина в Кипър (48 %), като същият дял от респондентите посочват това в Малта (48 %), следвана от Гърция (41 %) и Швеция (39 %). Най-

малко вероятно е респондентите да кажат това в Чехия (23 %), Литва и Румъния (и двете по 25 %).

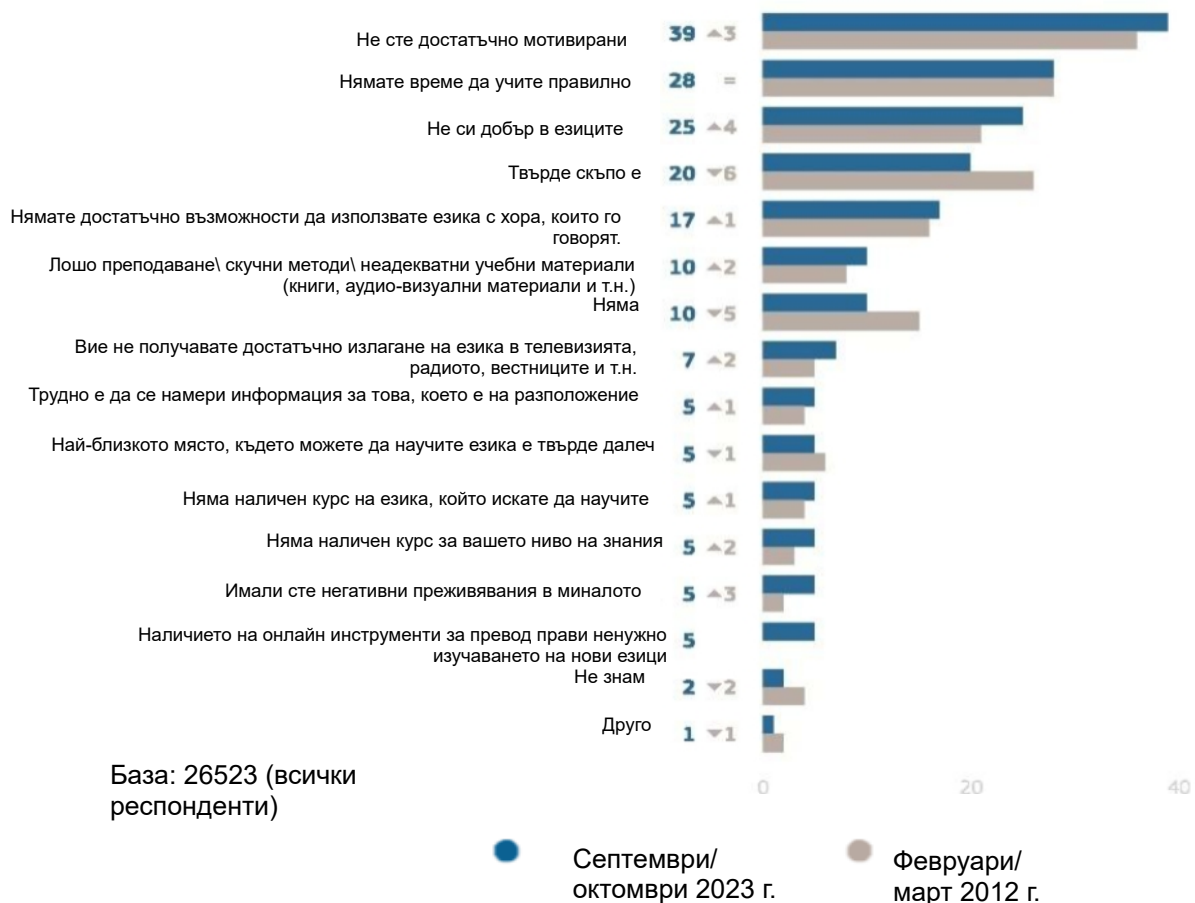
Респондентите най-вероятно ще кажат, че не са добри в езиците в Чехия, Австрия и Словакия (32 % от всички), България (30 %) и Белгия и Унгария (по 29 %). Най-ниски резултати в това отношение се наблюдават в Португалия (11 %), Кипър (15 %) и Малта (16 %).

В пет държави повече от един на всеки четирима казва, че е твърде скъпо: Гърция (41 %), Кипър (34 %), Естония (27 %) и Унгария и Австрия (и двете 26 %), с най-ниски резултати във Финландия (4 %), Малта (5 %) и Швеция (7 %).

Респондентите най-вероятно ще кажат, че нямат достатъчно възможности да използват езика с хора, които го говорят във Франция (25 %), Швеция (24 %) и Финландия (23 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Испания (8 %), Португалия (9 %), България, Литва и Полша (11 % всички).

34 QB5. Ще прочета списък с различни причини, които могат да обезкуражат хората да научат друг език. Кои от тези причини, ако има такива, се отнасят за вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА):

**QB5. Ще прочета списък с различни причини, които могат да обезкуражат хората да научат друг език. Кои от тези причини, ако има такива, биха се отнасяли за Вас? (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (EC27) {%}**



Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

QB5. Ще прочета списък с различни причини, които могат да обезкуражат хората да научат друг език. Кои от тези причини, ако има такива, биха се отнасяли за Вас?																												
	EC-27	БЪД ЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИП ЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Не сте достатъчно мотивирани	39	39	31	46	49	43	38	38	51	38	40	39	35	30	53	44	40	34	52	46	37	27	45	28	49	40	41	56
Нямате време да учите правилно	28	33	27	23	34	33	32	30	41	26	18	32	26	48	30	25	34	27	48	37	31	23	23	25	27	30	30	39
Не си добър в езиците	25	29	30	32	19	29	24	27	21	21	21	17	25	15	23	24	20	29	16	28	32	24	11	20	27	32	24	15
Твърде скъпо е	20	14	25	25	17	20	27	20	41	19	14	18	27	34	13	23	20	26	5	15	26	25	13	18	18	20	4	7
Нямате достатъчно възможности да използвате езика с хора, които го говорят.	17	23	11	20	18	19	22	14	18	8	25	14	14	13	15	11	21	11	14	16	19	11	9	16	15	14	23	24
Лошо преподаване\ скучни методи\ неадекватни учебни материали (книги, аудио-визуални материали и т.н.)	10	12	3	6	10	11	11	10	7	8	14	7	9	8	9	7	7	5	5	9	11	8	3	7	8	11	17	11
Няма	10	7	12	7	6	14	8	11	6	13	9	12	8	11	5	12	3	12	9	12	12	6	15	11	8	6	9	6
Вие не получавате достатъчно излагане на езика в телевизията, радиото, вестниците и т.н.	7	7	3	6	6	7	6	8	5	2	11	6	7	6	6	5	5	6	8	7	11	7	3	10	5	8	7	22
Трудно е да се намери информация за това, което е на разположение	5	4	2	2	6	6	6	7	3	3	3	5	7	5	3	3	4	6	3	3	9	7	3	6	2	6	3	5
Най-близкото място, където можете да научите езика е твърде далеч	5	7	3	2	6	8	10	7	4	2	4	6	6	5	5	4	7	5	3	3	10	6	4	6	4	6	4	6
Няма наличен курс на езика, който искате да научите	5	5	2	2	6	6	8	6	1	2	3	4	6	4	4	5	6	8	5	2	9	7	2	6	2	4	5	7
Няма наличен курс за вашето ниво на знания	5	5	3	3	5	7	7	8	3	2	3	5	6	6	4	6	6	5	5	2	8	4	2	8	2	6	6	7
Имали сте негативни преживявания в миналото	5	4	4	8	6	5	8	6	4	3	6	5	5	3	6	4	5	7	2	3	7	6	2	6	5	7	6	5
Наличието на онлайн инструменти за превод прави ненужно изучаването на нови езици	5	8	4	4	6	5	7	5	3	2	3	4	5	4	3	3	5	5	4	11	9	6	4	5	3	6	4	7
Не знам	2	1	3	2	3	1	2	2	1	2	3	1	1	0%	1	2	1	2	2	1	2	4	3	2	0%	2	3	1
Друго	1	2	1	0%	3	1	4	1	3	2	2	1	1	0%	1	3	2	1	0%	1	2	0%	2	1	2	0%	1	1
База: 26523 (всички респонденти)																												

В седем държави повече от една десета цитират лоши методи на преподаване\ неадекватни учебни материали (книги, офлайн аудио-визуални материали и т.н.), като най-високите резултати се наблюдават във Финландия (17 %), Франция (14 %) и Белгия (12 %).

Недостатъчното излагане на езика в телевизията, радиото, вестниците и т.н. е най-често споменавано в Швеция (22 %), Франция и Австрия (и двете 11 %) и Румъния (10 %), трудности при намирането на информация за това, което се предлага в Австрия (9 %), Ирландия, Полша и Италия (7 % всички), най-близкото място, където можете да научите езика в

Естония (10 %), не е наличен курс на езика, който искат да научат в Австрия (9 %) и Естония (8 %), не е наличен курс за нивото им на познания в Австрия, Ирландия и Румъния (8 % всички) и отрицателен опит в миналото в Естония и Чехия (8 %), Австрия и Словакия (и двете по 7 %).

Респондентите най-вероятно ще кажат, че наличието на онлайн инструменти за превод прави ненужно изучаването на нови езици в Нидерландия (11 %). Това е най-малко вероятно да се каже в Малта и Португалия (и двете по 2 %).

В 12 държави повече от един на всеки десет респонденти заявява, че няма причина да ги разубеждава да учат допълнителен език, като най-високите резултати се наблюдават в Португалия (15 %), Германия (14 %) и Испания (13 %).

В някои държави се наблюдава забележителна промяна в становището от 2012 г. насам, като най-впечатляващо е мнението, свързано с мотивацията, времето, разходите и езиковите умения.

Държавите, в които респондентите са особено склонни да мислят, че не са достатъчно мотивирани да научат език, са Малта (52 %, + 23), Португалия (45 %, + 21) и Естония (38 %, + 13).

Само в една държава членка се наблюдава значително намаляване на дела, който се позовава на липсата на мотивация като причина за възпиране на изучаването на който и да е език, а именно Австрия (37 %, -7).

Ще прочета списък с различни причини, които могат да обезкуражат хората да учат друг език. Кои от тези причини, ако има такива, биха се отнасяли за Вас?(% — ЕС)

	Трудно е да се намери информация за това, което е на разположение	Най-близкото място, където можете да научите езика твърде далеч	Твърде скъпо е	Няма наличен курс на езика, който искате да научите	Няма наличен курс за вашето ниво на знания	Нямат време да учите правилно	Не си добър в езиците	Не сте достатъчно мотивирани	Вие не получавате достатъчно излагане на езика в телевизията, радиото, вестниците и т.н.	Нямате достатъчно възможности да използвате езика с хора, които го говорят.	Лоши методи на преподаване\неадекватни учебни материали (книги, аудио-визуални материали и др.)	Имали сте негативни преживявания в миналото	Наличието на онлайн инструменти за превод прави ненужно изучаването на нови езици	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	5	5	20	5	5	28	25	39	7	17	10	5	5	1	10	2
<b>Пол</b>																
Човек	5	5	17	5	5	29	24	40	8	17	10	5	5	2	9	2
Жена	5	6	23	5	5	26	25	38	7	17	9	5	4	1	11	2
<b>Възраст</b>																
15—24	6	6	25	6	6	31	22	40	10	19	17	7	7	1	9	1
25—39	6	7	23	5	4	36	21	37	9	19	11	6	6	1	7	1
40—54	5	5	21	4	5	35	26	39	7	17	10	5	5	1	7	1
55 +	4	5	16	4	4	18	27	40	6	15	6	4	3	2	15	3
<b>Образование (края на)</b>																
15—	4	4	16	3	4	15	29	40	4	10	3	2	2	3	19	3
16—19	5	5	22	5	5	26	27	40	7	15	7	5	5	1	9	2
20+	4	6	18	5	4	33	21	38	8	20	13	5	6	1	9	2
Все още учи	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
<b>Социално-професионална категория</b>																
Самостоятелно заети лица	3	6	21	6	6	36	23	37	6	16	8	4	4	1	7	1
Мениджъри	5	5	18	5	4	39	22	38	9	20	14	6	6	1	8	0
Други бели якички	7	7	23	5	5	35	24	39	8	17	10	6	7	0	7	1
Ръчни работници	5	6	21	5	5	30	25	39	7	16	9	5	5	1	7	2
Домашни лица	5	5	20	4	5	22	29	36	6	12	4	4	3	4	12	1
Безработни	3	4	25	5	5	19	27	42	7	16	8	4	5	1	7	4
Пенсионер	3	5	15	4	4	13	27	40	5	15	6	4	3	2	17	3
Студенти	6	7	27	6	7	33	19	38	10	21	19	7	7	1	9	1
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																
През по-голямата част от времето	5	5	25	4	5	23	28	41	5	15	8	4	5	2	9	3
От време на време	7	7	23	6	6	26	24	37	7	16	10	6	6	1	9	2
Почти никога/Никога	4	5	18	5	4	29	24	40	8	17	10	5	5	1	11	2
<b>Помислете за принадлежност към</b>																
Работническата класа	4	5	19	4	5	22	29	40	5	13	6	4	3	2	13	3
Долната средна класа	5	5	22	5	5	27	23	39	6	16	10	6	4	2	9	2
Средната класа	5	6	20	5	5	29	24	39	8	18	11	5	5	1	10	1
Горната средна класа	6	6	16	4	4	36	21	39	9	20	14	5	6	1	9	1
Висшата класа	6	5	23	10	7	41	23	32	9	17	13	4	12	3	3	1

Делът на респондентите, които посочват липсата на време като пречка, се е увеличил значително в някои държави, по-специално Гърция (41 %, + 14), Кипър (48 %, + 13) и Нидерландия (37 %, + 10). Има обаче някои поразителни намаления в дела на респондентите, които мислят, че са обезкуражени да учат език, защото нямат време да учат правилно. Държавата, в която респондентите са значително по-малко склонни да смятат това за причина, отколкото през 2012 г., е Франция (18 %, -13).

По отношение на разходите и разходите за изучаване на език, който разубеждава хората от това, някои национални намаления на дела на респондентите, които посочват това, са значителни, като най-силно изразени са в България (25 %, -21), Унгария (26 %, -18), Латвия (13 %, -16) и Словакия (20 %, -16). Сред страните, в които това мнение е малко по-широко разпространено сега, отколкото през 2012 г., са Люксембург (20 %, + 5) и Австрия (26 %, + 4).

Мнението, че липсата на добро владение на езици обезкуражава изучаването на допълнителен език, се поддържа до голяма степен от увеличения дял на респондентите в сравнение с 2012 г. в повечето държави. Това е по-често срещано мнение в България (30 %, + 10), Нидерландия (28 %, + 12 %), Латвия (23 %, + 10) и Люксембург (20 %, + 10).

Поради другите причини, които разубеждават изучаването на езици, най-значимите промени в националните становища са в Белгия (23 %, + 9), Естония (22 %, + 7) и Гърция (18 %, + 6), където мнението, че няма достатъчно възможности да се използва с хората, които говорят, е по-широко разпространено; в Естония, където мнението, че лошите методи на преподаване/скучаене/неадекватни учебни материали са по-широко разпространени (11 %, + 6); и в Швеция и Малта, където мнението, че няма достатъчно излагане на езика в медиите, е по-широко разпространено (съответно 22 %, + 8 % и 8 %, + 6).

И накрая, респондентите в Литва е малко по-вероятно сега, отколкото през 2012 г., спонтанно да кажат, че нито една от причините не би ги разубедила да учат (12 %, + 6). За разлика от тях в Португалия (15 %, -18), Италия (8 %, -13) и Естония (8 %, -12) е значително по-малко вероятно да се каже, че нито една от причините не би ги разубедила.

Социално-демографският анализ показва следното:

- При сравняването на жените с отговорите на мъжете ученето на език е твърде скъпо (23 % спрямо 17 %).
- Респондентите на възраст 25—54 години, които са най-склонни да работят, са по-склонни да кажат, че нямат време да учат правилно (35 %—36 %), в

сравнение с тези на възраст 15—24 години (31 %) и тези на възраст 55 и нагоре (18 %). Най-младата демографска група също е по-вероятно (25 %) да каже, че е твърде скъпа, в сравнение с тези на възраст 40—54 години (21 %) и тези на възраст 55 и повече години (16 %). Лошите методи на преподаване\ неадекватни учебни материали (книги, офлайн аудио-визуални материали и т.н.) също се цитират повече (17 %) от лицата на възраст 15—24 години, в сравнение с 6 % сред хората на възраст 55 и повече години.

- Респондентите, които са напуснали училище на 15 или по-малко години, е по-вероятно (29 %) да кажат, че не са добри в езиците, отколкото тези, които са учили след 20-годишна възраст (21 %). Няма достатъчно възможности да използвате езика с хора, които го говорят, се цитира повече от последната група (20 %) в сравнение с техните по-слабо образовани връстници (10 %).
- Сред различните социално-професионални категории безработните са най-склонни (42 %) да кажат, че не са мотивирани, в сравнение например със самостоятелно заетите лица (37 %). Учениците са най-склонни да кажат, че нямат достатъчно възможности да използват езика с хора, които го говорят (21 %), в сравнение с пенсионерите (15 %) и домашните лица (12 %). Студентите са най-склонни да кажат, че е твърде скъпо (27 %), в сравнение с безработните (25 %), мениджърите (18 %) и пенсионерите (15 %).
- Тези, които виждат себе си като част от работническата класа, са по-склонни (40 %) да кажат, че не са достатъчно мотивирани от тези от висшата класа (32 %). Респондентите от работническата класа също са по-склонни да кажат, че не са добри в езиците (29 %), в сравнение с 24 % от средната класа и 21 % от горната средна класа.



## 6. Как европейците научават нови езикови умения

Тази глава изследва начините, по които европейците някога са научили чужд език, и от използваните от тях методи, които те възприемат като най-ефективния начин за изучаване на чужд език.

**Най-често срещаният начин за изучаване на чужди езици е в училище. Почти половината от европейците (47 %) са научили език по този начин. Преподаването чрез гледане на телевизия, филми или слушане на радиото се е увеличило значително.**

Респондентите бяха представени с различни начини за изучаване на чужд език и попитаха кои от тях някога са използвали. Респондентите бяха в състояние да споменат толкова начини, колкото са приложени към тях<sup>35</sup>.

Най-разпространеният метод, използван от европейците за изучаване на чужд език, е чрез езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение. Близо половината от респондентите (47 %) посочват, че са научили чужд език по този начин. Всеки пети (20 %) се учи, гледайки телевизия, филми или слушане на радио.

Всички други начини на учене се споменават от много по-малки пропорции на хората. Около един на всеки шест европейци заявява, че е научил чужд език, като е говорил неофициално с роден език (17 %), като е преподавал чрез четене на книги (15 %) или чрез

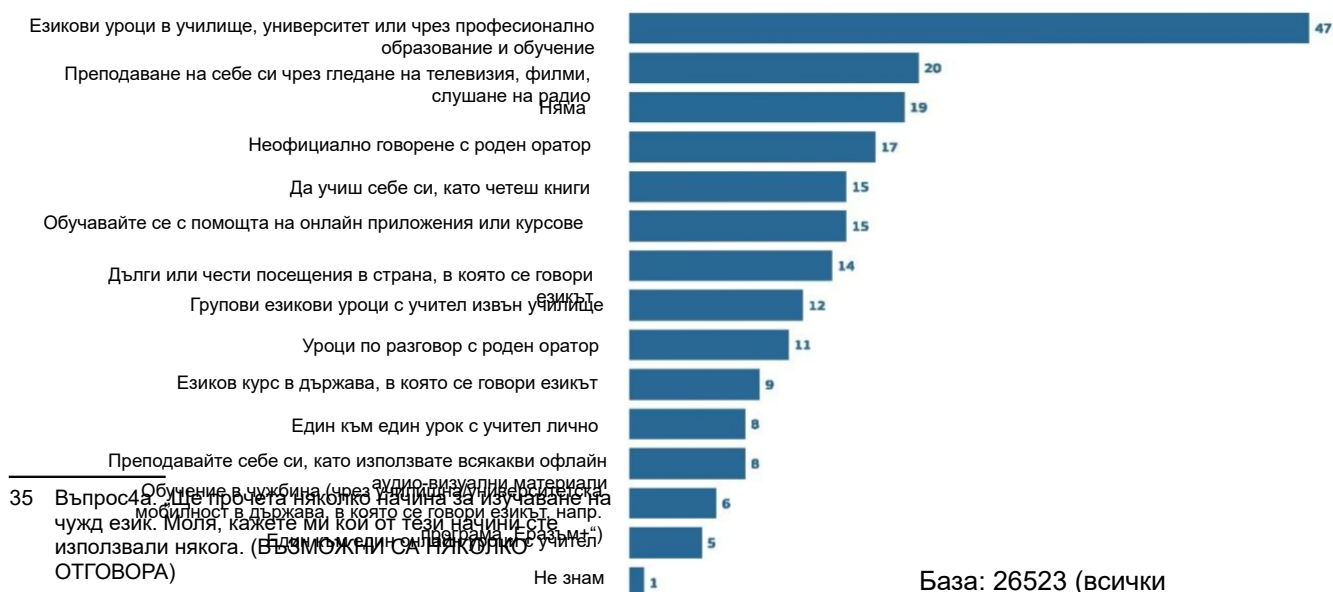
използване на онлайн приложения или курсове (15 %), или като посещава често или продължително пътуване до страната, в която се говори езикът (14 %).

Около един на всеки десет часа използва групови езикови уроци с учител извън училище (12 %), езиков курс в държава, в която се говори език (9 %), един към един урок с учител лично (8 %) или самостоятелно преподаване чрез използване на всякакви офлайн аудио-визуални материали (8 %).

Малка част от тях цитират обучение в чужбина (чрез училищна/университетска мобилност в държава, в която се говори езикът, напр. програма „Еразъм+“) (6 %) или един към един онлайн урок с учител (5 %)<sup>36</sup>.

Една пета (19 %) от европейците заявяват, че не са използвали нито един от методите за изучаване на чужд език.

### QB4a. Ще прочета няколко начина за изучаване на чужд език. Моля, кажете ми кой от тези начини сте използвали някога. (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)



База: 26523 (всички респонденти)

Националният анализ показва широко разпространени различия между различните държави членки.

Португалия (32 %) и Ирландия (31 %) се открояват като държави с изключително висок дял респонденти, които спонтанно заявяват, че никога не са използвали някой от методите, за да научат чужд език (отчетен като „никой“). Други държави с относително висок дял на респондентите спонтанно заявяват, че никога не са използвали нито един от методите, включително Испания и България (28 %), Гърция (26 %), Италия (25 %) и Унгария и Румъния (и двете по 24 %).

Изучаването на език чрез уроци в училище е най-разпространеният метод, използван от респондентите във всяка държава членка. Държавите, в които е особено вероятно респондентите да са използвали училищни уроци, са Литва (74 %), Швеция и Дания (73 %) и Финландия (70 %). Той е споменат само от малцинство в: Ирландия (29 %), България (31 %), Португалия (36 %), Италия (38 %), Полша и Румъния (и двете 44 %), Кипър (47 %), Белгия и Хърватия (48 %) и Австрия и Гърция (и двете по 49 %).

Респондентите най-често споменават преподаването си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио в Швеция и Малта (54 %), Финландия (47 %) и Нидерландия (46 %). Това е най-малко вероятно да се цитира в Гърция (8 %), Австрия (11 %) и България и Ирландия (и двете по 12 %).

Изучаването на език чрез неформално говорене с роден език най-често се посочва като начин, използван от респондентите в Швеция (42 %), Финландия (35 %) и Нидерландия (34 %).

Във връзка с това тези три държави имат и най-голям дял от респондентите, които твърдят, че са научили чрез дълги или чести посещения в държава, в която се говори езикът, като голяма част от тях възприемат този метод в Швеция (32 %), Финландия (23 %) и Нидерландия (27 %).

Швеция (44 %) се откроява от останалата част на ЕС по отношение на преподаването чрез четене на книги, следвана от 30 % във Финландия и Нидерландия, а 28 % в Люксембург заявяват, че са се учили по този начин. Най-малко вероятно е респондентите да кажат това в Гърция (5 %), Румъния и Италия (и двете по 8 %) и България (9 %).

Най-вероятно респондентите предпочитат сами да преподават чрез онлайн приложения или курсове в Швеция и Нидерландия (36 %), Люксембург (25 %) и Финландия (23 %), като най-ниски резултати се

наблюдават в Гърция (4 %), Португалия (5 %) и България (6 %).

За другите методи на обучение, които са били използвани от около един на всеки осем европейци или по-малко, Швеция се откроява като страна с изключително висок процент респонденти, които заявяват, че са се обучавали чрез дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът (32 %) и чрез уроци по разговор с роден език (20 %). Те също така са около два пъти по-склонни от европейците като цяло да са използвали езиков курс в държава, в която се говори език (19 % спрямо средно 9 %).

Кипър се откроява като държава, в която един към един урок с личен учител е особено вероятно да бъде използваният метод (31 %), в сравнение със средната стойност за ЕС от 8 %, докато един към един онлайн уроци с учител се цитират от висок дял на респондентите в Люксембург (22 %) в сравнение със средната стойност за ЕС от 5 %.

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

QB4a. Ще прочета няколко начина за изучаване на чужд език. Моля, кажете ми кой от тези начини сте използвали някога. (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)

	ЕС-27	БЪДЕТЕ	BG	CZ	DK	D0W	DE	D0E	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИПЪР	LV	LT	ЛЮ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение	47	48	31	50	73	42	43	48	60	29	49	43	51	48	38	47	55	74	39	45	52	69	49	44	36	44	68	50	70	73
Групови езикови уроци с учител извън училище	12	15	10	17	11	13	12	9	20	4	49	12	6	8	8	33	9	8	23	15	16	13	20	10	10	7	9	22	14	19
Един към един урок с учител лично	8	8	8	12	5	5	5	5	11	8	16	13	4	10	11	31	13	11	18	13	12	7	5	10	3	6	6	15	4	10
Уроци по разговор с роден оратор	11	28	7	15	8	11	10	6	16	12	6	9	11	6	12	10	17	15	21	6	17	13	13	10	6	5	10	17	17	20
Неофициално говорене с роден оратор	17	23	13	17	27	22	21	14	32	16	12	14	15	15	16	12	25	25	30	9	21	34	20	9	12	7	25	21	35	42
Дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът	14	16	9	15	27	19	18	14	18	6	6	8	17	9	11	7	9	15	19	7	11	27	15	11	7	6	17	19	23	32
Езиков курс в държава, в която се говори езикът	9	12	4	7	13	12	11	8	15	6	4	4	15	4	9	9	10	7	13	8	8	7	12	8	3	3	6	14	10	19
Обучение в чужбина (чрез училищна/университетска мобилност в държава, в която се говори езикът, напр. програма „Еразъм+“)	6	8	3	5	9	8	8	6	8	5	3	7	5	4	7	11	8	3	11	4	6	7	8	7	3	2	7	10	11	14
Да учиш себе си, като четеш книги	15	22	9	19	16	20	18	12	21	10	5	12	12	10	8	15	18	16	28	10	25	30	12	12	8	8	22	23	30	44
Преподавайте себе си, като използвате всички офлайн аудио-визуални материали	8	11	4	10	7	11	10	8	12	6	1	6	8	5	4	8	12	9	15	7	12	14	9	11	3	11	8	13	16	14
Преподаване на себе си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио	20	38	12	24	36	17	16	13	39	12	8	14	25	23	13	19	34	30	34	15	54	46	11	13	16	16	41	25	47	54
Обучавайте се с помощта на онлайн приложения или курсове	15	22	6	19	19	16	16	15	23	14	4	11	19	10	7	9	18	17	25	11	17	36	12	12	5	10	22	15	23	36
Един към един онлайн уроци с учител	5	7	4	10	3	2	3	4	6	8	4	5	6	6	6	9	6	5	22	6	11	4	5	6	3	3	6	12	2	2
Друго	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Няма	19	7	28	13	4	21	21	22	5	31	26	28	17	12	25	10	5	8	1	24	9	2	21	12	32	24	4	6	4	1
Не знам	1	0	2	2	2	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1	0	1	1	1	1	2	0	1	2	3	1	0	3	1	0
База: 26523 (всички респонденти)																														

Социално-демографският анализ показва следното:

- 15—24-годишните, не е изненадващо, имат по-голяма склонност да използват всички методи, особено в сравнение с тези на възраст над 55 години. Респондентите от най-младите демографски групи са много по-склонни да кажат, че са се научили от: сами преподават онлайн (27 % спрямо 7 %); гледане на телевизия/филми или слушане на радио (34 % спрямо 12 %); провеждане на уроци „един към един“ с учител (6 % спрямо 3 %); сами преподават чрез използване на офлайн аудио-визуални материали (13 % спрямо 5 %); и използване на езиков курс в страна, в която се говори език (12 % срещу 7 %).

Тези, които завършват редовното си образование на възраст над 20 години, също имат по-силна тенденция да използват всички методи, особено в сравнение с тези, които завършват на 15 или по-малко. Те са особено по-склонни да кажат, че са се научили от: гледане на телевизия/филми или слушане на радио (28 % спрямо 6 %); използване на офлайн аудио-визуални материали (13 % спрямо 2 %); преподаване чрез онлайн приложения или курсове (21 % спрямо 2 %) и чрез четене на книги (22 % спрямо 4 %); използване на езиков курс в държава, в която се говори език (14 % спрямо 3 %); и използване на уроци за разговори с роден език (15 % срещу 4 %).

Сред различните социално-професионални категории студентите са много по-склонни от всяка друга професионална група и особено в сравнение с пенсионерите да са използвали езикови уроци в училище (68 % спрямо 36 %). Те също така имат най-голяма тенденция да са се обучавали онлайн (30 % спрямо 6 %) и да са учили чужди езици чрез гледане на телевизия/филми или слушане на радио (37 % срещу 11 %).

Респондентите, които „почти никога или никога“ изпитват затруднения при плащането на сметки, особено в сравнение с тези, които изпитват затруднения в по-голямата част от времето, са по-склонни да използват: езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение (51 % спрямо 39 %), самостоятелно обучение чрез използване на аудио-визуални материали (съответно 9 % спрямо 5 %); дълги или чести посещения в държава, в която се говори езикът (17 % спрямо 8 %); самостоятелно преподаване чрез четене на книги (17 % спрямо 8 %); неофициално говорене с роден език (19 % срещу 13 %); самостоятелно преподаване чрез гледане на телевизия/филми или слушане на радио (22 % спрямо 14 %); и езиков курс в страната, в която се говори езикът (8 % спрямо 3 %).

Респондентите, които се определят като принадлежащи към горната средна класа, имат по-силна тенденция да използват езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение в сравнение с работническата класа (59 % спрямо 39 %). Същото важи и за „да преподаваш себе си, като четеш книги“ (26 % спрямо 8 %).

Хората, които са активни в изучаването на езици, и особено тези, които са много активни, са, както може да се очаква, по-вероятно от тези, които са неактивни да кажат, че са използвали всеки от различните методи като начин за изучаване на език. Тази тенденция е най-забележима по отношение на: самообучаване онлайн (37 % спрямо 7 %); самостоятелно обучение чрез използване на офлайн аудио-визуални материали (18 % спрямо 5 %); самостоятелно преподаване чрез четене на книги (28 % спрямо 10 %); самостоятелно преподаване чрез гледане на телевизия/филми или слушане на радио (37 % спрямо 14 %); уроци по разговор с роден език (20 % срещу 8 %); и неофициално говорене с роден език (29 % срещу 14 %)<sup>37</sup>.

За респондентите, които са учили в чужбина чрез програми за мобилност като „Еразъм“, разликата между поколенията е над два пъти по-голяма от броя на респондентите в най-младата възрастова категория (15—24 години) в сравнение с най-старата категория (55 години и повече) (10 % спрямо 4 %). Важно е също така да се отбележи, че лицата, които се идентифицират като принадлежащи към висшата класа (14 %) и горната средна класа (14 %) са най-склонни да участват, за разлика от тези в работническата класа (3 %) и по-ниската средна класа (6 %).

37 Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

QB4a. Ще прочета няколко начина за изучаване на чужд език. Моля, кажете ми кой от тези начини сте използвали някога. (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)

	Езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение	Групови езикови уроци с учител извън училище	Един към един урок с учител лично	Уроци по разговор с роден оратор	Предоставяне на информация на родния говорител	Дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът	Езиков курс в държава, в която се говори езикът	Обучение в чужбина (чрез училищна/университетска мобилност в държава, в която се говори езикът, напр. програма „Еразъм +“)	Да учиш себе си, като четеш книги	Преподавателите себе си, като използват всякакви офлайн аудио-визуални материали	Преподаване на себе си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио	Преподаване на себе си чрез използване на онлайн приложения или курсове	Един към един онлайн уроци с учител	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	47	12	8	11	17	14	9	6	15	8	21	16	5	0	19	1
<b>Пол</b>																
Човек	47	11	8	12	19	15	9	7	15	9	21	16	5	0	17	1
Жена	46	12	8	11	16	13	10	6	14	8	19	14	5	1	21	1
<b>Възраст</b>																
15—24	62	14	11	15	22	15	12	10	23	13	34	27	6	1	3	1
25—39	49	13	10	14	21	17	11	9	17	10	28	21	6	0	10	1
40—54	49	14	9	12	18	15	10	7	15	9	19	15	6	0	14	1
55 +	39	9	6	7	13	12	7	4	10	5	12	7	3	1	32	2
<b>Образование (края на)</b>																
15—	19	5	4	4	8	6	3	2	4	2	6	2	2	0	56	2
16—19	43	9	6	8	13	10	6	3	9	6	14	10	4	1	22	1
20+	58	17	11	15	24	22	14	11	22	13	28	21	7	0	5	1
Все още учи	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
<b>Социално-професионална категория</b>																
Самостоятелно заети лица	47	15	11	15	22	17	12	9	16	10	22	16	6	0	10	1
Мениджъри	57	16	11	16	25	23	14	13	23	14	29	24	9	0	6	0
Други бели якички	50	15	10	12	20	15	11	6	16	10	22	17	6	0	11	1
Ръчни работници	45	10	7	10	14	11	8	4	10	7	18	13	5	1	19	1
Домашни лица	31	1	7	7	7	7	4	3	7	3	9	7	3	0	42	1
Безработни	41	8	6	8	12	8	7	4	11	6	17	12	3	0	24	3
Пенсионер	36	8	5	6	13	11	6	4	9	4	11	6	3	1	35	2
Студенти	68	16	12	18	25	19	13	11	27	13	37	30	5	0	2	1
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																
През по-голямата част от времето	39	10	5	8	13	8	7	3	8	5	14	9	5	0	29	2
От време на време	40	11	9	11	15	10	8	5	12	8	17	12	5	1	23	1
Почти никога/Никога	51	12	8	12	19	17	10	8	17	9	22	17	5	0	16	1
<b>Помислете за принадлежност към</b>																
Работническата класа	39	7	5	8	11	8	5	3	8	5	13	9	3	1	32	32
Долната средна класа	44	10	6	10	16	12	8	6	12	8	17	12	5	0	23	2
Средната класа	48	13	10	12	19	16	11	7	16	9	22	16	6	0	15	1
Горната средна класа	59	19	12	15	29	25	16	14	26	12	30	25	7	0	5	0
Висшата класа	49	10	19	29	28	28	18	14	33	16	24	24	7	0	3	2
<b>Дейност като изучаващ език</b>																
Много активни	55	19	13	20	29	24	17	12	28	18	37	37	8	0	0	0
Активни	46	14	14	14	22	18	13	10	21	14	27	24	8	0	3	1
Не е активен	45	9	6	8	14	11	7	4	10	5	14	7	4	1	27	1

## 7. Ефективност на методите на обучение

Респондентите също така бяха помолени да преценят кой метод, от всеки, който някога са използвали за изучаване на чужд език, е най-ефективният<sup>38</sup>.

**Европейците смятат, че езиковите уроци в училище са най-ефективният начин за изучаване на чужд език.**

Европейците най-вероятно смятат, че езиковите уроци в училище са най-ефективният начин, по който са научили чужд език, като малко над една трета (34 %) казват това.

Това отразява факта, че уроците в училище са най-често срещаният начин, по който европейците са научили език.

Малко под един на всеки десет респонденти (9 %) цитира неофициалното говорене с роден език като най-ефективния начин, по който са научили даден език, последвано от дълги или чести посещения в страна, в която се говори език (8 %), групови езикови уроци с учител извън училище (7 %), преподаване на себе си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио (7 %) и разговори с роден език (6 %) и един към един онлайн уроци с учител (2 %).

Всички други начини на учене се възприемат като най-ефективния метод, използван от един на всеки двадесет европейци или по-малко с преподаване чрез използване на всякакви офлайн аудио-визуални материали (2 %) най-малко вероятно да се считат за най-ефективния начин, който е бил използван.

На национално равнище виждаме, че респондентите най-вероятно възприемат езиковите уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение като ефективни в Литва (50 %), Румъния (45 %), Дания и Словения (и двете 44 %) и Хърватия (43 %). Те са най-малко склонни да мислят това в Гърция (13 %), Люксембург (18 %) и Кипър (22 %).

Неформалното говорене с роден език най-вероятно ще се разглежда като ефективно в Естония (15 %), Латвия и Люксембург (14 %) и Ирландия и Финландия (и двете по 13 %).

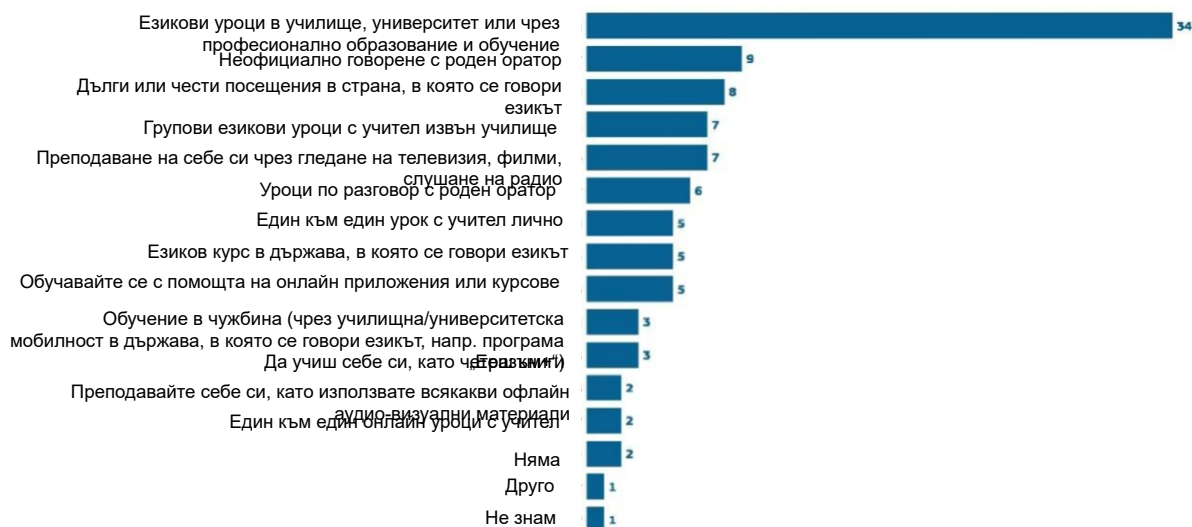
Повече от един на всеки десет респонденти смята същото за дълги или чести посещения в държава, в която езикът се говори в: Швеция и Дания (13 %), Нидерландия (12 %) и Финландия и Франция (по 11 %).

Гърция се откроява по отношение на груповите езикови уроци с учител извън училище, като почти половината (47 %) го оценяват като ефективен метод, следвана от Кипър (24 %), Австрия (12 %) и Люксембург и Португалия (по 11 %), като никоя друга държава не е с над 10 %.

Малта се откроява като единствената страна, в която повече от един на всеки пет (22 %) цитира преподаването си, гледайки телевизия, филми, слушане на радио. Кипър е единствената държава, в която повече от един на всеки пет (21 %) цитира един към един урок с учител лично.

От останалите методи нито една държава не дава резултати, по-високи от 10 %, с изключение на Люксембург, където 11 % считат, че един към един онлайн урок с учител е ефективен.

### QB4b. Кое откри, че е най-ефективно?



38 База: 21133 (ответници, които са използвали поне един от методите на обучение в QB4a)

Въпрос 4b: По какъв начин намирате най-ефективния?

**QB4b. Кое откри, че е най-ефективно?**

	EC-27	БЪДЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИПЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	НА	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение	34	26	33	30	44	34	24	28	13	37	31	43	33	22	29	50	18	36	36	36	33	30	37	45	44	29	38	37
Групови езикови уроци с учител извън училище	7	8	7	6	3	6	9	2	47	9	3	5	4	24	5	3	11	8	6	4	12	7	11	6	3	8	5	4
Един към един урок с учител лично	5	3	7	7	1	2	5	6	17	8	3	8	8	21	7	6	7	10	5	2	2	7	2	5	3	6	1	2
Уроци по разговор с роден оратор	6	11	5	8	2	5	6	8	3	5	6	3	10	5	8	6	6	3	4	3	6	7	4	4	4	7	5	3
Неофициално говорене с роден оратор	9	8	10	8	8	12	15	13	6	10	8	9	10	5	14	11	14	4	5	10	8	4	9	5	10	8	13	10
Дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът	8	7	8	8	13	10	10	5	2	5	11	4	9	2	5	6	8	6	1	12	8	7	6	4	6	8	11	13
Езиков курс в държава, в която се говори езикът	5	6	3	3	4	5	5	3	1	1	9	2	6	3	3	2	4	6	3	2	6	5	2	2	2	5	3	5
Обучение в чужбина (чрез училищна/университетска мобилност в държава, в която се говори езикът, напр. програма „Еразъм+“)	3	3	2	3	4	4	3	4	2	5	1	2	4	4	3	1	4	2	2	3	5	4	3	1	3	3	3	4
Да учиш себе си, като четеш книги	3	3	3	4	1	4	2	5	1	3	1	2	2	3	2	1	4	3	2	2	3	5	3	2	3	5	2	4
Преподавайте себе си, като използвате всички офлайн аудио-визуални материали	2	3	4	3	1	3	2	3	1	1	1	2	1	3	2	1	2	2	2	2	3	4	1	6	1	2	1	1
Преподаване на себе си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио	7	11	7	7	6	4	8	6	1	6	9	9	6	4	11	5	5	8	22	13	2	5	10	10	11	4	8	10
Обучавайте се с помощта на онлайн приложения или курсове	5	7	3	4	5	5	4	8	1	4	8	4	4	1	4	3	4	3	7	8	5	5	2	5	5	2	6	6
Един към един онлайн уроци с учител	2	2	3	4	1	1	2	5	1	1	2	3	2	2	3	1	11	3	3	1	1	3	2	2	2	6	1	1
Друго	1	1	1	2	4	2	1	1	0	2	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	1	0
Няма	2	1	3	1	1	2	2	2	3	3	4	2	1	1	2	1	1	3	1	0	4	2	3	2	0	1	1	0
Не знам	1	0	1	2	2	1	2	1	1	0	2	1	0	0	1	2	0	2	0	1	1	4	1	0	1	4	1	0
База: 21133 (ответници, които са използвали поне един от методите на обучение в QB4a)																												

Социално-демографският анализ показва следното:

- Жените е малко по-вероятно да видят езиковите уроци в училище, университет или чрез

професионално образование и обучение като ефективни в сравнение с мъжете (35 % спрямо 32 %).

- Респондентите на възраст 55 и повече години са по-склонни (38 %) да мислят по този начин, отколкото тези на възраст 15—24 години (34 %), тези на възраст 40—54 години (33 %) и тези на възраст 25—39 години (28 %). Най-младата демографска група е най-вероятно (11 %) да мисли, че преподаването чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио е ефективно, в сравнение с 5 % сред хората на възраст 40 и повече години.
- Повече от един на всеки трима (35 %) от тези, които са ходили на училище до 15-годишна възраст, смятат, че езиковите уроци в училище са ефективни, в сравнение с 29 % от тези, които са напуснали училище на възраст 20 или повече години. Последната група е по-вероятно (11 %) да бъде убедена в ефективността на дългите или честите посещения в страна, в която се говори езикът, в сравнение с по-слабо образованите им връстници (6 %).
- За домашните хора е най-вероятно (41 %) да мислят, че езиковите уроци в училище са ефективни, в сравнение с 35 % сред работниците, работещи на ръка, и 29 % от мениджърите и самостоятелно заетите лица. Ръководителите са по-склонни (12 %) да бъдат убедени в дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът, в сравнение с работниците на ръка и домашните лица (и двете по 7 %).
- Тези, които считат себе си за принадлежащи към работническата класа, са по-склонни (40 %) да мислят, че езиковите уроци в училище са ефективни, в сравнение с 32 % от средната класа и 28 % от висшата класа.
- Хората, които са активни в изучаването на езици, и по-специално тези, които са много активни, е по-малко вероятно от тези, които са неактивни, да кажат, че езиковите уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение са ефективни (23 % спрямо 40 %).
- В сравнение с наблюдаването в предходния въпрос, най-младата възрастова категория (15—24 години) е два пъти по-вероятно от най-старата категория (на възраст 55 години и повече) да определи програмите за мобилност като „Еразъм“ за ефективни. Ние също така отбелязваме, че ефективността на тези програми се увеличава с нивото на образование, като респондентите в началното образование са на най-ниско (3 %) и най-високото ниво на докторанти (9 %).



Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

QB4b Кои намирате за най-ефективни? (% — ЕС)

	Езикови уроци в училище, университет или чрез професионално образование и обучение	Групови езикови уроци с учител извън училище	Един към един урок с учител лично	Уроци по разговорен роден език	Неофициално говорене с роден език	Дълги или чести посещения в страна, в която се говори езикът	Езиков курс в държава, в която се говори езикът	Обучение в чужбина (чрез училищна/университетска мобилност в държава, в която се говори езикът, напр. програма „Еразъм +“)	Да учиш себе си, като четеш книги	Преподавателите себе си, като използват всякакви офлайн аудио-визуални материали	Преподавателите на себе си чрез гледане на телевизия, филми, слушане на радио	Обучаване с помощта на онлайн приложения или курсове	Един към един онлайн уроци с учител	Друго	Няма	Не знам
ЕС-27	34	7	5	6	9	8	5	3	3	2	7	5	2	1	2	1
<b>Пол</b>																
Човек	32	6	5	6	10	9	4	4	3	2	7	6	2	1	2	1
Жена	35	7	5	6	9	8	5	3	3	2	6	5	2	1	2	1
<b>Възраст</b>																
15—24	34	6	5	5	8	7	5	4	2	2	11	6	2	1	1	1
25—39	28	6	6	7	10	8	6	4	3	2	9	6	2	1	2	0
40—54	33	7	6	6	9	9	5	3	3	2	5	6	2	1	2	1
55 +	38	7	5	5	9	9	4	2	3	2	5	3	2	1	3	2
<b>Образование (края на)</b>																
15—	35	7	3	6	11	6	4	2	4	1	7	3	2	1	6	2
16—19	38	6	5	5	9	7	4	2	3	2	6	5	2	1	3	2
20+	29	7	6	6	9	11	6	5	3	2	6	5	2	1	1	1
Все още учи	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
<b>Социално-професионална категория</b>																
Самостоятелно заети лица	29	6	6	6	9	10	5	4	3	2	7	6	2	1	1	1
Мениджъри	29	5	7	6	9	12	7	6	2	2	5	6	2	1	1	1
Други бели якички	31	9	6	6	10	8	5	2	3	3	7	4	2	1	1	2
Ръчни работници	35	6	5	6	9	7	4	2	3	2	8	6	2	1	3	1
Домашни лица	41	6	5	5	5	7	4	1	5	1	6	6	2	1	4	1
Безработни	32	6	4	5	10	8	4	2	2	3	9	6	3	1	4	1
Пенсионер	38	6	4	5	10	9	4	2	3	1	5	3	2	2	4	2
Студенти	35	6	5	6	8	8	5	5	2	2	10	5	1	1	0	1
<b>Трудности при плащането на сметки</b>																
През по-голямата част от времето	33	8	5	6	10	5	5	2	4	2	8	3	4	0	4	1
От време на време	32	7	6	7	8	7	5	2	3	3	8	6	2	1	2	1
Почти никога/Никога	34	6	5	5	9	10	5	4	3	2	6	5	2	1	2	1
<b>Помислете за принадлежност към</b>																
Работническата класа	40	6	4	5	9	6	3	2	3	2	7	4	1	1	5	2
Долната средна класа	34	6	4	6	10	8	4	3	3	2	7	5	3	1	3	1
Средната класа	32	7	6	6	9	9	5	3	3	2	7	6	2	1	1	1
Горната средна класа	29	7	6	5	11	12	6	6	2	2	5	5	2	1	0	1
Висшата класа	28	4	8	13	9	10	9	3	3	1	5	5	1	0	0	1
<b>Дейност като изучаващ език</b>																
Много активни	23	6	6	7	11	10	6	5	3	3	7	9	2	1	0	1
Активни	21	7	8	6	10	8	6	3	4	3	10	8	3	1	1	1
Не е активен	40	7	4	5	8	8	4	3	3	1	6	3	2	1	3	2

## 8. Използване на онлайн машинни преводи

**Повечето европейци рядко или никога не използват машинен превод.**

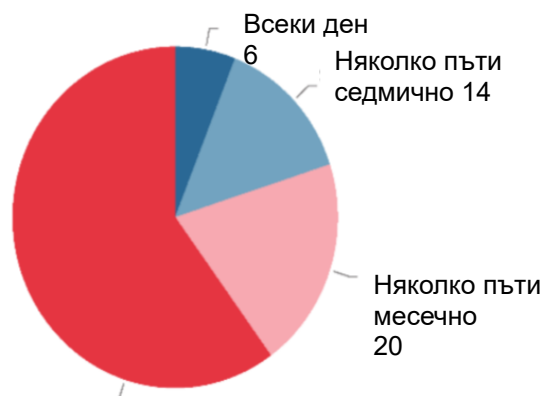
Запитани са колко често използват онлайн машинни преводи<sup>39</sup>.

Шест от всеки десет (60 %) респонденти заявяват, че рядко или никога не използват машинен превод. Един на всеки пет (20 %) го използва няколко пъти месечно, а един на всеки седем (14 %) го използва няколко пъти седмично. Малко малцинство (6 %) го използват ежедневно. Съществуват обаче значителни различия в отделните държави.

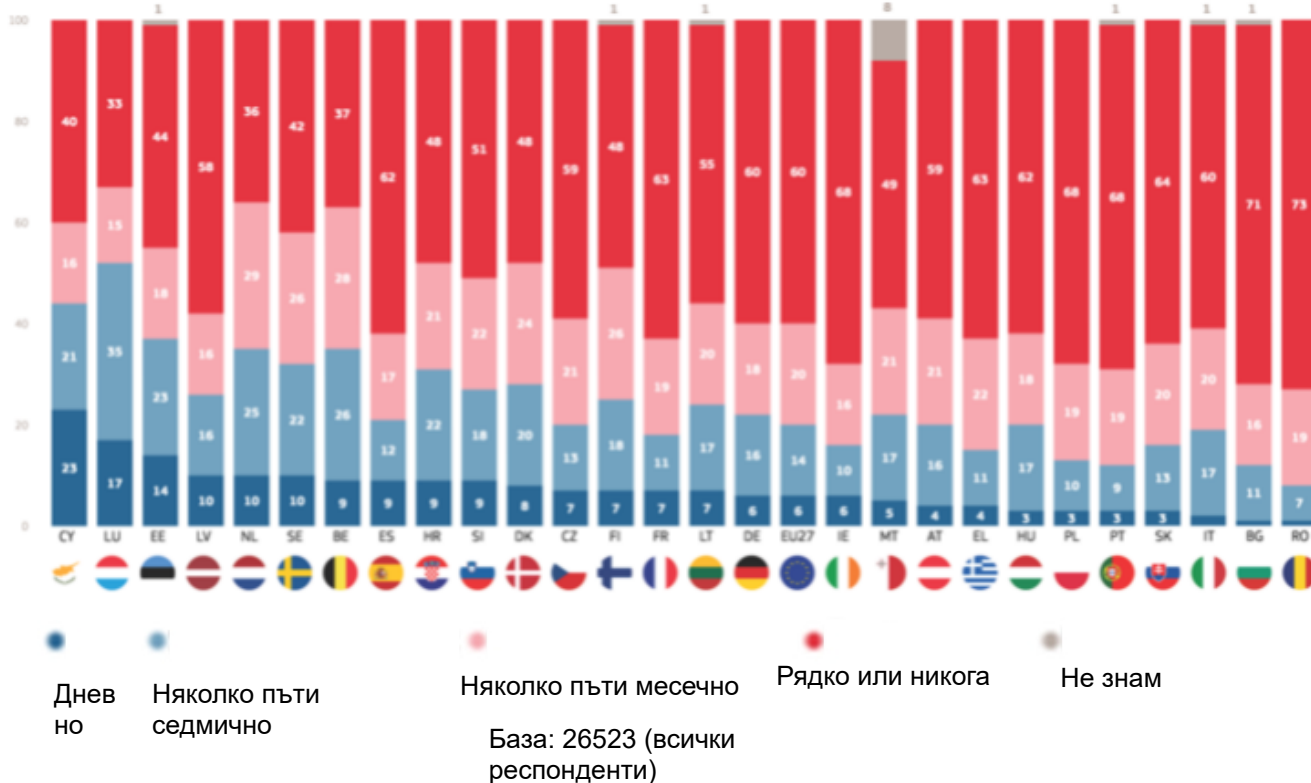
В 17 държави повече от половината респонденти заявяват, че никога не използват машинен превод, като най-голям дял се наблюдава в Румъния (73 %), България (71 %), Ирландия, Португалия и Полша (68 % от всички) и Словакия (64 %). Най-ниски резултати в това отношение се наблюдават в Люксембург (33 %),

Люксембург се откроява, като повече от един на всеки трима (35 %) заявява, че използва машинен превод няколко пъти седмично, следван от Белгия (26 %) и Нидерландия (25 %).

QB8. Колко често използвате онлайн машинни преводи? (ЕС-27) (%)



QB8. Колко често използвате онлайн машинни преводи? Рядко или никога 60



Нидерландия (36 %) и Белгия (37 %).

Респондентите е най-вероятно да използват машинен превод няколко пъти месечно в Нидерландия (29 %), Белгия (28 %) и Швеция и Финландия (по 26 %).

Кипър е единствената държава, в която повече от един на всеки пет (23 %) казват, че ежедневно използват машинен превод, следван от Люксембург (17 %), Естония (14 %) и Латвия, Нидерландия и Швеция (10 % от всички). Това е най-малко вероятно да се каже в България и Румъния (и двете по 1 %), Италия (2 %), Унгария, Полша, Португалия и Словакия (3 % всички).

<sup>39</sup> ВЪПРОСВ8. Колко често използвате онлайн машинни преводи?

Социално-демографският анализ показва следното:

- Жените са по-склонни от мъжете да казват, че рядко или никога не използват машинен превод (62 % спрямо 57 %).
- По-младите респонденти са по-склонни да използват машинен превод ежедневно, като един на всеки десет (11 %) от тези на възраст 15—24 години заявява това, в сравнение с 5 % от хората на възраст 40—54 години и 2 % от тези на възраст 55 и повече години.
- Образователните нива играят важна роля. Например, тези, които са напуснали училище на възраст 20 и повече години, е по-вероятно (27 %) да използват машинен превод няколко пъти месечно в сравнение с тези, които са напуснали училище на възраст 15 или по-млади години (5 %). Същото важи и за тези, които го използват няколко пъти седмично (19 % срещу 4 %) или ежедневно (8 % срещу 1 %).
- Студентите (12 %) и мениджърите (10 %) са най-склонни да използват машинен превод ежедневно, в сравнение с работниците на ръка (5 %), домашните лица (3 %) и пенсионерите (2 %).
- Респондентите, които смятат себе си за принадлежащи към висшата класа, са най-склонни (43 %) да използват машинен превод няколко пъти месечно, в сравнение със средната класа (22 %) и работническата класа (12 %).
- Респондентите от големите градове (7 %) са по-склонни да използват онлайн машинни преводи ежедневно, отколкото респондентите от малките градове (5 %) и селските села (4 %). По същия начин е по-вероятно те да използват онлайн машинен превод няколко пъти седмично (17 %), отколкото респондентите от малките градове (15 %) и селските райони (11 %).
- Активните изучаващи езици са значително по-склонни да използват машинно обучение ежедневно в сравнение с тези, които са неактивни (13 % спрямо 3 %)<sup>40</sup>.

### QB8 Колко често използвате онлайн машинни преводи? (% — ЕС)

	Дневно	Няколко пъти седмично	Няколко пъти месечно	Рядко или никога	Не знам
ЕС-27	6	14	20	60	0
<b>Пол</b>					
Човек	6	15	21	57	1
Жена	5	13	19	62	1
<b>Възраст</b>					
15—24	11	25	28	36	0
25—39	9	20	26	45	0
40—54	5	16	23	56	0
55 +	2	7	12	78	1
<b>Образование (края на)</b>					
15—	1	4	5	89	1
16—19	4	11	17	68	0
20+	8	19	27	46	0
Все още учи	12	29	30	29	0
<b>Социално-професионална категория</b>					
Самостоятелно заети лица	6	19	26	49	0
Мениджъри	10	21	30	39	0
Други бели якички	6	18	25	51	0
Ръчни работници	5	12	20	63	0
Домашни лица	3	8	10	78	1
Безработни	7	11	17	65	0
Пенсионер	2	5	8	84	1
Студенти	12	29	30	29	0
<b>Трудности при плащането на сметки</b>					
През по-голямата част от времето	5	12	14	68	1
От време на време	5	16	18	61	0
Почти никога/Никога	6	14	22	58	0
<b>Помислете за принадлежност към</b>					
Работническата класа	3	8	12	76	1
Долната средна класа	6	14	19	60	1
Средната класа	6	16	22	56	0
Горната средна класа	10	23	27	40	0
Висшата класа	9	14	43	34	0
<b>Субективна урбанизация</b>					
Селско село	4	11	18	66	1
Малък/Средно голям град	5	15	21	58	1
Голям град	7	17	21	55	0
<b>Дейност като изучаващ език</b>					
Много активни	13	28	28	31	0
Активни	8	27	29	36	0
Не е активен	3	9	17	71	0

<sup>40</sup> Много активни изучаващи езици са тези респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните 2 години, за разлика от активните учащи, които вместо това не са научили нов език наскоро, но възнамеряват да го направят, и не са активни учащи, а именно тези респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език и не възнамеряват да го направят през следващата година.

## IV. ОТНОШЕНИЕТО НА ЗЕНС КЪМ МНОГОЕЗИЧИЕТО



В настоящата глава се разглеждат нагласите на европейците по отношение на редица въпроси, свързани с изучаването и използването на допълнителни езици. По-конкретно, в първия раздел главата разглежда степента, в която европейците смятат, че хората в ЕС следва да могат да говорят езици, различни от майчиния си език. Във втория раздел главата се отнася до това дали регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени. В последния раздел главата разглежда въпроса дали подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката.

### 1. Говорене на един или повече езици в допълнение към майчиния език

**По-голямата част от европейците смятат, че всеки в ЕС трябва да говори поне един език в допълнение към майчиния си език, а повечето хора трябва да говорят повече от един език в допълнение към майчиния си език.**

Съществува широк консенсус сред европейците, че всеки в ЕС трябва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език<sup>41</sup>.

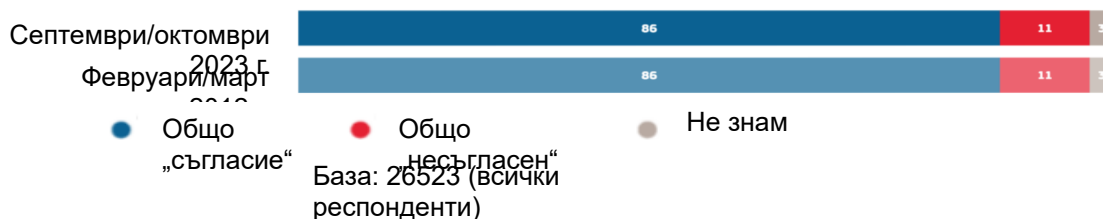
(11 %, =) европейците не са съгласни с това мнение, като само 3 % заявяват, че „напълно не са съгласни“.

Близо седем на всеки десет европейци (69 %, -4) са съгласни, че хората в ЕС трябва да могат да говорят повече от един език в допълнение към майчиния си език, а трети (32 %, -2) заявяват, че „напълно са съгласни“ с това мнение. Степента на пълно несъгласие с това мнение (28 %, +4) е по-висока, отколкото по отношение на мнението, че европейците трябва да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език. Разликите се ограничават главно до тези, които са склонни да не са съгласни (20 %, +2), а не „напълно“ да не са съгласни (8 %, +2). Като цяло респондентите в по-голямата си част подкрепят визията на ЕС, че гражданите на ЕС следва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език, и има малко доказателства за силно неодобрение на тази визия.

На национално равнище виждаме, че в 11 държави членки повече от девет от десет са съгласни, че всеки в ЕС трябва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език, с почти единодушие в Кипър (99 %), Люксембург (98 %) и

#### QB7. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. (ЕС-27) (%)

**Всеки в ЕС трябва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език.**



#### QB7. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. (ЕС-27) (%)

**Всеки в ЕС трябва да може да говори повече от един език в допълнение към майчиния си език.**



Повече от четирима на всеки петима европейци (86 %, същия дял като през 2012 г.) са съгласни, че трябва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език, като почти половината (48 %, +2) напълно са съгласни. Около един на всеки десет

Гърция (97 %). В 13 държави повече от половината са напълно съгласни с това твърдение, като най-високите резултати се наблюдават в Люксембург (77 %), Гърция (75 %) и Латвия (72 %). Що се отнася до тези, които са напълно съгласни и са склонни да се съгласят, най-ниски резултати се наблюдават в Румъния (78 %), Чехия и България (по 80 %) и Финландия (81 %).

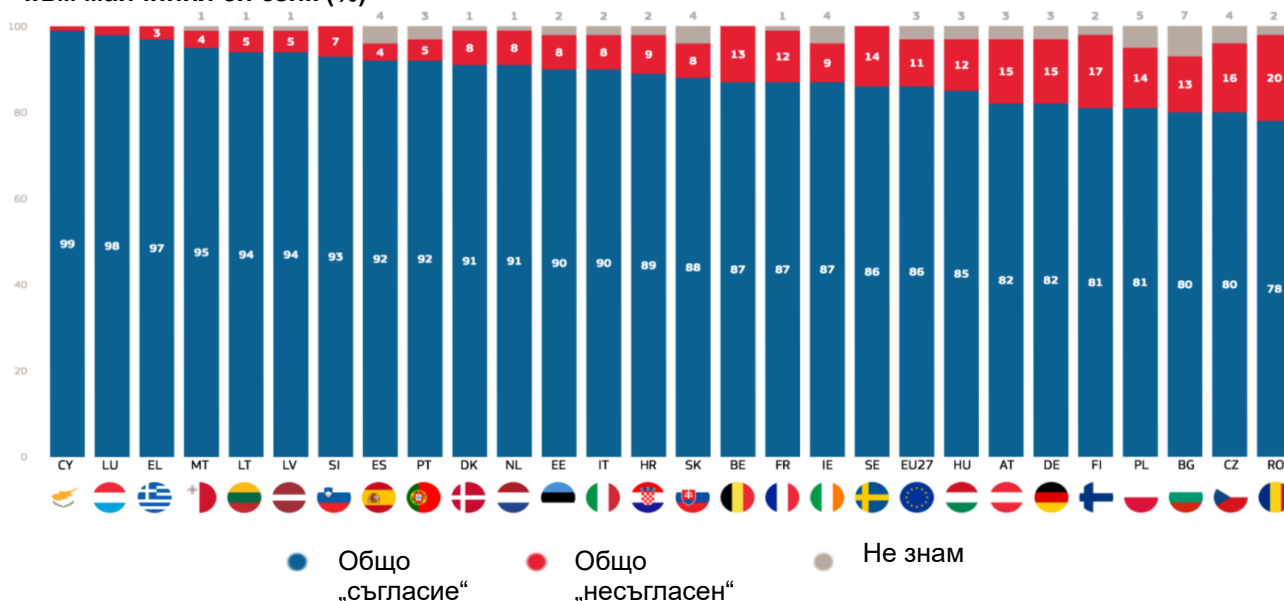
Мнозинството от респондентите са съгласни, че хората в ЕС следва да могат да говорят повече от един език в

<sup>41</sup> ВЪПРОС7. „Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения.“

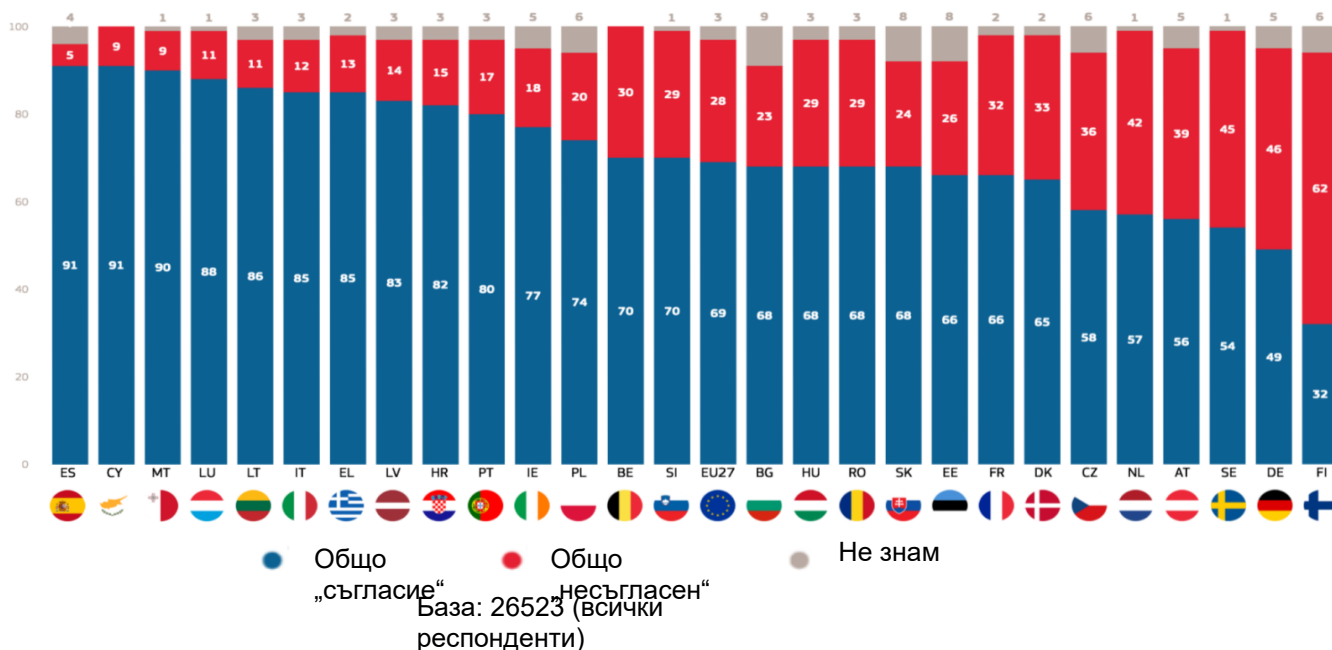
допълнение към майчиния си език във всяка държава членка, с изключение на Финландия (32 %) и Германия (49 %). Най-високи резултати се наблюдават в Кипър и Испания (по 91 %), Малта (90 %) и Люксембург (88 %).



**QB7.1. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения.-Всеки в ЕС трябва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език (%)**



**QB7.2. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения.-Всеки в ЕС трябва да може да говори повече от един език в допълнение към майчиния си език (%)**



В сравнение с 2012 г. и 2023 г. виждаме, че в 17 държави респондентите са по-склонни да се съгласят, че всички в ЕС трябва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език. Най-голямо увеличение се наблюдава в Ирландия (87 %, + 9), Португалия (92 %, + 9), България (80 %, + 7) и Литва (94 %, + 6). Още по-голямо увеличение се наблюдава сред онези, които напълно са съгласни с това

твърдение, най-вече Малта (76 %, + 27), Гърция (75 %, + 24) и България (45 %, + 18).

Респондентите са по-склонни да се съгласят, че всички в ЕС следва да могат да говорят повече от един език в допълнение към майчиния си език в десет държави, като най-голямо увеличение се наблюдава в Ирландия (77 %, + 21), Кипър (91 %, + 15) и Малта (90 %, + 15). Рязък спад се наблюдава сред другите места в

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

Нидерландия (57 %, -24), Швеция (54 %, -17) и Естония (66 %, — 6).



Социално-демографският анализ показва следното:

- По-младите респонденти, особено тези на възраст 15—24 години, е по-вероятно (90 %, + 5) да се съгласят, че всички в ЕС следва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език, в сравнение с 49 % от лицата на възраст 25—39 години, 47 % от лицата на възраст 40—54 години и 46 % от лицата на възраст 55 и повече години. Респондентите на възраст 15—24 години са малко по-склонни (71 %) да се съгласят, че хората в ЕС следва да могат да говорят повече от един език, в сравнение с 67 % сред хората на възраст 55 и повече години.
- Тези, които са останали в училище след 20-годишна възраст, е по-вероятно (90 %) да се съгласят, че всички в ЕС следва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език, в сравнение с тези, които са напуснали училище на 15 или по-малко години (79 %). Същото важи и за способността да се говори повече от един език, като най-образованата група е по-вероятно да се съгласи напълно (35 %) в сравнение с по-слабо образованите си връстници (31 %).
- Учениците са най-склонни (93 %) да се съгласят, че всички в ЕС трябва да могат да говорят поне един език в допълнение към майчиния си език, особено в сравнение с безработните респонденти и домакините (по 82 %). За самостоятелно заетите лица е най-вероятно (74 %) да се съгласят, че хората в ЕС следва да могат да говорят повече от един език в сравнение с безработните (64 %) и пенсионерите (65 %).
- Тези, които никога не са имали проблеми с плащането на сметките си, е по-вероятно (88 %) да се съгласят, че всички в ЕС трябва да могат да говорят поне един език в допълнение към майка си, отколкото тези, които изпитват затруднения през повечето време (81 %).
- Тези, които считат себе си за принадлежащи към висшата средна класа, е най-вероятно (93 %) да се съгласят, че всички в ЕС трябва да могат да говорят поне един допълнителен език в сравнение с 81 % от тези в работническата класа. Тези, които принадлежат към висшата класа, е по-вероятно (79 %) да се съгласят, че хората в ЕС трябва да могат да говорят повече от един език в сравнение със 70 % от средната класа и 68 % от работническата класа.

QB7.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. Всеки в ЕС следва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език (% — ЕС)

	Напълно съм съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Не знам	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“
ЕС-27	48	38	8	3	3	86	11
<b>Пол</b>							
Човек	48	39	8	3	2	87	11
Жена	47	39	8	3	3	86	11
<b>Възраст</b>							
15—24	55	35	6	3	1	90	9
25—39	49	38	9	3	1	87	12
40—54	47	40	8	3	2	87	11
55 +	46	39	8	3	4	85	11
<b>Образование (края на)</b>							
15—	39	40	9	5	7	79	14
16—19	40	44	10	3	3	84	13
20+	58	32	6	3	1	90	9
Все още учи	59	34	5	2	0	93	7
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	51	38	7	3	1	89	10
Мениджъри	57	34	6	2	1	91	8
Други бели якички	48	40	8	2	2	88	10
Ръчни работници	41	43	10	4	2	84	14
Домашни лица	42	40	9	3	6	82	12
Безработни	42	40	10	4	4	82	14
Пенсионер	46	38	8	4	4	84	12
Студенти	59	34	5	2	0	93	7
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	46	35	10	5	4	81	15
От време на време	42	43	10	3	2	85	13
Почти никога/Никога	51	37	7	3	2	88	10
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	44	37	9	4	6	81	13
Долната средна класа	44	42	8	4	2	86	12
Средната класа	48	40	8	3	1	88	11
Горната средна класа	62	31	4	2	1	93	6
Висшата класа	61	28	6	4	1	89	10

QB7.2 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. Всеки в ЕС следва да може да говори повече от един език в допълнение към майчиния си език (% — ЕС)

	Напълно съм съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Не знам	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“
ЕС-27	32	37	20	8	3	69	28
<b>Пол</b>							
Човек	32	36	21	8	3	68	29
Жена	33	37	19	7	4	70	26
<b>Възраст</b>							
15—24	34	37	18	8	3	71	26
25—39	34	36	20	8	2	70	28
40—54	33	37	20	7	3	70	27
55 +	30	37	20	8	5	67	28
<b>Образование (края на)</b>							
15—	31	36	17	9	7	67	26
16—19	30	37	21	8	4	67	29
20+	35	36	20	7	2	71	27
Все още учи	36	37	18	7	2	73	25
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	36	38	18	6	2	74	24
Мениджъри	33	37	22	7	1	70	29
Други бели якички	34	36	20	8	2	70	28
Ръчни работници	32	38	19	8	3	70	27
Домашни лица	33	36	16	7	8	69	23
Безработни	30	34	21	11	4	64	32
Пенсионер	29	36	20	9	6	65	29
Студенти	36	37	18	7	2	73	25
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	33	33	18	11	5	66	29
От време на време	33	38	19	7	3	71	26
Почти никога/Никога	32	36	21	8	3	68	29
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	33	35	17	9	6	68	26
Долната средна класа	28	39	21	8	4	67	29
Средната класа	34	36	21	7	2	70	28
Горната средна класа	31	37	21	9	2	68	30
Висшата класа	36	43	15	6	0	79	21

## 2. Защита на малцинствените езици

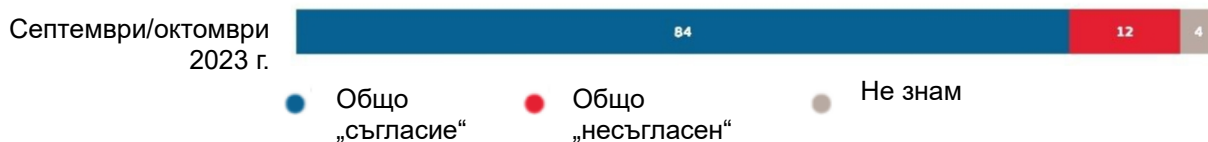
Повечето европейци са съгласни, че регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени.

Запитани са дали регионалните и малцинствените езици трябва да бъдат защитени.

Повече от осем на всеки десет (84 %) са съгласни, че регионалните и малцинствените езици трябва да бъдат защитени, като повече от четири на всеки десет (43 %) са напълно съгласни, а 41 % са склонни да се съгласят. Малко повече от един на всеки десет (12 %) не е съгласен.

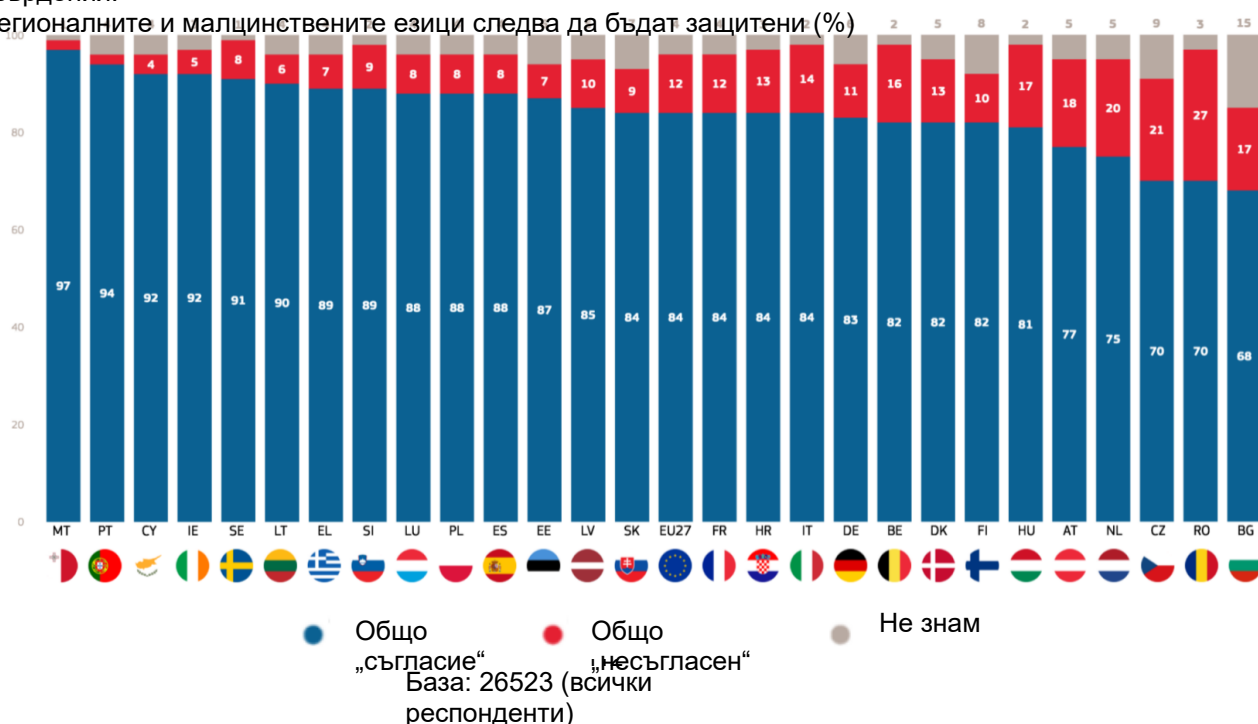
На национално равнище в пет държави повече от девет от десет са съгласни, че регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени: Малта (97 %), Португалия (94 %), Кипър и Ирландия (по 92 %) и Швеция (91 %). Най-малко вероятно е респондентите да мислят това в България (68 %), Чехия и Румъния (и двете 70 %) и Нидерландия (75 %). В десет държави членки повече от половината са напълно съгласни, най-вече в Малта (74 %), Швеция (71 %) и Словения (70 %).

**QB7. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения („ЕС-27“) (%)**  
**Регионалните и малцинствените езици трябва да бъдат защитени.**



QB7.4. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения:

Регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени (%)



Социално-демографският анализ показва следното:

- Респондентите на възраст 25—54 години са малко по-склонни (84 %—85 %) да се съгласят, че регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени в сравнение с тези на възраст 15—24 години и тези на възраст 55 и повече години (по 82 %).
- Близо девет на всеки десет (87 %) сред тези, които са ходили на училище след 20-годишна възраст, са съгласни с предложеното твърдение, в сравнение с осем на всеки десет (80 %) от тези, които са напуснали училище на възраст 15 или по-млади години.
- Мениджърите са най-склонни (88 %) да се съгласят, че регионалните и малцинствените езици трябва да бъдат защитени в сравнение със самостоятелно заетите лица, другите работници с бели якички и студентите (84 % от всички), безработните (80 %) и домашните лица (77 %).
- Тези, които никога не са имали финансови затруднения, е по-вероятно (85 %) да се съгласят с предложеното изявление, отколкото тези, които са изправени пред такива проблеми през по-голямата част от времето (78 %).
- Много активни изучаващи езици, т.е. респонденти, които са започнали или са продължили да учат нов език през последните две години, е по-вероятно да се съгласят с предложеното изявление (87 %), отколкото тези, които са неактивни (82 %), а именно респонденти, които никога не са научили друг език освен майчиния си език, нито възнамеряват да го направят скоро.

QB7.4 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения, регионалните и малцинствените езици следва да бъдат защитени (% — ЕС)							
	Напълно съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Не знам	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“
ЕС-27	43	41	9	3	4	84	12
<b>Пол</b>							
Човек	41	42	9	4	4	83	13
Жена	43	40	9	3	5	83	12
<b>Възраст</b>							
15—24	42	40	10	3	5	82	13
25—39	42	43	9	3	3	85	12
40—54	43	41	10	3	3	84	13
55 +	42	40	8	4	6	82	12
<b>Образование (края на)</b>							
15—	39	41	9	4	7	80	13
16—19	38	43	10	4	5	81	14
20+	49	38	8	2	3	87	10
Все още учи	44	49	9	3	4	84	12
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	42	42	8	4	4	84	12
Мениджъри	47	41	7	2	3	88	9
Други бели якички	42	42	10	3	3	84	13
Ръчни работници	41	42	10	3	4	83	13
Домашни лица	38	39	11	4	8	77	15
Безработни	37	43	10	5	5	80	15
Пенсионер	43	39	8	4	6	82	12
Студенти	44	40	9	3	4	84	12
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	42	36	11	5	5	78	16
От време на време	39	43	11	3	4	82	14
Почти никога/Никога	44	41	8	3	4	85	11
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	44	38	8	3	7	82	11
Долната средна класа	39	43	10	3	5	82	13
Средната класа	43	42	9	3	3	85	12
Горната средна класа	44	40	11	3	2	84	14
Висшата класа	46	36	10	7	1	82	17
<b>Дейност като изучаващ език</b>							
Много активни	51	36	7	3	3	87	10
Активни	44	41	10	3	2	85	13
Не е активен	40	42	10	3	5	82	13

### 3. Подобряване на езиковите умения като приоритет на политиката

Три четвърти от европейците смятат, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката.

Респондентите бяха запитани дали подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката.

Повече от три четвърти респонденти са съгласни, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката (76 %, -2 процентни пункта в сравнение с 2012 г.). Повече от един на всеки трима (35 %, + 1) напълно са съгласни. Един на всеки пет (19 %, + 2) не е съгласен, а 5 % (=) напълно не са съгласни.

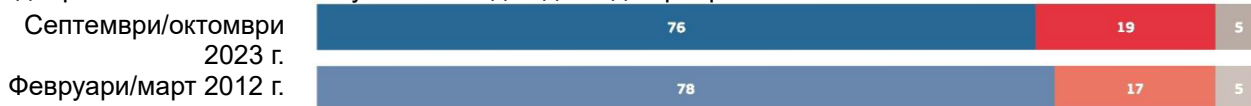
В дванадесет държави повече от осем от десет са съгласни, че подобряването на езиковите умения следва да бъде политически приоритет. Най-високи резултати се наблюдават в Малта (92 %), Люксембург (89 %) и Кипър (88 %). Респондентите са най-малко съгласни с това твърдение в Естония (60 %), Австрия и

Словакия (и двете 64 %) и Румъния (65 %). В шест държави поне половината са напълно съгласни: Малта (68 %), Кипър (66 %), Гърция (52 %), Нидерландия (51 %) и Испания и Люксембург (по 50 %).

В 11 държави респондентите е по-вероятно, отколкото през 2012 г., да се съгласят, че подобряването на езиковите умения следва да бъде политически приоритет, като най-голямо увеличение е регистрирано в Малта (92 %, + 17), Латвия (71 %, + 13) и Португалия (82 %, + 10). Те са значително по-малко склонни да мислят по този начин в Белгия (81 %, -7), Франция (75 %, -7) и Естония (60 %, -7).

QВ7.5. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. (ЕС-27) (%)

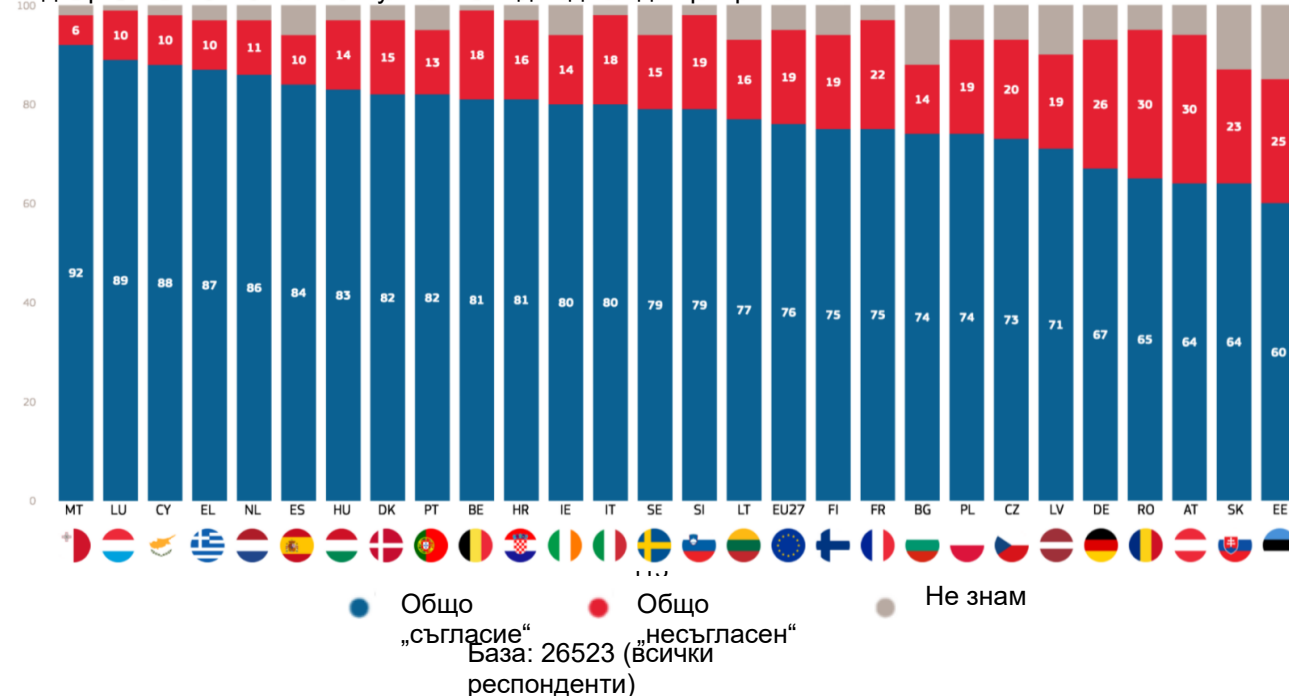
Подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката



● Общо „съгласие“  
● Общо „несъгласен“  
● Не знам  
База: 26523 (всички респонденти)

QВ7.5. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения. (%)

Подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката



Социално-демографският анализ показва следното:

- По-младите респонденти са по-склонни да се съгласят, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката, като осем от десет (80 %, + 2) сред тези на възраст 15—24 години са съгласни, в сравнение със 73 % сред хората на възраст 55 и повече години.
- Тези, които са останали в образованието след 20-годишна възраст, са по-склонни да се съгласят с предложеното твърдение, отколкото тези, които са напуснали училище на 15 или по-малко години (82 % спрямо 64 %). По отношение на тези, които напълно са съгласни, пропорциите са още по-изразени (41 % спрямо 26 %).
- Що се отнася до социално-професионалните категории, студентите са най-склонни (83 %) да се съгласят, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката в сравнение с самостоятелно заетите лица (80 %), работниците, работещи на ръка (73 %), пенсионерите (71 %) и безработните (68 %).
- Тези, които никога не срещат трудности при плащането на сметките си, е по-вероятно (78 %) да се съгласят с предложеното изявление, отколкото тези, които се сблъскват с такива затруднения през повечето време (68 %).
- Респондентите, които считат себе си за принадлежащи към горната или горната средна класа (по 82 %) са малко по-склонни да се съгласят, че подобряването на езиковите умения следва да бъде политически приоритет в сравнение със 78 % от хората от средната класа и 71 % от работниците.
- Активните изучаващи езици е по-вероятно (85 %) от тези, които не са активни (72 %), да се съгласят, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката.



**Въпрос 7.5** Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения.  
**Подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритет на политиката (% — ЕС)**

	Напълно съм съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Не знам	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“
ЕС-27	35	41	14	5	5	76	19
<b>Пол</b>							
Човек	34	42	15	5	4	76	20
Жена	35	40	14	5	6	75	19
<b>Възраст</b>							
15—24	38	42	14	3	3	80	17
25—39	36	42	14	5	3	78	19
40—54	35	42	14	5	4	77	19
55 +	33	40	14	6	7	73	20
<b>Образование (края на)</b>							
15—	26	38	16	9	11	64	25
16—19	31	43	15	6	5	74	21
20+	41	41	12	3	3	82	15
Все още учи	40	43	12	2	3	83	14
<b>Социално-професионална категория</b>							
Самостоятелно заети лица	38	42	12	4	4	80	16
Мениджъри	39	43	12	4	2	82	16
Други бели якички	35	44	14	4	3	79	18
Ръчни работници	32	41	15	7	5	73	22
Домашни лица	31	38	16	7	8	69	23
Безработни	29	39	18	7	7	68	25
Пенсионер	32	39	15	6	8	71	21
Студенти	40	43	12	2	3	83	14
<b>Трудности при плащането на сметки</b>							
През по-голямата част от времето	33	35	16	10	6	68	26
От време на време	32	43	16	5	4	75	21
Почти никога/Никога	36	42	13	4	5	78	17
<b>Помислете за принадлежност към</b>							
Работническата класа	33	38	13	7	9	71	20
Долната средна класа	30	42	17	6	5	72	23
Средната класа	35	43	14	4	4	78	18
Горната средна класа	42	40	12	4	2	82	16
Висшата класа	43	39	14	3	1	82	17

## ИЗВОДИ



Настоящото проучване изследва европейските перспективи и действия по отношение на многоезичието — област, контролирана от Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“. Тя дава възможност за сравнение с констатациите от 2012 г., като се разглежда развитието на обществените нагласи, поведение и мнения по отношение на политиките. В последния раздел се обобщават резултатите от научните изследвания и се обсъждат последиците за Европейската комисия.

## 1. Многоезичието в ЕС

Езиковата среда на ЕС е белязана от многообразие и силна склонност към многоезичие. Немският е най-често срещаният майчин език (19 %), изпреварвайки английския, който отбелязва значителен спад от 13 % през 2012 г. на 2 % през 2023 г., поради излизането на Обединеното кралство от ЕС. Френски (15 %), италиански (13 %), испански (9 %) и полски (9 %) също са широко разпространени местни езици.

Около шест на всеки десет (59 %) европейци могат да говорят поне един език, различен от майчиния си език, което представлява увеличение спрямо 56 % през 2012 г. (+ 3). Около 28 % (+ 1) могат да разговарят на поне два и 11 % (+ 1) най-малко три езика. Що се отнася до езиковите умения, английският е преобладаващ, като близо половината от европейците (47 %) могат да говорят достатъчно добре, за да могат да водят разговор, леко увеличение (+ 5) в сравнение с 2012 г. Следва по-малък дял от респондентите, които могат да говорят френски (11 %, =), немски (10 %, -2), испански (7 %, =), италиански (3 %, =) и руски (3 %, -2). В сравнение с 2012 г. във всички държави — членки на ЕС, английският нараства значително като език, в който респондентите говорят достатъчно добре, за да водят разговор, като най-голямо увеличение се наблюдава в Испания (38 %, + 16), Чехия (41 %, + 14) и Гърция (41 %, + 14).

Социално-демографските фактори играят решаваща роля за владенето на езика. Жените, по-младите хора и тези с висше образование са по-склонни да бъдат многоезични. Например 79 % (+ 5 в сравнение с 2005 г. и 2012 г.) от 15—24-годишните могат да говорят поне един допълнителен език, в сравнение с 44 % от лицата на възраст над 55 години. Освен това, тези, които са на ръководни длъжности или по-високи социални класове, са по-склонни да говорят езици, различни от майчиния си език.

Наблюдаваме и увеличение от 2012 г. насам на способността да се говорят два езика, различни от майчиния им език, със значително увеличение в страни като Чехия (33 %, + 11), Латвия (64 %, + 10) и

Испания (28 %, + 10). Забележително увеличение може да се наблюдава и в категорията „Европейска младеж“, тъй като младите европейци на възраст 15—24 години, които могат да говорят два допълнителни езика, са 39 %, увеличение с 2 процентни пункта от 2012 г. насам и 28 процентни пункта от 2005 г. насам. Английският, макар и доминиращ, все още далеч не се говори универсално във всички държави членки, с по-ниски нива на владене в страни като Полша и Румъния.

Като цяло данните отразяват нарастващата тенденция към изучаване на множество езици и чувство на по-голяма увереност в нивото на владене на тези езици, което е в съответствие с целите на политиката на ЕС и целите на културното многообразие. Въпреки че напредъкът в изучаването на английски език е забележим, особено сред младите хора, той очевидно е много по-малко видим за другите езици.

## 2. Използване на езици в различни контексти

31 % от европейците използват първия си чужд език всеки ден, като английският е доминиращият избор (20 %), следван от немски (4 %) и френски (3 %). Английският е и най-разпространеният втори чужд език. Между 2012 г. и 2023 г. виждаме как използването на английски език (от неместни говорещи) напредва в почти всяка държава — членка на ЕС, най-вече в Ирландия (33 %, + 21), Нидерландия (48 %, + 21) и Кипър (55 %, + 20). Демографски погледнато, мъжете са по-склонни от жените да използват английски всеки ден (22 % спрямо 17 %). В различните възрастови групи по-младите респонденти на възраст между 15 и 24 години е по-вероятно да използват английски всеки ден (33 %) в сравнение с по-възрастните респонденти. Образователното ниво също влияе върху използването, като по-високообразованите хора използват английски език по-често.

В ЕС редовното използване на допълнителни езици варира значително в зависимост от контекста. Най-често срещаната употреба на първия допълнителен език е по време на почивка в чужбина (50 %), следвана от интернет (44 %) и гледане на филми/телевизии или слушане на радио (39 %), комуникация с приятели (35 %) и четене на новини (29 %). Близо три от всеки десет (28 %) използват първия си допълнителен език в разговорите на работното място, а 22 % — за четене, свързано с работата. Интересното е, че 17 % използват допълнителен език, когато общуват с членове на семейството.

По отношение на потреблението на медии мнозинството (53 %) предпочитат субтитрите пред наречените чуждестранни филми и програми, което е

особено високо в Швеция и Финландия (95 %). Това е важна промяна (11 процентни пункта) от 2012 г. насам, когато мнозинството предпочита дублаж. По-младите аудитории и тези с висше образование показват по-силна склонност към съдържание със субтитри.

### 3. Изучаване на езици: мотиви и методи

В Европа английският се откроява със 77 % (+ 1), който счита, че е от решаващо значение за личностното развитие, следван от немски (14 %, -3), френски (13 %, -1) и испански (12 %, =). Жените (23 %, =) са малко по-склонни от мъжете (20 %, -2) никога да не са научили език, различен от майчиния си език. По-младите респонденти (на възраст 15—24 години) са по-склонни да видят ползите от изучаването на езици, като 18 % (=) са започнали да учат нов език през последните 2 години в сравнение със само 2 % (-1) от лицата на възраст 55 и повече години. Освен това, високообразованите хора е седем пъти по-вероятно да са започнали да учат нов език през последните 2 години в сравнение с тези с по-малко образование.

Специфичните за всяка държава предпочитания варират, като английският е особено ценен за личностното развитие в Нидерландия (96 %, =), Швеция (95 %, -2) и Дания (91 %, -1), докато значението му е сравнително по-ниско в Люксембург (46 %, + 5), България (57 %, =) и Унгария (61 %, -6). Германия е предпочитана най-вече в Словения (49 %), Дания (43 %) и Испания в Ирландия, Франция (28 %) и Нидерландия (21 %), наред с другото, макар и не толкова, колкото английският. Франция е отбелязала най-високи резултати в Ирландия (26 %), Германия и Португалия (по 20 %), с изключение на Люксембург (62 %) и Белгия (40 %), където е официален език.

Демографските данни играят роля, тъй като мъжете (78 %, + 9) леко предпочитат английския език, а по-младите европейци (15—24 години) силно го предпочитат (90 %, + 10). Нивото на висшето образование съответства на предпочитанията към различни езици. Финансовата стабилност и по-високият социален статус също съвпадат с оценяването на езици като английски, немски и френски. В обобщение, докато английският води, други езици запазват значението си, повлияни от националността, демографските и социално-икономическите фактори. Например мениджърите и работниците с бели якички са склонни да ценят немския език повече от другите професионални категории.

Европейците подчертават значението на английския език (85 %, -3) за бъдещето на децата си, с различия в отделните държави. Значението на английския език в това отношение се наблюдава особено в Нидерландия

96 % (=), Швеция (96 %, -2), Гърция (94 %, + 2), Финландия (94 %, + 5) и Словения (93 %, =).

Ползите от изучаването на нов език включват възможности за работа (51 %) и културно разбирателство (45 %). Предпочитанията обаче се различават по държави. Гърците и литовците подчертават например работата в чужбина (съответно 84 % и 75 %).

Що се отнася до изучаването на езици, 15 % (+ 1) понастоящем учат или възнамеряват да започнат, докато 48 % (+ 3) нямат планове да започнат. Интересът е по-голям сред мъжете и по-младите хора. Когато разглеждате мотивацията зад изучаването на нови езици, става ясно, че мотивацията играе ключова роля. Четирима от всеки десет (39 %, + 3) респонденти заявяват, че липсата на мотивация ги обезкуражава да научат друг език, докато 28 % (=) посочват ограниченията във времето като пречка. 25 % (+ 4) признават, че не са добри в езиците, а 20 % (-6) смятат, че разходите за учене са пречка.

Тези фактори варират в зависимост от държавата. В Швеция 56 % (+ 4) изразяват липса на мотивация, докато Кипър се откроява с 48 % (+ 13), като подчертава ограниченията във времето. Чехия, Австрия и Словакия отчитат най-високите нива на неадекватност на езика — 32 %. Гърция е на челно място в списъка, тъй като смята, че изучаването на езици е скъпо (41 %, + 14), докато Франция е водеща във възприемането на недостатъчни възможности за използване на езици (25 %, + 1).

При проучването на начина, по който европейците придобиват нови езикови умения, училищните уроци продължават да бъдат преобладаващият метод, като 47 % от респондентите учат по този начин, въпреки че този брой е намалал с 21 % от 2012 г. насам. Други методи изостават, като 20 % участват в самообучение чрез телевизия, филми или радио. Неформални разговори с носители на езика (17 %), самообучение чрез четене (15 %) и онлайн приложения или курсове (15 %).

На национално равнище обучението в училище е най-разпространено в Литва (74 %), докато Ирландия изостава с 29 %. Самообучението чрез медиите е най-разпространено в Швеция и Малта (54 %). Взаимодействието с роден език намира известност в Швеция (42 %), използването на онлайн приложения или курсове е популярно в Швеция и Холандия (36 %), но по-малко в Гърция (4 %).

При оценката на ефективността на методите за усвояване на езици уроците в училище запазват предимството си, като 34 % от респондентите ги считат за най-ефективни. На второ място, 9 % гледат на разговорите с носителите на езика като най-

ефективния метод, докато 8 % подкрепят потапящото обучение чрез чести посещения в съответните страни. На национално равнище респондентите в Литва (50 %) и Румъния (45 %) подкрепят училищните уроци като най-ефективни, докато тези в Гърция (13 %) и Люксембург (18 %) проявяват скептицизъм. Неформалният разговор с местните жители е високо ценен в Естония (15 %) и Латвия (14 %).

Шест от (60 %) от европейците рядко използват машинен превод на десет йона. От друга страна, 20 % се ангажират няколко пъти месечно, 14 % няколко пъти седмично и 6 % дневно. Страните с ниска употреба на машинен превод включват Румъния (73 %), Ирландия, Португалия и Полша (68 %). За разлика от тях Люксембург (33 %), Нидерландия (36 %) и Белгия (37 %) имат най-малко нежелание. По-младите индивиди на възраст 15—24 (11 %) са два пъти по-склонни да ги използват дневно в сравнение с тези на възраст 40—54 (5 %) и тези на възраст 55 и повече години (2 %). Активните изучаващи езици (13 %) са значително по-склонни да използват машинен превод ежедневно, отколкото неактивните колеги (3 %).

#### 4. Отношението на гражданите към многоезичието

86 % (=) от респондентите смятат, че всички в Европейския съюз трябва да могат да говорят поне един допълнителен език, като почти половината (48 %, + 2) изразяват силно съгласие. Освен това 69 % (-4) от европейците подкрепят идеята, че хората в ЕС трябва да говорят повече от един език в допълнение към майчиния си език. По-специално, тази перспектива получава значителна подкрепа, като 32 % (-2) са напълно съгласни и само 28 % (+ 4), които не са съгласни. Идеята, че европейците трябва да владеят множество езици, получава мажоритарна подкрепа във всяка държава членка, с изключение на Финландия (32 %, -5) и Германия (49 %, -8).

По отношение на демографския анализ по-младите респонденти, по-специално тези на възраст 15—24 години, показват по-голяма вероятност (90 %, + 5) да се съгласят, че европейците трябва да говорят поне един допълнителен език. Освен това тези, които са разширили образованието си след 20-годишна възраст, е по-вероятно (90 %, + 1) да се съгласят с тази перспектива в сравнение с по-слабо образованите си колеги. Социално-икономическите фактори също играят роля, като учениците (93 %, + 3) и лицата от висшата класа (79 %) демонстрират по-силно съгласие с многоезичието.

Значително мнозинство, 84 %, подкрепят опазването на регионалните и малцинствените езици. Малта (97 %), Португалия (94 %), Кипър (92 %), Ирландия

(92 %) и Швеция (91 %) са сред държавите, в които повече от девет от десет респонденти се застъпват за защитата на тези езици.

Около три четвърти от европейците (76 %, -2) са съгласни, че подобряването на езиковите умения следва да бъде приоритетно като цел на политиката, като 35 % (-1) изразяват твърдо съгласие.

По-младите респонденти, особено тези на възраст 15—24 години, са по-склонни (80 %, + 2) да отдават приоритет на подобряването на езиковите умения като цел на политиката. Освен това, лицата, които са завършили образование след 20-годишна възраст, са по-склонни (82 %, =) да подкрепят тази идея в сравнение с тези, които са напуснали училище на 15 или по-млади години. Други социално-икономически фактори също оказват влияние върху перспективите, като учениците (83 %, + 1) и респондентите от горната средна класа (82 %) демонстрират по-силно съгласие.



## ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Между 29 септември и 19 октомври 2023 г. Verian проведе вълна 100.1 от проучването на Евробарометър по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция за комуникация, Отдел „Медиен мониторинг и Евробарометър“.

Вълна 100.1 обхваща населението на съответните националности на държавите — членки на Европейския съюз, пребиваващи във всяка от 27-те държави членки и на възраст 15 и повече години.

Основният модел на извадката, прилаган във всички държави, е стратифициран многоетапен, случаен (вероятност) един. Във всяка държава рамката на извадката първо се стратифицира по региони по NUTS и в рамките на всеки регион по мярка за урбанизъм (DEGURBA). Броят на извадковите точки, избрани във всеки район, отразява съвкупността от страта 15+. На втория етап са взети пробоотборни точки с вероятност, пропорционална на техния 0+ размер на популацията от всяка страта. По този начин извадките представляват цялата територия на изследваните държави по NUTS II (или еквивалентен на ЕВРОСТАТ) и според разпределението на местното население на съответните националности по отношение на метрополните, градските и селските райони<sup>42</sup>.

Във всяка от избраните точки за вземане на проби е начертана на случаен принцип начална координатна система и инструмент за обратно геокодиране, използван за идентифициране на най-близкия адрес до координатата. Този адрес беше началният адрес за случайната разходка. Допълнителни адреси (всеки N-ти адрес) бяха избрани чрез стандартни процедури за „случаен маршрут“ от първоначалния адрес. Във всяко домакинство респондентът е бил изтеглен на случаен принцип. Подходът към подбора на случаен принцип зависи от размера на домакинството. Например за домакинства с двама над 15 члена сценарият беше използван за избор на информатор (лице, отговарящо на въпросника на проверяващия) или на другия отговарящ на условията член в домакинството. За домакинствата с трима над 15 члена сценарият се използва за избор на информатор (1/3 от времето) или на двама други отговарящи на условията членове в домакинството (2/3 от времето). Когато другите двама членове бяха избрани, интервюиращият беше помолен да поиска най-младия или най-възрастния. Скрипът на случаен принцип ще присвои селекцията на най-

младите или най-възрастните с еднаква вероятност. Този процес продължава за четири над 15 члена на домакинството — на случаен принцип питат за най-младите, вторите най-млади и най-възрастните. За домакинства с пет над 15 члена се връщаме към правилото за последния рожден ден.

Ако не е бил осъществен контакт с никого в домакинството или ако избраният респондент не е бил на разположение (заето), интервюиращият е посетил едно и също домакинство до три допълнителни пъти (общо четири опита за контакт). Интервюиращите никога не посочват, че проучването се провежда предварително от името на Европейската комисия; при поискване те могат да предоставят тази информация след приключване на проучването.

Фазата на набиране на персонал е малко по-различна в Нидерландия, Финландия и Швеция. В последните две държави бе избрана извадка от адреси в рамките на всеки пункт за вземане на проби от адреса или регистъра на населението (във Финландия подборът не се извършва във всички извадкови точки, а в някои, където се очаква процентът на отговорилите да се подобри). Изборът на адреси е направен на случаен принцип. След това се свързаха с домакинствата по телефона и бяха наети, за да участват в проучването. В Нидерландия се използва проба RDD с двойна рамка (мобилни и стационарни номера), тъй като няма изчерпателен регистър на населението с налични телефонни номера. Изборът на числа в двата кадъра се извършва на случаен принцип, като всяко число получава еднаква вероятност за избор. За разлика от Швеция и Финландия, пробата е непълна.

42 Класификация на градските селски райони въз основа на DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Специално проучване на Евробарометър 540 европейци и техните езици септември — октомври 2023 г.

Държави	Институти	№ Интервюта	Дати на работа на място		Население 15+	Съотношен ие
BE Belgium	MCM Belgium	1,011	28/09/2023	16/10/2023	9,619,330	2.5%
BG Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,038	27/09/2023	15/10/2023	5,917,534	1.6%
CZ Czechia	STEM/MARK	1,013	27/09/2023	18/10/2023	8,982,036	2.4%
DK Denmark	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,010	27/09/2023	16/10/2023	4,891,261	1.3%
DE Germany	Mantle Germany (Kantar Public)	1,532	28/09/2023	19/10/2023	71,677,231	18.9%
EE Estonia	Norstat Eesti	1,004	28/09/2023	17/10/2023	1,111,597	0.3%
IE Ireland	B and A Research	1,015	27/09/2023	17/10/2023	4,005,909	1.1%
EL Greece	Kantar Greece	1,014	28/09/2023	13/10/2023	9,167,896	2.4%
ES Spain	Mantle Spain (Kantar Public)	1,009	26/09/2023	10/10/2023	40,639,381	10.7%
FR France	MCM France	1,003	28/09/2023	16/10/2023	55,700,114	14.7%
HR Croatia	Hendal	1,033	25/09/2023	15/10/2023	3,461,468	0.9%
IT Italy	Testpoint Italia	1,047	25/09/2023	06/10/2023	51,599,668	13.6%
CY Rep. Of Cyprus	CYMAR Market Research	504	28/09/2023	15/10/2023	752,304	0.2%
LV Latvia	Kantar TNS Latvia	1,000	25/09/2023	16/10/2023	1,590,245	0.4%
LT Lithuania	Norstat LT	1,017	28/09/2023	15/10/2023	2,373,312	0.6%
LU Luxembourg	ILRES	508	27/09/2023	14/10/2023	533,335	0.1%
HU Hungary	Kantar Hoffmann	1,020	27/09/2023	11/10/2023	8,313,539	2.2%
MT Malta	MISCO International	510	28/09/2023	15/10/2023	446,788	0.1%
NL Netherlands	Mantle Netherlands (Kantar Public)	1,036	28/09/2023	15/10/2023	14,763,684	3.9%
AT Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,012	27/09/2023	11/10/2023	7,647,176	2.0%
PL Poland	Research Collective	1,015	26/09/2023	15/10/2023	31,982,941	8.4%
PT Portugal	Intercampus SA	1,030	28/09/2023	15/10/2023	8,915,624	2.3%
RO Romania	CSOP SRL	1,054	26/09/2023	13/10/2023	16,174,719	4.3%
SI Slovenia	Mediana DOO	1,002	25/09/2023	15/10/2023	1,791,246	0.5%
SK Slovakia	MNFORCE	1,008	27/09/2023	15/10/2023	4,591,487	1.2%
FI Finland	Taloustutkimus Oy	1,004	27/09/2023	16/10/2023	4,672,932	1.2%
SE Sweden	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,074	26/09/2023	13/10/2023	8,541,497	2.2%
		26,523	25/09/2023	19/10/2023	379,864,254	100%

\* Трябва да се отбележи, че общият процент, посочен в тази таблица, може да надвишава 100 % поради закръгляването

### Режим на интервюиране по държави

Интервютата бяха проведени чрез интервюта лице в лице, или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видео взаимодействие („онлайн лице в лице“ или CAVI, компютърно подпомагано видео интервю, са проведени само в Чехия, Дания, Малта и Финландия.)

Държави	Брой на събеседванията по CAPI	Брой на събеседванията по CAVI	Общ брой интервюта
BE Belgium	1,011		1,011
BG Bulgaria	1,038		1,038
CZ Czechia	844	169	1,013
DK Denmark	863	147	1,010
DE Germany	1,532		1,532
EE Estonia	1,004		1,004
IE Ireland	1,015		1,015
EL Greece	1,014		1,014
ES Spain	1,009		1,009
FR France	1,003		1,003
HR Croatia	1,033		1,033
IT Italy	1,047		1,047
CY Rep. Of Cyprus	504		504
LV Latvia	1,000		1,000
LT Lithuania	1,017		1,017
LU Luxembourg	508		508
HU Hungary	1,020		1,020
MT Malta	362	148	510
NL Netherlands	1,036		1,036
AT Austria	1,012		1,012
PL Poland	1,015		1,015
PT Portugal	1,030		1,030
RO Romania	1,054		1,054
SI Slovenia	1,002		1,002
SK Slovakia	1,008		1,008
FI Finland	903	101	1,004
SE Sweden	1,074		1,074
TOTAL EU27	25,958	565	26,523

CAPI: Компютърно подпомагано лично интервю  
 CAVI: Компютърно подпомагано видео интервю



## Степен на отговор

За всяка държава се извършва сравнение между отговарящата извадка и вселената (т.е. общото население в страната). Теглата се използват за съпоставяне на отговарящата проба с Вселената по пол по възраст, регион и степен на урбанизация. За европейските оценки (т.е. средната стойност за ЕС) се прави корекция на теглата на отделните държави, като те се претеглят нагоре или надолу, за да се отрази тяхното население над 15 години като дял от населението на ЕС над 15 години.

Процентът на отговорилите се изчислява, като общият брой на пълните интервюта се раздели на броя на всички посетени адреси, с изключение на тези, които не са допустими, но включително тези, при които допустимостта не е известна. За вълна 100.1 от проучването EUROBAROMETER процентите на отговорите за държавите от ЕС-27, изчислени от Verian, ca:

Държави	Степен на отговор	
BE	Belgium	40.3%
BG	Bulgaria	47.5%
CZ	Czechia	55.4%
DK	Denmark	35.6%
DE	Germany	24.5%
EE	Estonia	30.4%
IE	Ireland	35.5%
EL	Greece	29.9%
ES	Spain	35.1%
FR	France	36.7%
HR	Croatia	38.5%
IT	Italy	26.0%
CY	Rep. Of Cyprus	52.6%
LV	Latvia	37.1%
LT	Lithuania	44.4%
LU	Luxembourg	27.7%
HU	Hungary	61.1%
MT	Malta	54.5%
NL	Netherlands	63.8%
AT	Austria	38.9%
PL	Poland	40.6%
PT	Portugal	46.1%
RO	Romania	51.9%
SI	Slovenia	48.1%
SK	Slovakia	46.2%
FI	Finland	28.2%
SE	Sweden	77.6%

## Граници на грешката

На читателите се напомня, че резултатите от проучването са оценки, чиято точност, ако всичко е равно, зависи от размера на извадката и от наблюдавания процент. При извадки от около 1000 интервюта реалните проценти варират в рамките на следните доверителни граници:

### Статистически маржове, дължащи се на процеса на вземане на проби

(при ниво на доверие 95 %)

*различни размери на извадките са в редове*

*различни наблюдавани резултати са в колони*

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
<b>N=1000</b>	<b>1,4</b>	<b>1,9</b>	<b>2,2</b>	<b>2,5</b>	<b>2,7</b>	<b>2,8</b>	<b>3,0</b>	<b>3,0</b>	<b>3,1</b>	<b>3,1</b>	<b>N=1000</b>
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

**(Въпросът не е достъпен тук)**

**(Приложенията за данни не са налични тук)**

## МНЕНИЯ

(Pierre Dieumegard)

Това проучване на Евробарометър за езиците е в процес на изготвяне от дванадесет години!

Няколко проучвания на Евробарометър относно езиците са публикувани между 2000 г. и 2012 г., но нито едно от тях не е било публикувано след EBS386 през 2012 г.

От 2012 г. насам обаче Европа и светът са се променили много и човек би могъл да си представи, че познанията и мненията на европейците относно езиците също може да са се променили.

Въпреки това EBS540 Евробарометър относно езиците е разочароващ.

### Както обикновено, съобщението за медиите е много положително и ласкателно за политиката на Европейския съюз.

*„По отношение на владенето на чужди езици проучването на Евробарометър показва положителен, макар и скромнен напредък след последното проучване през 2012 г.“*

Да, това е много скромно.

— За първия чужд език отбелязваме увеличението с 3 процентни пункта в отговора „може да има разговор“ — от 56 % на 59 %. С този темп ще отнеме повече от един век, за да достигне 90 %. Това е наистина много скромно, когато се вземат предвид времето и парите, изразходвани за преподаване на английски език в цялата училищна система.

— Веднага след това изречение на първия чужд език се казва, че ЕС се доближава до целта си, а именно да придобие познания по два други езика. Не, защото досега не е споменаван втори език.

— В следващия параграф ясно се посочва, че напредъкът на втория чужд език е по-ограничен: в сравнение с 2012 г. само 28 % са в състояние да проведат разговор, което е увеличение с един процентен пункт. С това темпо ще са необходими почти четири века, за да може 50 % от европейското население да проведе разговор на два чужди езика.

— Изявлението „Английският език се говори от почти половината европейци (47 %) като чужд език“ следва да бъде представено в перспектива. Всъщност 47 % от европейците казват, че говорят английски достатъчно добре, за да проведат разговор (въпрос D48), въпреки че нивото на този разговор е неизвестно. Това е в

съответствие с проучването на „Евридика“ от 2023 г., според което над 90 % от младите европейци учат английски език и във все по-ранна възраст: нормално е, че след десет години преподаване на английски, голяма част от младите европейци твърдят, че могат да водят разговор на този език. Но не трябва да забравяме резултатите от Surveylang (2012): в края на училище само 28 % от учениците достигат ниво B2 на английски език, което официално е очакваното ниво.

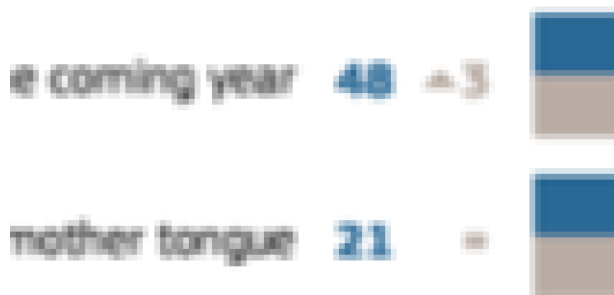
— Съобщението за медиите се отнася до [проучване на ОИСР](#) за това как 15-годишните учат английски език, но това проучване обхваща само 5 държави (Финландия, Гърция, Израел, Нидерландия и Португалия), само четири от които са в Европа и всички от които имат относително малко население (17 милиона жители за Нидерландия). Трудно е да се екстраполира за страни с голямо население (Германия, Франция, Италия, с население над 60 милиона).

### Текст, графики и таблици често са с твърде ниска резолюция, за да бъдат използвани

Някои таблици са под формата на текст, който лесно може да бъде копиран в софтуер за статистически анализ, но други са под формата на растерно изображение (таблица с пиксели), което не може да бъде копирано и поставено. Тези таблици често са с ниска разделителна способност, което означава, че не могат да бъдат използвани от софтуер за автоматично разпознаване на символи.

Такъв е случаят и с графиките, където легендата е нечетлива. Например диаграмата QB3:

7) (%)



Същото важи и за графика QB8:



### Грешките подкопават надеждността на документа

Във френската версия, публикувана в началото на юни, имаше различни печатни грешки, както и грешки в легендите на графики и таблици, както и грешки в цифровите стойности. Тези грешки бяха коригирани във версията, налична на 26 юни 2024 г. (евентуално след електронно писмо, изпратено до контактите, посочени в съобщението за медиите).

### Чувствителните въпроси от предишния доклад бяха премахнати.

#### Припомняне на доклада от 2012 г.

Евробарометър 386 от 2012 г. зададе следните въпроси (EQ7): До каква степен сте съгласен със следните твърдения?

- „всички езици, които се говорят в рамките на ЕС, следва да бъдат третирани еднакво“: имаше 81 % положителни отговори („напълно съм съгласен„или „да се съглася“)

- „всеки в ЕС трябва да може да говори общ език“: 69 % са положителните отговори.

- „Европейските институции следва да приемат един-единствен език за комуникация с европейските граждани“: имаше много малко мнозинство (51 % от положителните отговори).

Тук изглежда парадоксът: Европейските граждани искат всички техни езици да бъдат зачитани и третирани еднакво и всички да могат да говорят общ език. От друга страна, те подкрепят само в умерена степен европейските институции, които приемат единен език, за да общуват с тях.

Тези желания, изразени от европейците, не са в съответствие с практиката на европейските институции, които отдават предпочитание на английския като единствен език на официалната комуникация, без да се зачитат другите езици.

Ако разгледаме този парадокс, става ясно, че ако искаме да изпълним желанията на европейците (общ език, но уважение към различните езици), настоящата политика на английски език не е подходяща. Това, което е необходимо, е общ език, който е справедлив, ефективен, лесен за научаване и прецизен: най-добрият език е международният език есперанто.

#### Какво е новото в доклада за 2024 г.

Въпреки че има няколко доклада на Евробарометър относно езиците между 2000 и 2012 г., до 2024 г. изобщо не е имало такива.

И в двата случая (2012 г. и 2024 г.) част IV от доклада е посветена на отношението на гражданите на ЕС към многоезичието.

Делът на положителните отговори на въпроса „Всеки в ЕС следва да може да говори поне един език в допълнение към майчиния си език“ не се е променил: 86 % (QB7.1). Но текстът на доклада е много положителен и се отнася до 17-те държави, в които този дял се е увеличил, да не говорим за тези, в които той е намалял.

Делът на положителните отговори на въпроса „Всеки в ЕС следва да може да говори повече от един език в допълнение към майчиния си език“ е намалял от 73 % на 69 % (QB7.2). Ето защо можем да кажем, че европейците са по-малко съгласни с официалната политика на ЕС за два езика в допълнение към майчиния си език, отколкото през 2012 г. Докладът обаче е много положителен и говори за 10-те страни, в

които това съотношение се е увеличило, преминавайки бързо над останалите, където е паднало.

Тогава не се споменава предишният парадокс, желанието да има общ език, но всички езици да бъдат третирани еднакво. Вместо това се казва, че „регионалните или малцинствените езици трябва да бъдат защитени“: разбира се, по-голямата част от запитаните са съгласни. Интересно е да се види, че страните, които най-много искат защита на регионалните и малцинствените езици (Малта и Португалия), нямат този проблем. Напротив, страните, които го искат най-малко (България и Румъния), са много по-силно изправени пред проблема.

**Но все още е нечестно да се премахват въпроси, които могат да покажат несъгласието на хората с**

**политиката, следвана от институциите на Европейския съюз.**

Този доклад отне много време, за да бъде публикуван. От една страна, бяха необходими 12 години между два доклада по една и съща тема. Второ, това специално проучване на Евробарометър 540 беше публикувано на 21 май 2024 г., докато проучването на място беше проведено през септември-октомври 2023 г.: изготвянето на доклада отнема 7—8 месеца, докато през май 2024 г. беше публикувано проучване на Евробарометър относно нагласите на европейците към околната среда — проучване, проведено през март 2024 г. (само два месеца). Може да се мисли, че темата за езиците е особено трудна и че изготвянето на положителен доклад е отнело няколко месеца.